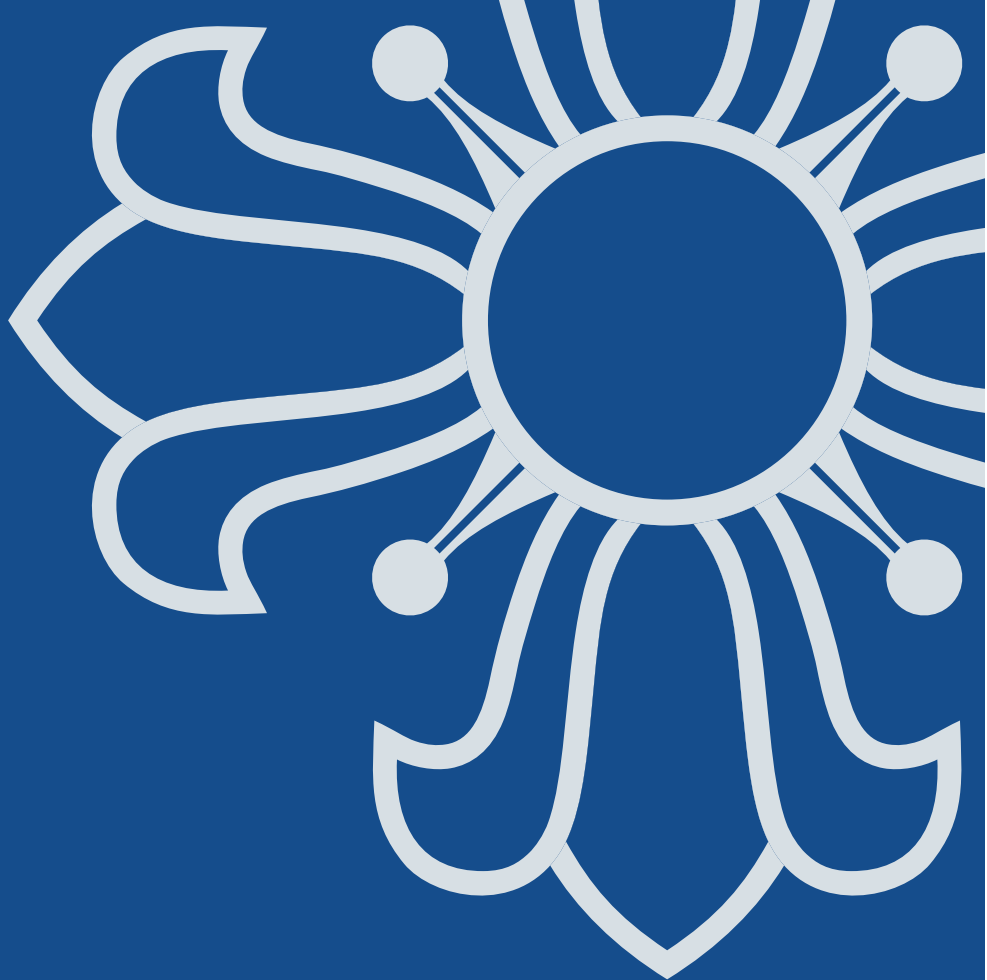

Tegevuse ülevaade 2023–2024

NAISKODUKAITSE

NAISKODUKAITSE

NAISKODUKAITSE

Tegevuse ülevaade 2023-2024

Naiskodukaitse
2025

Aastaraamatu toimetuse tänab kõiki vabatahtlikke kaasautoreid!

Väljaandja: Naiskodukaitse

Koostaja: Leane Morits (NKK Tartu ringkond)

Kujundus: Karmen Vesselov (KL Pärnumaa malev)

Trükk: Joon OÜ

© Naiskodukaitse, 2025

ISSN 2346-5654

SISUKORD	6
NAISKODUKAITSE LIIKMESKOND JA TEGEVUS AASTATEL 2023-2024	7
ALUTAGUSE RINGKOND	23
HARJU RINGKOND	29
JÕGEVA RINGKOND	35
JÄRVA RINGKOND	39
LÄÄNE RINGKOND	45
PÕLVA RINGKOND	54
PÄRNUMAA RINGKOND	61
RAPLA RINGKOND	66
SAAREMAA RINGKOND	73
SAKALA RINGKOND	79
TALLINNA RINGKOND	85
TARTU RINGKOND	93
VALGA RINGKOND	99
VIRU RINGKOND	107
VÕRUMAA RINGKOND	114
AASTA NAISKODUKAITSJA NOMINENDID 2023	120
AASTA NAISKODUKAITSJA NOMINENDID 2024	124
TUNNUSTAMISED 2023-2024	128
VÕIDUTULE TOOJAD	129
STAAŽIMÄRGI SAAJAD	130
NAISKODUKAITSE VÕISTLUSTE TULEMUSED 2023-2024	131
RINGKONDADE JA JAOSKONDADE JUHATUSED JA REVISJONIKOMISJONID 2023-2024	133
NAISKODUKAITSE KESKJUHATUSE LIIKMED	143
NAISKODUKAITSE KESKREVISJONIKOMISJONI LIIKMED	143
NAISKODUKAITSE AJALOOKOMISJONI LIIKMED	143
NAISKODUKAITSE SÜMBOOLIKAKOMISJONI LIIKMED	143

NAISKODUKAITSE LIIKMESKOND JA TEGEVUS AASTATEL 2023-2024

Airi Tooming, Helen Allas, Nele Pernits, Elisa Jakson, Reelika Rohuste

Juhtimine, Naiskodukaitse keskjuhatuse ja palgaline koosseis

Aastatel 2023-2024 jätkasid organisatsiooni juhtimist esinaisena Airi Tooming ja esinaine asetäitjana Helen Allas.

Kui perioodi alguses töötas kesktasandil kaks Naiskodukaitse arendusspetsialisti, siis 2024. aasta lõpuks oli neid juba viis.

Arendusspetsialist Elisa Jakson vedas endiselt eest kogu Naiskodukaitse avalike suhete temaatikat. Lisaks oli Elisa tööpõllul Ole valmis! äpp, Sinilillekampaania, väliskoostöö ja lugematul arvul muid projekte.

Arendusspetsialist Nele Pernitsa tegevusvaldkonnaks oli Naiskodukaitse väljaõpe. Seoses 2023. aastal mõneks ajaks Gdanski kolimisega ja töökoormuse vähenemisega on Nele kahe aasta jooksul tegelenud rohkem mõtte- ja arendustööga ning online- ja digiõpetega ehk siis kõigega, mis ootas tegemist määramatus tulevikus.

2023. aasta jaanuarist töötab arendusspetsialistina Reelika Rohuste, kelle põhi- teemadeks olid esialgu evakatsioon, staabiassistentid ja elanikkonnakaitse ning kes jõudis selle kõrvalt veel palju muudki teha. 2024. aasta lõpuks kujunes Reelika peamiseks töövaldkonnaks ajas järjest massiivsemaid mõõtmeid võtnud elanikkonnakaitse teemade eestvedamine.

2024. aasta aprillist asus osalise koormusega arendusspetsialistina tööle Rapla ringkonna liige ja andunud staabiassistent Liina Karotamm. Liina peamised tööülesanded seonduvad samuti staabiassistentide valdkonna arendamisega, sh Staabiassistenti baaskursuse korraldamine, juhtimise toe sihtsuse tegevuse koordineerimine, staabiassistentide väljaõppesüsteemi arendamine jms.

Alates 2024. aasta novembrist töötab Naiskodukaitse arendusspetsialisti ameti- kohal ka senine Sakala ringkonna instruktor Piret Taim, kelle põhiülesandeks on evakuatsiooni valdkonna koordineerimine ja arendamine.

Naiskodukaitse keskjuhatuse jätkas tööd sissetallatud radadel. Kahe aasta jook- sul toimus 20 koosolekut. Tavapäraselt käsitleti ja analüüsiti organisatsiooni eesmärkide saavutamist, seda nii ringkondade aruannete vaatest kui ka kes- krevisjonikomisjoni tähelepanekuid vaagides. 2024. aastal viidi ringkondade hul- gas läbi juhtimisteemaline küsitlus, uuriti, mis teeb ringkondade tasandil juhtidele muret ning millised on parimad praktikad, mis vabatahtlike juhte nende töös edasi aitavad. Selle uuringu pinnalt tehti aasta lõpus juhtide õppepäevadel kaasav ja toetav ettekanne, kus käsitleti peamisi murekohti.

Võrdlemisi suuremahuline ülesanne on keskjuhatuse jaoks olnud liikmete tun- nustamine. Keskjuhatuse on püüdnud läheneda tunnustamise küsimustele süs- teemselt, tunnustatavate panust hinnates ning samas õiglaselt ning esildiste esi- tajatele vajadusel tagasisidet andes. 2023. a esimeses pooles töötati välja uued esildise põhjad, mis aitavad koostada sisukamaid esildisi, samuti reformiti keskju- hatuse tänukirja taotlemise formaati, st võeti kasutusele koondvorm tabelina.

2024. aastal tegeleti Naiskodukaitse põhikirja parandusettepanekutega. Ringkon-

dadest laekus suur hulk mõtteid, mis suuresti tähendasid küll vormilisi ja tehnilisi muudatusi. Keskjuhatuse liikmed käsitlesid mitmel arutluskoosolekul esitatud ettepanekuid ning vormistasid muudatustega põhikirja versiooni heakskiitmiseks 2025. a Naiskodukaitse keskkogule.

Liikmeskond

2022. aasta oli teadupoolest uute liitujate osas erakordselt tormiline ning Naiskodukaitse liikmeskond suurenes pea 40% võrra. Järgnevatel aastatel on toimunud stabiliseerumine ning kohanemine, uusi liitujaid on olnud kummalgi aastal u 250, ent samal ajal on ka lahkujad, nii et liikmeskonna üldarv on üsna väikeses kasvutrendis.

	01.01.2023	Kasv	01.01.2022	Kasv	31.12.2022
Tegevliikmed	3494	10	3504	7	3511
Auliikmed	15	1	16	3	19
Toetajaliikmed	207	35	242	33	275
Noorliikmed	16	4	20	2	22
Liikmestaatus peatatud	62	22	84	-3	81
Kokku	3794	72	3866	42	3908

Kahe aasta jooksul on Tallinna ringkonna liikmeskond kasvanud 76, Tartu liikmeskond 34, Järva liikmeskond 17 ja Pärnumaa liikmeskond 15 inimese võrra. Teistes ringkondades on olnud kasv tagasihoidlikum, mõnes ringkonnas on toimunud ka liikmeskonna vähenemine.

2024. aasta lõpuks oli Naiskodukaitstes kokku 3908 liiget, kellest tegevliikmeid 3511. Suurimad ringkonnad on jätkuvalt Tallinn (689), Tartu (542) ja Harju (515).

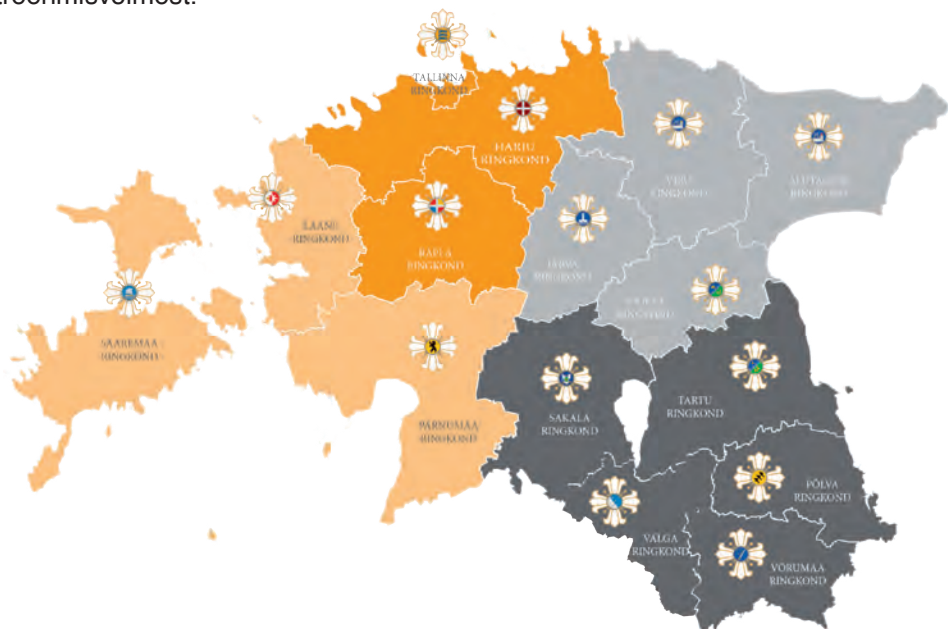
Naiskodukaitse liikmeskonna jaotus seisuga 31.12.24						
Ringkond	Noorliikmed	Tegevliikmed	Auliikmed	Toetajaliikmed	Liikmestaatus peatatud	KOKKU
Alutaguse	4	158	1	5	1	169
Harju	0	471	2	22	20	515
Jõgeva	0	122	4	2	5	133
Järva	0	207	0	2	3	212
Lääne	2	169	4	19	9	203
Põlva	1	123	1	8	7	140
Pärnumaa	5	199	2	21	9	236
Rapla	0	184	0	39	0	223
Saaremaa	0	192	0	9	2	203
Sakala	1	155	1	18	6	181
Tallinn	4	617	0	51	17	689
Tartu	3	491	2	44	2	542
Valga	1	96	0	22	0	119

Naiskodukaitse liikmeskonna jaotus seisuga 31.12.24						
Ringkond	Noor-liikmed	Tegev-liikmed	Auliikmed	Toetaja-liikmed	Liikme-staatus peatatud	KOKKU
Alutaguse	4	158	1	5	1	169
Viru	0	184	0	8	0	192
Võrumaa	1	143	2	5	0	151

Lisaks liikmeskonna kvantitatiivsetele andmetele analüüsime juba aastaid ka seda, kui paljud liikmed ja millises mahu organisatsiooni tegevuses osalevad. Rõõm on tõdeda, et aasta aastalt suureneb tegevuses osalevate tegevliikmete osakaal. Kui 2023. aastal oli see 81%, siis 2024. aastal 83%. Samas on selge, et mingi hulk jääb alati selliseid liikmeid, kes ajutiselt on organisatsiooni tegevusest eemal ning seetõttu ei ole me seadnud eesmärgiks vastava osakaalu olulist suurenemist. Võib öelda, et võrreldes Kaitseliidu keskmisega, on Naiskodukaitse liikmed väga aktiivsed ning organisatsiooni tegevuses mitteosalenud liikmete osakaal on konkurentsilt kõige väiksem võrreldes mistahes malevaga.

Kaitseliidu kodukorras on seatud kõikidele tegevliikmetele kohustuseks osaleda organisatsiooni tegevuses vähemalt 48 tundi aastas. Selle nõude täitis 2023. aastal 53% ning 2024. aastal 52% tegevliikmetest. Siin tuleb arvestada, et uue liikmena väljaõppel osaledes, on see 48 tundi pigem väike maht. Samas hilisemas tegevuses sõltub tundide arv suuresti täidetavast rollist. Nõnda võib näiteks mõne vabatahtliku instruktori tundide arv jääda alla 48, kuna korraga panustab ta vaid mõne tunni. Samas on tema sisuline panus hindamatu.

Veel ühe liikmeskonna kvalitatiivse mõõdikuna on paslik vaadata liikemaksu tasumise määra. 2023. aastal täitis vastava kohustuse 92,4 ning 2024. aastal 93,5% liikmetest. Ka need tulemused on väga head ning annavad tunnistust Naiskodukaitse liikmete kohusetundlikkusest ning organisatsiooni kõrgest administreerimisvõimest.

Väljaõpe

Suures plaanis kulges Naiskodukaitsse väljaõpe traditsioonilisel rajal - toimusid baasväljaõpped ja erialaväljaõpped, aga natuke arenguid oli siiski ka.

Baasväljaõpe

2023. aastal oli veel tunda 2022. aasta suure liitujate hulga mõju ning BVÕ mooduleid viidi läbi tavapärasest rohkem. 2024. aastaks oli enamikes ringkondades BVÕ oma tavapärasesse mahtu ja raamidesse tagasi läinud.

Nii 2023. kui 2024. aastal viidi läbi vähemalt korra aastas BVÕ organisatsiooniõpetuse moodul ja Ohutushoiu mooduli teooriaosa onlainis. Sedapuhku siis mitte niivõrd sellepärast, et liikmeid ei mahuks tavapärastele moodulitele, vaid pigem sellepärast, et eelkõige pakkuda osalemisvõimalust ka neile, kes erinevatel põhjustel muidu võibolla üldse osaleda ei saakski..

Baasväljaõppelaager

6.-9. juulini 2023 toimus Raplamaal Alus järjekorras juba teine BVÕ laager. Laagris oli võimalus igal osalejal läbida nelja päeva jooksul kuni kolm BVÕ moodulit. Paljud tervitasidki võimalust osaleda ja kolm moodulit korraga ära teha. Samas oli ka neid, kes tulid näiteks ainult ühte - oma viimast läbimata moodulit tegema. Seega toimus igapäevaselt ka suur rahvasterändamine, kes alles tuli laagrisse ja kes läks juba ära. Enim osalejaid oli Harju, Rapla ja Tallinna ringkondadest, aga seekordne laager oli tegelikult avatud osalejatele kogu Eestist. Kokku käis osalejana laagrist läbi 136 naiskodukaitsjat.

Iga päev toimus korraga 4-5 BVÕ moodulit. Kokku viidi laagri jooksul läbi 1 organisatsiooniõpetuse moodul, 5 esmaabi moodulit, 3 välitoitlustuse moodulit, 2 sõdurioskuste moodulit ja 2 ohutushoiu moodulit. Moodulite läbimisi tuli ühtekokku tervelt 288.

Selline laager on instruktorite jaoks suurepärane võimalus iseennast proovile panna ja instruktorina väga palju õppida.

Laagrisse oli võimalus võtta kaasa ka lapsed. Neile olid sel ajal, kui emad õppisid, oma tegevused, mis olid vähemasti sama põnevad kui emade omad. Nii suured kui väikesed magasid kõik koos telkides Alu mõisa õuel.

BVÕ laager Alus

BVÕ moodulite läbimine 2023. aastal						
	I moodul: organi- satsiooni õpe	II moodul: esmaabi	III moodul: toitlus- tamine	IV moodul: sõduri- oskused	V moodul: ohutus- hoid	Kokku BVÕ osalus- kordi
Alutaguse	9	12	0	1	13	35
Harju	51	76	61	53	46	292
Jõgeva	3	2	4	2	3	21
Järva	14	8	13	13	18	66
Lääne	28	19	20	14	10	93
Põlva	13	10	19	11	8	61
Pärnumaa	54	49	18	22	31	189
Rapla	28	28	13	21	18	111
Saaremaa	12	0	9	9	10	43
Sakala	23	20	16	11	12	82
Tallinn	64	79	62	15	33	273
Tartu	51	63	79	58	101	356
Valga	11	9	17	1	12	50
Viru	18	9	6	9	22	70
Võrumaa	14	4	8	2	7	35
	393	388	345	242	344	1712

Erialane väljaõpe

Sanitari erialakursus Kaitseliidus

Üle mitme aasta võttis Naiskodukaitse ette Sanitari erialakursus Kaitseliidus korraldamise. Kursusel on kokku kuus nädalavahetust ja kerge pole see ei õppijate ega instruktorite jaoks. Aga nii karastubki teras ehk sünnivad väljaõppinud sanitarid. 2023. aastal viidi kursus kohaliku ringkonna eestvedamisel läbi Saaremaal, 2024. aastal toimus kursus Pärnumaal. Saaremaa kursusel tuli pooleaastasest kadalipust läbi ja lõpetas kursuse 18 naiskodukaitsjat ja 6 kaitseliitlast, Pärnumaa kursuse lõpetas 9 naiskodukaitsjat ja 10 kaitseliitlast.

Esmaabi instruktorigi kursus

Uue hingamise sai ka Esmaabi instruktorigi kursus, mida Naiskodukaitse on tegelikult pikki aastaid läbi viinud. Vahepeal jäi esmaabi instruktorite koolitamises väike paus sisse ning nüüd toimus kursus nii 2023. kui ka 2024. aastal. Esmaabi instruktorigi kursuse toimumist vedas mõlemal aastal eest Harju ringkond. Kahe kursuse peale kokku on Naiskodukaitse ja malevad saanud juurde kokku 26 uut pühendunud esmaabi instruktorit.

Administreerimiskursuse koosolekute moodul

2024. aastal toimus esmakordselt Administreerimiskursuse koosolekute moodul.

Mooduli teemadeks olid Naiskodukaitse erinevate organite koosolekud, koosolekute kord ja nõuetele vastava protokoll koostamine. See on Administreerimiskursuse uuendamise protsessis sündinud järjekorras teine eraldiseisev moodul 2022. aastal valminud Alusdokumentide mooduli järel. Esimese koosolekute mooduli lõpetas 65 naiskodukaitsjat, alustas muidugi pea teist samapalju rohkem. See on digiõpet ja mitte kõige kergemat moodulit arvesse võttes üsna tavapärane.

Uued õppekavad

Kaitseliidu ülema käskkirjaga 6. juuni 2023 nr NKK-7-1/23/17274V sai kinnitatud Esmaabi instruktori kursuse õppekava. Veidi läbi huumoriprisma, aga tegelikult täiesti tõsiselt saab öelda, et see õppekava on küpsenud pea 20 aastat. Aastate ja kümnete aastate jooksul on sellesse õppekavasse ja selle kursuse voolimisse panustanud hulk spetsialiste ja praktikuid ning loodetavasti on kogu see tarkus ka selles õppekavas ja kursuses tervikuna näha. Kohe kindlasti on tegu kõige pikemale veninud õppekava kirjutamise protsessiga Naiskodukaitse ajaloos ning loodetavasti on Esmaabi instruktori kursuse õppekava siis auga kaua tehtud kauni-kene. Igal juhul on see, et see õppekava lõpuks kinnitatud sai üks suur samm edasi ühtsema esmaabi väljaõppe ja ülipädevate esmaabi instruktoriteni jõudmise teel.

Õppused

Miljon Miksi

2023. aasta aprillis toimus õppuse Põhjakonn raames Kirde maakaitseringkonna evakuatsiooniõppus Miljon Miksi. See oli Kirde maakaitseringkonnas evakueeritavate mõistes seni toimunudest suurim õppus, kus osales 300 evakueeritavat. Evakuatsioonikohad avati Narvas, Koerus, Jõgeval ja Kadrinas. Evakuatsioonirühmad said harjutada oma protseduurilisi ülesandeid evakuatsioonikoha avamisel,

Miljon Miksi 2024, Viru evakuatsioonirühm. Pilt: Kristel Kitsing

töös hoidmisel ja sulgemisel. Peamine eesmärk oli evakueeritavate vastuvõtmine, lisaks harjutati rühmade omavahelist koostööd ja info liikumist läbi etteantud stsenaariumite.

2024. aasta mais toimus taas Kirde maakaitseringkonna evakuatsiooniõppus Miljon Miksi. Õppuse eesmärgiks oli olukorrateadlikkuse loomine ja koostöö partnerasutustega. Harjutati evakueeritavate registreerimist ja nende üle arvestuse pidamist, evakuatsioonikoha püstitamist ja töös hoidmist ning logistika korraldamist. Õppusele oli kaasatud koostööpartneritena Päästeameti Ida päästekekskus, kohalikud omavalitsused ja kaitseväge ajateenijad. Kokku osales sellel õppusel ligi 600 inimest.

CREVEX 2023

Pikalt planeeritud suurõppus CREVEX 2023 saavutas oma kulminatsiooni 28. - 29. septembril, mil toimus päästeameti juhtimisel ulatuslik evakuatsiooniõppus. Kogu õppusel oli evakueeritavaid ca 850 ning Tallinna, Harju ja Rapla evakuatsioonirühmad mehitasid ühe evakuatsioonikoha. Vastavalt õppuse stsenaariumile kolis evakuatsioonikoht õppuse ajal teise kohta. Lisaks evakuatsiooni ülesannetele jagus naiskodukaitsjaid ka riigikantselei staapi, õppuse käigus üles seatud regionaalsesse ja riiklikku staapi, evakuatsioonikoha esmaabi tagajateks ja kriisitöötubade läbiviijateks, aga ka kõiksugustesse abistavatesse tegevustesse ning ka evakueeritavateks ja evakuatsiooni protsessi hindajaks. Naiskodukaitsjad said väga hästi hakkama, eesmärgid täideti ja jäi ka õppimiskohti, mida järgnevatel õppustel veel enam harjutada.

Ussisõnad

2023. aastal toimus augusti lõpust oktoobri alguseni õppus Ussisõnad, mille raames värskendas ligi 10 000 maakaitseüksuste reservväelast õppekogunemisel oma teadmisi ja oskusi. Üle-eestiliselt osales Ussisõnadel kokku 632 Naiskodukaitseliiget.

Naiskodukaitsjaid võis leida maakaitseüksuste ja sihtüksuste ametikoha järgseid ülesandeid täitmas kui ka toetavates rollides (sidespetsialistid, staabiassistendid erinevates staapides jne). Evakuatsioonirühmade ja juhtimise toe sihtüksuste liikmed ning ka ilma kindla ametikohata naiskodukaitsjad olid näiteks abis ussisõdalaste formeerimisel, personalitoimingutes ja bussisaatjatena, lisaks mehitasid laskepaikade julgestusposte, tegutsesid CIMIC-u töös, olid instruktoriteks. Samuti tagasid naised reaalmeditsiini ning tegid ussisõdalastele vastutegevustki.

Evakuatsiooniõppus ORKAANI raames

2023. aasta detsembris viidi õppuse Orkaan raames läbi ka evakuatsiooniõppus Pärnumaal, Läänemaal ja ka Saaremaal, eesmärgiga kontrollida evakuatsioonirühmade valmisolekut avada evakuatsioonipunktid, neid töös hoida ja ka sulgeda.

Lääne ringkond avas 2 evakuatsioonipunkti - Taeblas ja Lihulas, ning õppusel osales 53 evakuatsioonirühma liiget.

Pärnumaal oli punkt esialgu avatud Sindis ning teisel päeval vahetati asukohta ja koliti koos evakueeritavatega Suigu seltsimajja. Osales 42 Pärnumaa ringkonna evakuatsioonirühma liiget.

Nii Läänemaal kui Pärnumaal olid õppusel kaasatud ka koostööpartnerid (Päästeamet, Punane Rist, valla esindajad jne.).

Saaremaal said kokku 22 Hiiumaa ja Saaremaa evakuatsioonirühmade liiget, eesmärgiga kokku harjutada. Lisaks tehti läbi protseduurid, mis on vajalikud taristu kaardistamisel. Toimus ka mitmeid väiksemaid õpitubasid, et vajadusel olla valmis täitma erinevaid rolle rühmas .

Lõuna Sild

2024. aasta oktoobris toimus õppus Lõuna Sild 2024, mille raames evakueeriti selleks nõusoleku andnud Kagu-Eesti elanikud Viljandimaale. Lõuna maakaitseringkonna evakuatsioonirühmad mehtasid kuus evakuatsioonikohta (ühe evakuatsioonikoha mehtas päästeamet) ning kokku osales õppusel umbes 200 evakuatsioonirühma liiget. Õppuse omapäraks oli see, et kõik evakuatsioonirühmad andsid evakuatsioonikohad üle teisele rühmale ja liikusid ise järgmist kohta üle võtma. Lisaks harjutati läbi evakueeritavate transport evakuatsioonikohta ning kõige pikem vahemaa transpordipunktist Räpinast kuni evakuatsioonikohta Kõpus oli üle 160 kilomeetri, mistõttu maa-ala mõttes oli tegemist Eesti ajaloos suurima evakuatsiooniõppusega.

Naiskodukaitsjad ametikohtadel

Ka 2023-2024 oli prioriteediks igale naiskodukaitsjale kindla rolli leidmine organisatsioonis. Et iga liige vastavalt oma soovidele ja võimalustele leiaks konkreetse rakenduse kas maakaitse- või sihtüksustes, oli jätkuvalt väljakutseid pakkuv. Aktiivselt tegeleti ka sellega, et täita diviisi vajadus staabiassistentide osas.

	2023			2024		
Ringkond	Maakaitseüksustes	Sihtüksustes	KOKKU (lisaks staabiassistentid diviisis)	Maakaitseüksustes	Sihtüksustes	KOKKU (lisaks staabiassistentid diviisis)
Alutaguse	8	71	79	9	76	85
Harju	36	121	157	34	130	165
Jõgeva	14	55	69	16	57	73
Järva	13	63	76	17	73	90
Lääne	7	92	99	8	97	105
Põlva	15	52	67	16	52	68
Pärnumaa	23	96	119	24	99	123
Rapla	17	77	94	19	130	149
Saaremaa	11	81	92	13	80	93
Sakala	26	50	77	29	46	76
Tallinn	27	106	134	45	114	159
Tartu	38	108	146	43	112	155
Valga	19	33	52	22	31	53
Viru	31	51	82	34	54	88
Võrumaa	11	48	59	16	50	66
Kokku	296	1104	1402	345	1201	1548

Statistika näitab, et naiskodukaitsjad, kes on võtnud vastutuse olla maakaitseüksuses, osalevad aktiivselt ka tegevuses – aastal 2023 oli aktiivsushäälne 93,2% ning 2024. aastal 96%.

*osakaalu tabelid

Kokkuvõtvalt võib öelda, et liikmete otsus konkreetne roll ja vastutus võtta, on aasta aastalt paranenud.

Elanikkonnakaitse

Ohutushoiulaager Ole valmis!

Nagu juba traditsiooniks on saanud, korraldas Naiskodukaitses ka 2023. ja 2024. aastal mitu organisatsiooni mittekuluvatele naistele suunatud ohutushoiulaagrit Ole valmis!.

2023. aasta juunis toimus Narva-Jõesuus Ole valmis! laager esmakordselt ka venekeelsetele huvilistele mõeldes. Osalejaid oli 50, kellest suurem osa olidki vene keele kõnelejad, teiste hulgas ka paar ukrainlast ja üks valgevenelanegi. Töötoad viidi läbi kakskeelsena - mõnes toas järeltõlkega, mõnes jaotasid instruktorid ühe pundi kaheks väiksemaks grupiks ja tegid samalaadset kahes eri keeles tundi. Laagri teemadeks olid nagu varasemaltki esmaabi, tuleohutus, enesekaitse, side, topograafia, relvad, lõhkekehad, Ole valmis! äpp jne. Lõhkeõhtul vesteldi Naiskodukaitses teemal. Osalejate tagasiside laagritele oli väga hea ning Naiskodukaitses jaoks oli see kindlasti jälle üks värisevate jalgadega tehtud, aga siiski suur samm venekeelse elanikkonna kaasamise teel tehtud.

Teine samal aastal toimunud kahepäevane Ole valmis! laager organisatsioonivälisest naistele leidis aset Võrumaal. Laagrisse kogunes 125 naist, kes osalesid laagris praktilistes õpitubades, nt kriisivarude ja Ole valmis! äpi tutvustamine, enesekaitse, esmaabi andmine, relvaohutus ning kaardi ja kompas-

Ole valmis! laager Võrumaal. Pilt: Egle Davõdov

signa toimetamine. Lisaks jagasid koostööpartnerid Päästeametist teadmisi tuleohutuse teemal ning kõik osalejad said proovida, kuidas tulekustuti ja -tekiga tuld kustutada. Teisel päeval tegid laagrilised väikese matka, mille kontrollpunktides sai mitmesuguseid ülesandeid lahendades proovile panna eelmisel päeval omandatud oskusi ja teadmisi.

2024. aasta juunis toimus Ole valmis! laager Sinimäel ja oli taas suunatud vene keelt kõnelevatele organisatsiooni mittekuuluvatele naistele. Osalejate arv jäi seekord tagasihoidlikult alla 30.

Praktilistes kakskeelsetes töötubades sai õppida elustamist ja kaarti lugema. Lisaks jagati töötubades tarkusi, mida teha siis, kui oled leidnud lõhkekeha ja tutvustati erinevaid metalliotsijaid. Päeva lõpetas orienteerumismatk, kus kaardi abil tuli maastikul üles leida erinevad punktid ja seal lahendada laagris õpitut.

Teine 2024. aasta Ole valmis! laager toimus juulis Männikul ning selle korraldajaks oli Tallinna ringkond. Laager oli ühtlasi ka evakuatsiooniõppuseks Tallinna evakuatsioonirühmale. Kokku võttis korraldusest osa u 130 naiskodukaitsjat.

Osalejaid oli 219, nende seas ka 8 soomlast - meie koostööpartnerid Naisten Valmiusliitto-st. Tegemist oli seni suurima osalusega Ole valmis! laagriga. Laagris said osalejad rotatsioonis läbida erinevaid töötubasid, mh esmaabi, tuleohutus, kaardiõpe, enesekaitse jne.

Kriisikuu mäng “Valmis koos sõbraga”

2023. aastal kevadel osales Naiskodukaitses Kaitseministeeriumi valitsemisalale mõeldud ja Riigikantselei Innotiimi poolt korraldatud Innosprindil. Naiskodukaitsjad, kes on sprintimises juba vanad kalad, lahendasid seekord küsimust, kuidas kogu eesti elanikkond kriisivalmiks saada. Töötati välja plaan viia juba sama aasta septembris läbi sõpruskondade kriisiks valmistumise võistlus nimega “Valmis koos sõbraga”.

Mõeldud, tehtud! 2023. aasta septembrikuus toimuski kriisikuu mäng „Valmis koos sõbraga!“. Osalema olid oodatud kõik sõpruskonnad, perekonnad, töökollektiivid, külaseltsid või mis iganes „kriiskonnad“, sest koos on kergem hakkama saada. Väljakutse kestis täpselt ühe kuu, kus igal nädalal oli oma teema ja igas teemas kolm ülesannet. Nädalateemadeks olid elutähtsate teenuste katkemine, evakuatsioon, varud ja esmaabi. Iga seltskond sai ise valida, kas ta sooritas nädala kirjaliku ülesande, eksperimendi või tegi midagi õues. Kas sina tead, kus asub sinu kodule lähim allikas? Mis peaks evakuatsioonikotti pakitud olema? Kuidas saaks õues oma toiduvarudest sooja toitu teha? Just selliseid ülesandeid sõpruskonnad lahendasidki. Hea oli vastustest lugeda, kui mingi ülesanne motiveeris sõpruskondi enamaks, näiteks üks sõpruskond seadis eesmärgiks kaevu puhastamise ja väga paljud tunnetasidki seda, et kriisis ei pea üksi olema. Kokku pani ennast mängule kirja 71 tiimi, mis tähendas pea 300 inimest, kes läbi kriisikuu mängu said teadlikumaks valmistujaks.

Kuna esimene vasikas ei läinud aia taha, siis 2024. aasta septembris toimus kriisimäng “Valmis koos sõbraga” jälle, üsna sarnasel kujul esimese mänguga. Kokku registreerus mängule 106 meeskonda, ühtekokku 501 inimest. Rõõm oli näha, et lisaks sõprus- ja perekondadele ning töökollektiividele oli sel aastal osalemas mitmed klassid koos oma õpetajatega, rääkimata juba varasemalt osalenud lasteaiarühmadest.

Kriisikoolitused elanikkonnale

Üha suuremat rolli Naiskodukaitse igapäevategevustes mängivad koolitused väljapoole organisatsiooni. Suuremal või vähemal määral panustatakse sellesse kõikides ringkondades. Hinnanguliselt sai 2023. aastal naiskodukaitsjate abil koolitustel ja avalikel üritustel kriisiteadlikumaks ~21 000 ja 2024. aastal juba tervelt 29 281 inimest. Sealjuures vähemalt ühe tunni kestnud koolitustel osales 2023. aastal üle 3000 inimese ja 2024. aastal 12 537 inimest.

2024. aastal toimus 239 üritust, kus Naiskodukaitse eestvedamisel tutvustati või õpetati elanikkonnakaitselaseid teadmisi ja oskusi. 11 126 elanikku said kriisiteadlikumaks läbiastumistega üritustel (maakaitsepäevad, kohvikutepäevad, info- ja õppeõhtud jne).

Kõik need suured numbrid juba näitavad äärmiselt olulist panust, aga kindlasti vajab see valdkond lähiaastatel veelgi laiendamist, et tööpoolest iga Eestimaa inimene võiks tunda, et saab ise kriisides hakkama ning suudab panustada ka lähikondsete turvalisusesse.

Digiliikur

2024. aasta jaanuaris käivitus virtuaalsete seminaride sari Digiliikur, kus kohtuti iga kuu ühe valdkonna eksperdiga, kes tutvustas põnevat ja päevakajalist teemat küberturvalisuse valdkonnast. Projekti algatas ja vedas eest digipädevuse ekspert ja Harju ringkonna naiskodukaitsja Diana Poudel. Seminarid olid avatud kõigile huvilistele nii organisatsiooni sees kui väljastpoolt seda. Aasta jooksul võeti toimunud üheksast seminarist ühtekokku osa pea 2000 korda. Enamus Digiliikuri seminare on ka järelvaadatavad, nii et oma digipädevusi on saanud arendada veel rohkem inimesi. Oluline on ka märkida, et osalejate seas on olnud nii kaitseliitlasi, noorkotkaid, kodutütreid kui ka täitsa organisatsiooniväliseid teemast huvitatuid. Kõige populaarsemaks osutusid nii ChatGPT ja AI teemad kui ka seminarid küberrünnete ja -pettuste kohta. Digiliikur jätkab sõitu...

Laulu- ja tantsupidu

2023. aasta suvel toilitustas Naiskodukaitse kolmandat korda laulu- ja tantsupidu. Tegemist oli kahtlemata ühe aasta suurüritusega ka meie organisatsiooni

jaoks. Kõik seati üles esmaspäeval, 26. juunil ning tööga lõpetati pühapäeva, 2. juuli hilisõhtul. Seega terve nädal pingutamist nii, et ninast veri väljas, aga, mis tõi samas kõikide panustajate jaoks kaasa ka hulgaliselt positiivseid emotsioone. Naiskodukaitsesai sai kaasa aidata ühe suure ja uhke kultuuriürituse kordaminekule, ent meie jaoks oli see ennekõike väljaõppeüritus, kust iga osaleja sai hindamatu kogemuse.

Ühtekokku oli ülesande täitmisega seotud 175 naiskodukaitsjat ja kaitseliitlast, neist 16 kokka, kes keetsid supi valmis ning 9 katlatehnikut, kes tegelesid põletite ettevalmistamise ja hooldamisega. Ülejäänud abilised said käed valgeks (või siis leemeseks) supipurkide avamise, kandikute pesemise, toidu väljajagamise ning supipottide vedamisega. Päevade lõikes oli panustajate arv erinev - kõige rohkem oli meid väljas peo viimasel päeval, kokku 111. Sel päeval tuli välja jagada u 50 000 supiportsu. Lakkamatu sööjate voog tulvas toitlustusalasse ca 9 tundi järjest.

Mobiilirakendus Ole valmis!

Kahe aasta jooksul tehti Ole valmis! äpiga suuri tehnilisi töid, mille tulemusel paranes turvalisus, äpi kiirus ja ka kasutusmugavus. Kõige olulisemaks võib aga pidada kahte suuremat tehnilist uuendust: ohuteavitusi ja õhuohust raporteerimise funktsionaalsust, millest viimast arendati koostöös õhuväega. 2024. aasta maikuus testiti õhuohu funktsiooni prototüüpi: kasutajatel oli võimalus väidetavast õhuohust teada anda. Kevadtormi ajal kasutati seda võimalust 300-400 korda ning õhuvägi sai kasulikku infot tehisaru poolse osa arendamiseks ning meie äpipoolse arenduse parendamiseks. Ohuteavitused saadi töökorda 2024. aasta lõpuks, nii et iga äpikasutaja sai võimaluse saada riiklikke ohuteavitusi - seda kas kogu Eesti piires või soovi korral piirkonda kitsendades.

Lisaks tehnilisele poolele arendama pidevalt ka sisu osa - juhendite alla lisati

Laulu-tantsupidu. Pilt: Elisa Jakson

Laulu-tantsupidu. Pilt: Elisa Jakson

mitmeid uusi teemasid, nt saab rakenduse kaudu ülevaate vägivalatu võitluse olemusest ja selle rakendamise erinevatest meetoditest. Materjal jõudis äppi koostöös Kaitseliidu kooliga.

2024. aasta lõpuks on Ole valmis! äpil 130 471 allalaadimist. Aastane kasv oli 18 648 allalaadimist (võrdluseks 2023 - 13 757 ja 2022 - 54 934). Mainitud aastal mõjutas allalaadimiste arvu enim õhuväe tehtud kampaania, mis kutsus üles Kevadtormi ajal testima uut õhuohust raporteerimise funktsionaalsust.

Anname Au! kampaania veteranide toetuseks

Aprillikuud olid Naiskodukaitses nagu ikka sinilillelised - juba enam kui kümme aastat korraldame koostöös Eesti Vigastatud Võitlejate Ühinguga heategevuslikku

“Anname au!” kampaaniat. Nii 2023. kui ka 2024. aastal korraldasid lisaks kampaania suurüritustele (sinilillejooksud ja Veteranirock) aktiivsed naiskodukaitsjad enam kui 70 üritust üle kogu Eesti, tavaliselt panustab kampaaniasse igal kevadel 300-400 naiskodukaitsjat või enamgi.

Naiskodukaitsse kogus 2023. aastal annetusi 82 653 euro jagu, aasta hiljem 83 046 eurot (võrdluseks 2022 a: 61 251 eur) ehk purustasime mõlemal aastal oma eelmise rekordi. Kogu kampaaniaga koguti mõlemal aastal annetusteks 116 000 eur (võrdluseks 2022 a: 103 000 eur). Lisaks Eesti kaitseväge ja Kaitseliidu veteranide ning nende lähedaste toetamisele loodi 2023. aastal kogutud annetuste abil koostöös Pärnu Lahe Rotary Klubiga Pärnu randa ujumisvõimalus puuetega inimestele, soetati Hiiumaa Haiglale videokolonoskoop ning koostöös Paralümpiakomiteega loodi Kiviõli Seikluskeskusesse para-suusatamise võimalus. Aasta hiljem aidati kaasa Põlva Haigla uudse taastusravilinnaku rajamisele, koostöös Eesti Discgolfi Liiduga loodi esimene puuetega inimestele ligipääsetav discgolfi rada ning soetati spordi- ning taastusvahendeid Otepää Tervisekeskusele. 2024. a kampaania lõpus sai rõõmuga tõdeda, et üheteistkümne aasta jooksul on Sinilillekampaaniaga annetusteks kogutud ligi miljon eurot.

Mälestusüritus „Ma ei unusta Sind!“

14. juunil korraldati mõlemal aastal taas vaikivat mälestusüritust “Ma ei unusta Sind!” - juba viiendat ja kuuendat aastat järjest. 2023. aastal olid fookuses küüditatud lapsed ja 2024. aastal keskea ületanud mehed, kes oleks võinud olla suurepärased vanaisad, kui ajalugu oleks läinud teisiti. Must-valged leinalindid lehvisid kokku 70 raudteejaamas üle Eesti. Küüditamistega lõhuti perekonnad terveteks põlvkondadeks ja selle kuriteo mõjusid on tunda tänase päevani. Oma mälestusüritusega seisame selle eest, et need kuriteod ei ununeks kunagi. Olgu mäletamine meie kaitsetahte üks tugisammastest tänases päevas, kus toetame Ukrainat võitluses oma vabaduse eest.

Koostöö välispartneritega

2023. aasta septembris külastasid Naiskodukaitsset koostööpartnerid Soomest Maanpuolustusnaisten Liitto-st. Jagati oma kogemusi vabatahtlike koordineerimise kohta ning arutati naiste rolli üle riigikaitstes. Lisaks käidi üheskoos vaatamas ka Tallinna ringkonna korraldatud õpitubade päeva Männikul.

On juba traditsiooniks saanud, et naiskodukaitsjad käivad koostöö raames Soomes NASTA õppustel. NASTA on üleriigiline õppus naistele, mida korraldatakse Soomes kaks korda aastas Naisten Valmiusliitto ry eestvedamisel. Eesmärgiks ei ole vaid sisuteadmisi saada, vaid ka vaadata, kuidas teised mingit teemat õpetavad ja inspiratsiooni saada järjest paremate koolituste tegemiseks Naiskodukaitses.

2023. aasta septembris käisid kaheksa naiskodukaitsjat õppusel, mis toimus Soomes Dragsvikis. Õppuse raames toimus mitmeid erinevaid kursuseid, meie naised osalesid järgmistel: “Teave ja selle mõjutamine”, “Küberturvalisus”, “Elanikkonnakaitse”, “Vastupidavus vaimsele kriisile”, „Turvaliselt vee peal“ ning “Mass-toitlustamine maastikul”. Aasta hiljem osales viis naist kursustel: “Pikaajalise elektrikatkestusega toimetulek”, “Tänavahoutus”, “Maastikuoskused ja looduslik toit” ja “Igapäevane turvalisus”.

2024. aastal olid Soome sõbrad esimest korda kutsutud ka Ole valmis! laagrisse.

Külalised jäid kogetuga väga rahule, võrreldes NASTA ja meie laagreid leidsid nad palju sarnasusi, kuid said ka mõtteainet enda laagrite korraldamiseks.

Aasta naiskodukaitsja

Traditsiooniliselt valisime Aasta naiskodukaitsja nii 2023. kui 2024. aastal. See on iga-aastane sümboolne tänukummardus vabatahtlikkusele ja vabatahtlikele. Pidulikule tänuüritusele kutsutakse nominendid kõikidest ringkondadest, neid kõiki tänatakse tehtud töö eest ning nad saavad tänukingitused kaitseministrilt, Kaitseväe juhatajalt ning Kaitseliidu ülemalt. Aasta naiskodukaitsjaks valitakse alati vaid üks inimene, aga Naiskodukaitse on erakordselt uhke kõigi nominentide üle.

2023. aasta naiskodukaitsjaks valiti Anna-Liisa Kerna Tartu ringkonnast. Ta on ilmekaks näiteks meie organisatsiooni mitmekülsusest. Ta on kauaaegne vabatahtlik juht, kes on süsteemne ning inspireeriv eestvedaja, jagades kaaslastele tuge ja nõu. Olles ise õpihimuline, on ta alati valmis ka õpitut jagama - ta tegutseb mitme valdkonna instruktorina ning koolitab nii naiskodukaitsjaid, kaitseliitlasi kui ka meie noori. Ta on võtnud endale sõjaaja ametikoha ning suhtub oma ülesandesse sama põhjalikkusega, mida on näha ka kõikides tema teistes tegevustes. Kõiki oma vabatahtlikke kohustusi on ta täitnud arstiks õppimise, residentuuri ning arsti tiheda töögraafiku kõrvalt.

2024. aasta naiskodukaitsjaks valiti Aivi Murd-Murulaug Tallinna ringkonnast. Ta on oma liikmeksoleku ajal tegutsenud nii juhi kui revisjoniliikmena. Lisaks ringkonna aseesinaiseks olemisele on ta Tallinna ringkonna meditsiini erialagrupi juht ja evakuaatsioonirühma ülema abi. Aivi on võtnud enda kanda esmaabikoolituste läbiviimise koolides ja asutustes, aidates suurendada teadlikkust laiapindses riigikaitses. Aivi on aktiivne end proovile panema laskespordis, matkadel ja rännakutel, samas osaleb vajadusel pidulikus vormis mälestuspäevadel ja panustab südamega Sinilillekampaaniasse. Ta on pühendunud, inspireeriv ja osav meeskonnamängija, kelle mitmekülsus ja "teeme ära" suhtumine on kaaslastele eeskujuks.

Aasta tegu 2023 ja 2024

Kaitseliidu ülem annab igal aastal välja Aasta teo tiitli ja kingib võitjatele oma kuld-mündi. Aasta teo valimisel lähtub hindamiskomisjon järgmistest kriteeriumidest: eriline edu, vajalik ja kordaläinud suurüritus, oluline saavutus, üle Kaitseliiduline mõõde või asi, mida võib pidada just selle aasta teoks.

„Aasta tegu 2023“ tiitli pälvisid järgmised naiskodukaitsjad:

Diana POUDEL Harju ringkonnast: infovastupidavuse valdkonna käimalükkamise eest Naiskodukaitses ja kogukonnas.

Liina RIISMAA Harju ringkonnast: Kaitseliidu evakuaatsioonivaldkonna arendamise eest.

„Aasta tegu 2024“ tiitli pälvisid järgmised naiskodukaitsjad:

Kaja LOTMAN Lääne ringkonnast: raamatu "Naiskodukaitse Lääne ringkond 1928-1940" koostamise eest;

Janika PRAKS Tallinna ringkonnast: Ole valmis! laagri korraldamise eest organisatsiooni mittekuuluvatele naistele.

Anname au! 2024. Presidendi juures

Võidupüha paraad Narvas. Pilt: Asso Puidet

ALUTAGUSE RINGKOND

Kersti Altpere, Merje Mälton, Katrin Hannov, Ave Paavo, Pille Pihelgas

2023. aasta alguses oli meid 181 ja aasta lõpuks 170, kellest tegevliikmeid 162, toetajaliikmeid kolm ja noorliikmeid neli. Üks liige oli oma tegevuse aastaks peatanud.

Märtsis toimunud ringkonnakogul valiti ringkonna esinaiseks tagasi Kersti Altpere. Aseesinaiseks sai Leena Tammets, juhatuse liikmeteks Merje Mälton, Jekaterina Tihhomirova, Küllike Kullerkupp ja asendusliikmeks Ruta Lobanova.

Aastast aastasse oleme otsinud igale liikmele tegutsemise kohta organisatsiooni vabatahtlikus struktuuris. Sihtüksuste töösse oli haaratud 79 liiget. Evakuatsiooniühm on Jõhvis ja Narvas. Neisse kuulub 62 liiget. Maakaitse ametikohtadel on kaheksa ja juhttoe sihtüksuses kuus liiget.

Sõdurioskuste kursusega alustas sügisel neli naist ja 2024. aasta alguses lisandus veel üks.

Ringkonnas on neli jaoskonda – Avinurme, Jõhvi, Lüganuse ja Narva. Liikmed on veel rakendatud jaoskondade juhatustesse, revisjonikomisjonidesse, erialagruppidesse (avalikud suhted, meditsiin, side-ja staap, toitlustus) ja toimkondadesse (sport, kultuur, ohutushoid). Võtsime osa ka kõigist vabariiklikest võistlustest, algatustest ja õpetest. Lahingrelvadest laskmisel saavutati III koht. Meie korraldada oli oktoobris laskevõistlus sportrelvadest. Võidukarikas jäi koju. Individuaalarvestuses tuli sportpüssist laskmises I kohale Varvara Rogaten ja II kohale Anastassia Olewicz, sportpüstoli individuaalse II koha sai Veera Rumjantseva. Narva tublid laskurid osalesid edukalt koos meestega Kaitseliidu laskmise karikavõistlustel.

Läbi esimese poolaasta toimusid sporditoimkonna eestvedamisel õppepäevad naistele valmistumaks koormusmatkaks ning saime Valgamaal toimunud matkale välja panna võistkonna (Aleksandra Isakova, Eha Pau, Inga Sillat, Natalja Skvortsova, Jonne Rooma). Kahjuks sai sellel aastal võistlus võistlejatest võitu.

Teekond side- ja staabierialavõistlusele viis seekord Pärnusse (Eha Pau, Eve Müüdlä, Laine Tops, Anny Kelement), kus heas koostöös läbiti linnakeskkonnas huvitavate ülesannetega rada. Osalejaid jagus ka juhtide öörännakule Väike-Maarjas (Jekaterina Tihhomirova, Merje Mälton, Ruta Lobanova). Osalejatest loodi kohapeal uued kolmeliikmelised grupid, mis andis võistlusele juurde särtsu ja uusi tutvavaid.

Baasväljaõppeid oli võimalik läbida nii koduringkonnas kui ka väljaspool. Oktoobris alanud sõdurioskuste kursusel alustas neli naist.

Märtsis kogunesid Kirde Maakaitseringkonna evakuatsioonirühmade liikmed baaskursusele Vohnjal, et koos läbi arutada tegevusplaanid. Algas tõsisem ettevalmistus aprilli keskel toimuvaks suurõppuseks, kus kriisist tingituna on päriselt vaja palju inimesi korraga ringi paigutada. Aprillis toimunud Kirde maakaitseringkonna Miljon Miksi 2023 õppusel asus meie ringkonna evakuatsioonipunkt Narva spordihoones.

Malevas toimus side ja staabi erialagrupi täiendõpe koos teiste Kirde Maakaitseringkonna huvilistega. Uusi teadmisi omandas 19 naist Alutaguse, Järva, Jõgeva ja Viru ringkondadest. Lisaks meie Leena Tammetsile olid õpetamas peastaabist Urmas Rüütli ja Elbe Lumiste Harju ringkonnast. Järgmine õppepäev otsustati

korraldada mõnes teises ringkonnas, sest kriisilukorras on kaitseringkonna staabid ja sidekanalid kõik omavahel seotud ning koostöö on tähtis.

Narva ja Lüganuse malevkondades valmistati Ukrainasse saatmiseks kaeviku-küünlaid.

Kaasates ka mehi malevast käidi toitlustamas laulu- ja tantsupeolisi vastavalt

Grillfest 2023 Pärnus. Pilt: A. Paavo

võimalustele – kes päev, kes kaks, kes nädal ja kes kogu ettevalmistus- ja peoperioodi.

2022. aastal Narva eelvooru võitnuna oli Naiskodukaitsel võimalus osaleda oma naiskonnaga (Natalja Mištšuk, Maila Leete, Kairi Johannes, Kati Sile, Ave Paavo)

2023. a Pärnus toimunud suurel Grillfestil. Võistkonna nimeks sai Ole valmis! ning ürituse käigus tutvustati huvilistele kriisikohvrit – ka kohtunikud

pandi tulepulgaga lõket süütama. Meie naiskonda märgiti ära kui kõige eristavam võistkond.

Suvel korraldati kahepäevane Ole valmis! laager, mis oli suunatud teise emakeelega ja organisatsiooni mittekuuluvatele naistele. Alustasime telkide püstitamisega ja töötubade käigus omandasid osalejad erinevaid oskusi hädaolukorras käitumiseks. Laagri lõpetas orienteerumismäng, kus õpitut sai kasutada. Tagasiside oli igati positiivne.

Septembris toimunud suurõppusel Ussisõnad olime abiks nii formeerimises kui ka põhijõuna toitlustamisel. Õppusega samal ajal jagus veel jõudu osaleda Metsarahvapäeval, mille käigus saime koos matkagrupiga looduses arutada ohutuse üle, mida kaasa võtta ja kuidas toimetada metsa marjule või seenele minnes.

Oktoobris tähistasime ringkonna 26. aastapäeva, mis algas liikumisaastale kohaselt väikese matkaga Toila ümbruses. Sellele järgnes pidulik lõuna ja sünnipäevatorit. Vaatasime tagasi tegutsemisaastale ning tunnustasime silmapaistvamaid liikmeid ja abilisid. Kuulutati välja aasta õppur - Kadriina Krüüts, spordiedendaja - Jonne Rooma, üllataja - Kairi Johannes ning aasta tegija ja Alutaguse ringkonna „aasta naiskodukaitsja“ kandidaat - Merje Mälton.

2024. aastat alustasime 170-kesi, aasta lõpuks oli meid 167, kellest 159 on tegevliikmed, üks auliige, üks noorliige, neli toetajaliiget ning kaks peatasid oma tegevuse aastaks.

Märtsis toimunud ringkonnakogul valiti uus ringkonna juhatuse liige Anneli Lepp Jõhvi jaoskonnast ja asendusliikmeks Katrin Smirnova Narva jaoskonnast.

Ringkonnakogu valis ühehäälselt Alutaguse ringkonna auliikmeks live Rohtla, kes on Avinurme jaoskonna asutajaliige ja panustanud ringkonna juhtimisse esinaisena järjest üheksa aastat. Ta on pikaajaline välitoitlustuse korraldaja ja

eestvedaja ning tema käe all on toitlustuse baasoskusi omandanud mitme rühma jagu naisi. live on oma oskustega meile väärtuslik tugi ja eeskuju.

Raamatu „Naiskodukaitse 100 nägu“ jaoks loodi ajalootoimikond.

Ka sel aastal olime esindatud kõigil vabariiklikel üritustel. Laskevõistlustel jõudsid parimatele tulemustele taas Narva naised - lahingrelvadest laskmisel II koht ja sportrelvadest laskmisel I koht. Sportrelvade võistlusel tuli püssist laskmise individuaalsele I kohale Anastassia Olewicz ja II kohale Katrin Smirnova ning sportpüstolist laskmises I kohale Veera Rumjantseva. Esmaabi erialavõistlusel Pärnumaal sai meie esindus (Kersti Podmošenski, Eve Müüdlä, Eha Pau, Kaili Maasikmäe, Siiri Sepp) tubli viienda koha. Koormusmatkaga kahjuks läks nii nagu eelmiselgi aastal – lõpujooksuni ei jõutud.

Läbi aasta täiendasid evakuaatsioonirühmad oma ridu ja oskusi, et olla valmis mai lõpus toimuvaks õppuseks Miljon Miksi 2024. Vahetusid mõlema rühma juhid. Õppus läks edukalt ning naised said juurde enesekindlust – me saame hakkama.

Aasta jooksul oli koduringkonnas võimalik osaleda kõigil viiel baasväljaõppe moodulil. Toitlustuse moodulit läbiti ka kaugemal. Aktiivset osavõttu leidis uus üle-eestiline veebiõppe koondnimega „Digiliikur“.

Suur sündmus oli meie jaoks, et Võidupüha paraad toimus sel aastal Narvas ning meil oli au olla rivistusel pidulikus vormis.

Oktoobris tähistasime ringkonna 27. aastapäeva. Nagu juba mitmel eelmisel aastal, siis päeva esimeses pooles tegime veidi sporti - Jonne ja Jürmo Rooma tegid enne discgolfi rajale suundumist ka spordiala kiirõppe. Ja siis nagu ikka - kosutav lõuna, sünnipäevatorj, tagasivaade aastale ja tunnustasime tublimateid. Aasta õppuriks valiti Annabel Koldmets, spordiedendajaks Kadre Maalma, tegijaks Eha Pau ja aasta üllatajaks ning Alutaguse ringkonna „aasta naiskodukaitsja“ kandidaadiks Küllike Kullerkupp.

Naiskodukaitses hõbemärgi pälvis veebel Karl Vähk Alutaguse malevast, ilma kellelta me oma militaarseid õppeid ja võistluste ettevalmistusi enam ette ei kujuta.

Võidupüha paraadil Narvas. Pilt: A. Paavo

Kõik organisatsioonid kasvades ja aja kulgedes muutuvad. Hoiame sammu ja läheme arengutega kaasa.

Avinurme jaoskond

Käisime tutvustamas Avinurme Gümnaasiumis Ole valmis! äppi ja rääkisime vajalikest varudest. Jaoskonna liikmed alustasid aktiivselt lasketreeninguid sportrelvadest Avinurme lasketiirus. Korraldasime matka koos Lüganuse jaoskonna Uljaste rabas, kuhu kaasasime ka kodutütred. Noorkotkad kutsusid meid orienteerumismängule „Fotojaht Avinurmes“ ja kodutütred matkale Neerutis. Koos Kodutütardega sai meisterdatud ka õnnitluskaarte.

Naiskodukaitse tegevusi ja Ole valmis! äppi tutvustasime AviFestil Avinurmes.

Viisime läbi koos oma malevkonnaga Avinurme Reino Jahilasketiirus laskeoskuste ja Naiskodukaitse baasoskuste täiendõppe, millest võisid osa võtta kõik ringkonna liikmed. Õpe kestis kaks päeva - esimesel öhtul õpetasid Avinurme kaitseliitlased relva käsitlemist ning jaotelgi püstitamist. Teisel päeval toimus nn mini baasväljaõpe. Sõdurioskuste moodulil osalejad jätkasid laskeharjutustega. Organisat-siooniõpetuse, meditsiini, välitoitlustuse ja ohutushoiu baasväljaõppe osi õpetasid

Täiendõppe Avinurmes. Pilt: M. Mälton
meie erinevate jaoskondade instruktorid. Päev koosnes teooriast ja praktilistest ülesannetest. Toitlustamas olid abis Avinurme kodutütred. Saime väga positiivset tagasisidet ja loodame, et sellest saab ringkonnas iga-aastane traditsioon.

Lüganuse jaoskond

Viimasel paaril aastatel oleme pööranud tähelepanu õpetamisele ja õppimisele. Koos kodutütardega omandasime metsatarkuseid Virunurme metsavenna punkri lähistel - ehitasime onni, meisterdasime õnge ja kompassi, tegime näo maskeerin-gud, matkasime läbi metsa ja veetsime öö vabas õhus.

Esmakordselt viisime läbi ohutushoiu praktilise tunni 2. klassi õpilastele. Lapsed osalesid tegevustes suure õhinaga. Samuti käisime ohutusest rääkimas eakatele nii hooldekodus kui rahvamajas.

Kõigile ringkonna liikmetele viisime läbi suvise koolituspäeva mere ääres, kus ühendasime kolm teemat – vaimne tervis, suvine esmaabi ja kuidas kasutada taimi tekstiilile mustri tegemiseks.

Enne talve korraldasime õppeõhtu küttekollete tuleohutusest. Samuti meenutasime, kuidas valmistuda matkaks – mida panna seljakotti ja mida jälgida riietuse valikul.

Olime abiks koristustalgutel ja andsime panuse ka Lüganuse malevkonna ruumide värskendamisel – koristasime ruumid ja värvisime üle õppeklassi.

Lüganuse vabadussambal täitus 2024. aastal 100 aastat esmapühitsemisest ja 35 aastat taaspühitsemisest. Olime ravis.

Maskeeringu tegemine. Pilt: A. Paavo

Jõhvi jaoskond

2023. aasta märtsis täitus Jõhvi jaoskonna taasasutamisest 20 aastat.

Olime abiks kindral Tõnissoni jooksu korraldamisel nii toitlustamisel kui rajal. Lastekaitsepäeval Kohtla-Järvel hoolitsesime selle eest, et vaatamata vihmale ja tugevale tuulele päev siiski korda läheks. Lastele meeldisid eriti õhupallid ja kivide maalimine.

Meil käisid külas Sakala ringkonna liikmed. Koosviibimise käigus valmistasime Olga Mesilane juhendamisel kõik endale kaitsva ruunikiviga käepaela.

2024. aasta algas Jõhvi vabastamise 105. aastapäeva tähistamisega Jõhvi kiriku juures. Märtsis toimus Jõhvi Muusikaväljakul NATO aastapäeva tähistamine, kus üle Jõhvi kõlasid Šoti torupillid, liitlasväed tutvustasid linjarahvale sõjatehnikat, väliköögis küpsetati maitsvat toitu ja meegi olime

NATO aastapäev Jõhvis. Pilt: M. Tarassova

kohal – evakuatsioonirühma vormid seljas ja tutvustasime kriisivarude kastide sisu.

Aprillis korraldati esmakordselt Sinilillejooks Jõhvis. Olime väljas telgiga, kus tutvustasime Naiskodukaitse tegevust, rääkisime kodustest kriisivarudest ja küpsetasime lastele pannkooke.

28.07.2024 osalesime pidulikul rivistusel liputoimkonnaga Jõhvi Vabadussõja mälestussamba juures, kus taasavati major Georg Soodeni ja ülemleitnant Raul Jüriado mälestuskivi. Need mehed võitlesid Eesti vabaduse eest ja langesid Sinimägede lahingus.

Augustis toimus Sinimägede retk, kus osalesid meie uued liikmed Triin Salomets ja Annabel Koldmets olles võistlusel ainuke naiskond.

Olime väljas Ahtme Keskväljakul toimunud Noortefestil ja abis Aidus noorematele noorkotkastele ja kodutütardele mõeldud matkamängul.

Perioodi lõpul tegime ajurünnaku edasiste tegemiste jaoks koos bowlingu turniiriga ja õppisime Tagavälja talutares perenaise juhendamisel piparkookide valmistamist alates siirupi keetmisest kuni kaunistamiseni.

Narva jaoskond

Meie pühendusime nagu ikka pisut rohkem laskespordile. Teenisime ning osalesime nii Naiskodukaitse, Kaitseliidu kui ka kohaliku laskespordiklubi Arsenal võistlustel. Traditsiooniliselt on Narva jaoskond lõõnud kaasa koos Narva noorkotkaste ja kodutütardega Narvas Astri keskus korraldataval jõuluaktsioonil, kus tutvustatakse organisatsiooni tegemisi laiemalt. Narva noorkotkaste ja kodutütardega on vastastikune toetus muutunud tavapäraseks. Eriti tooks välja laagrite korraldamise - meie oleme aidanud neid toitlustamisega, nemad aitasid meid näiteks laagri Ole valmis! laagris tegevuste korraldamisega.

Jõulud Astri keskus. Pilt: V. Eglet

HARJU RINGKOND

Eve Tobias, Jaanika Kindlam, Liina Riismaa, Lana Toomvap

2023. aastat alustasime 15 jaoskonna ja 514 liikmega, kellest 2 on au- ning 9 toetajaliikmed. Aasta jooksul liitus 37 liiget, teisest ringkonnast või üksusest tuli üle 7 ning teise üksusesse või ringkonda läks 4 ja välja astus/arvati 20 liiget. 23.02.2023 taasasutati Keila jaoskonna liikmete baasil Keila II jaoskond. Jaoskonna taasasutamise eestvedaja Aita Viigi ja tagant tõukaja Pille-Riin Moilanen on mõlemad staažikad Naiskodukaitse liikmed ning aktiivselt tegutsenud ja juhtinud Keila jaoskonna tegevust.

2023. aasta lõpus oli ringkonnas 16 jaoskonda, kuhu kuulus 2 auliiget, 517 tegev- ja 11 toetajaliiget.

2024. aastal liitus ringkonnaga 36 liiget, teistest ringkondadest või üksusest tuli üle 3 ning teise üksusesse ja ringkonda läks üle 10 ja välja astus/arvati 44 liiget.

20.01.2024 lõpetati liikmete vähesuse tõttu Paldiski jaoskonna tegevus.

24.01.2024 loodi Veronika Laakso, Triin Hinnosaare ja Mirey Rütmani eestvedamisel ringkonna ajalootoimkond.

2024. aasta lõpus oli ringkonnas 15 jaoskonda, kuhu kuulus 2 auliiget, 491 tegev- ning 22 toetajaliiget.

Vabatahtlike juhtidega kontakti hoidmiseks ja ühtses infoväljas olemiseks on ringkonna aseesinaine Eili Ergi eestvedamisel toimunud kaks korda aastas veebis ümarlaud, kus jaoskondade esindajad ja ringkonna aseesinaine on andnud ülevaate tehtust, tuues välja nii õnnestumised kui vajakajäämised ning sellest, mis veel plaanis. Lisaks on arutatud tunnustamise vajadust ja võimalusi.

Jätakuvalt juurutame mitteametlikku mentorlust juhtimise tasandil, kus igal jaoskonnal on oma kontaktisik ringkonna juhatuses, kes toetab nii nõu kui jõuga.

Ringkonna vabatahtlike juhtide soovist kohtuda vabamas õhkkonnas ilma päevakorraliste teemadeta, sündis mõte korraldada aastalõpu pidulik õhtusöök. Oluline on kohtuda teiste juhtidega, et jagada kogemusi ja näpunäiteid õnnestumistest ning murekohtadest.

Uued ja traditsioonilised tegevused

2023. aastal toimunud XIII noorte laulu- ja tantsupeol olid Harju naised toitulustamas, oma abikätt pakuti nii supi keetmisel, jagamisel kui ka katelde pesemisel. Käed panid külge ka Harju ringkonna esinaine Elbe Lumiste ja Kaitseliidu Harju maleva toonane pealik Arbo Probal.

Uudse kogemusena saab 2023. aastast välja tuua reservõppekogunemise Ussisõnad, kus kokad said väga hea kogemuse, kui nädala vältel toitulustati välitingimustes 2 korda päevas pea 700 reservisti.

Lisaks kokadele olid Ussisõnadel ametis veel

Elbe Lumiste ja Arbo Probal laulupeol toitulustamas. Pilt: Tene Metsma

Üks peakokkadest tööhoos. Pilt: Tiina Kukk

Puhas pott rõõmustab kõiki. Pilt: Tiina Kukk

meie staabiassistendid, formeerijad, meedikud ja CIMICud.

Side ja staabi erialagrupi juhi eestvedamisel on märgatavalt kasvanud staabi-

Esmaabi 1:1 võistlusel "HEA". Pilt: Lana Toomvap

assistentide kaasamine maleva ja malevkondate staapide tegevustesse.

Jätkasime ka ringkonna traditsiooniliste võistluste korraldamist. Meditsiinigrupi eestvedamisel toimus Jägalas jaoskondade esmaabi erialavõistlus HEA (Harju Esmaabi Andja), mille võidu viis koju Saue jaoskonna esindus. Võistlusmatk „Tule sügist otsima“ toimus 2023. aastal Kuusalus, kus lisaks jaoskondade võistkondadele osales esmakordselt ka ringkonna juhatuse

esindus, kes pälvis ka esikoha. 2024. aastal toimus võistlusmatk Viimsis ja seekord tegi esmakordselt kaasa kohaliku omavalitsuse (Viimsi vallavalitsuse) naiskond.

Aastaid oleme maakaitsepäeva paraadil osalenud Naiskodukaitse vormis, kuid 2024. aastal Paldiskis oli esmakordselt ravis ka Harju ringkonna evakuaatsiooni-rühm. Lisaks paraadile astus Eili Erg Naiskodukaitse ajaloolise kleidiga lavale Front Line korraldatud vanade vormide esitlusel.

Evakuatsioonirühma valmisolek

Üha enam korraldavad kohalikud omavalitsused kriisiõppusi ja soovivad sinna kaasata ka evakuatsioonirühma. Sellest tulenevalt pöörasime 2023. aastal suurt rõhku evakuatsioonirühma liikmete oskustele käsitleda käsiraadiojaamu, pidada protseduurireeglitele vastavat raadiosidet, sooritada teavituskontrolli hindele 5, koostada REP-e ning tunda tulirelvade ohutustehnikat. Rühmade juhtkonnad ja meeskondade ülemad said tuttavaks 5 punkti käsu koostamisega.

2023. aasta septembris toimus Päästeameti kahepäevane suurõppus Crevex, mille raames evakueeriti kokku ligi 900 elanikku, kellest paarsada liikus Harju ringkonna evakueerimiskohta. Läksime sinna täies võitlusvalmiduses ja saime harjutada pea kõiki evakuatsioonirühma ülesandeid. Leidsime osalejatega, et praktilised harjutused on parimad õpikohad.

Evakuatsioonirühm õppusel Crevex. Pilt: Heli Illipe

2024. aastal võtsime ette rühmaliikmete esmaabi oskuste täiendamise ning jätkasime raadiojaamade käsitlemise ja sideprotseduuride koolitust. Lisaks osalesime Lääne-Harju valla kahepäevasel kriisiõppusel ESCAPE evakuatsioonikohas tegutsedes ja Kose jaoskonna naised osalesid Kose valla kriisiõppusel.

Kuna Harjumaa on üsna suur ja ühest äärest teise liikumine paras väljakutse, siis aasta lõpus jagasime maakonna sarnaselt maakaitse põhimõttele vastutus-aladeks (Ida- ja Lääne-Harju), et tõsta rühma reageerimiskiirust. Territoriaalsuse põhimõttel muutsime ka rühmade nimekirjasid, mis loob võimaluse kasutada paremini liikmete teadmisi ja tutvusi - piirkonna ja hoonete tundmine, võimalikud koostööpartnerid, kogukonna võtmeisikud.

CIMIC ehk tsiviil-militaar koostöö

2023. aastal käis CIMICu ametikohal tegutsev Saue jaoskonna liige Gea Liblik reservväelaste vahetusprogrammi raames USAs reservväelastele mõeldud suurõppusel, kus sai tutvuda baasi ja staabitööga, osaleda esmaabi väljaõppes

vigastatuna, sõita erinevate masinatega ning lasta erinevatest relvadest. Gea Liblik: „Laskmisega üllatasin meeldivalt meie eskortohvitseri, kes arvasid, et olen CIMICu positsiooni taha peitunud snaiper.“ Gea jättis Naiskodukaitsest märgi maha USA Milwaukee Mitchell International lennujaama.

Igapäevaselt filminduse valdkonnas tegutsev Liisi Puhk jagab oma teekonda Naiskodukaitse: „Naiskodukaitsega liitusin märtsis 2022 ning samal aastal läbisin baasväljaõppe ja 2023. aastal sõdurioskuste kursuse Kaitseliidus. Enne liitumist olin Naiskodukaitsest kuulnud, aga ei teadnud sellest suurt midagi ja ühtegi naiskodukaitsjat ei tundnud. Liitumise põhjustas täiemahulise sõja algus Ukrainas. Mulle jõudis üsna kiirelt kohale teadmine, et vabadus ei ole iseenesest mõistetav, seda tuleb hoida ning kaitsta ja siit minu teekond algaski. Minu soov oli panustada riigikaitsele nii oma aega kui oskusi. Naiskodukaitses baasväljaõppel omandatud teadmised ja oskused andsid tõuke edasi liikuda Kaitseliidu sõdurioskuste kursuse juurde. Eriti põnev oligi sõdurioskuste moodul, kus tekkis tunne ja tahe, et selles osas võiks edasi liikuda.

Embleemisein Milwaukee lennujaamas.
Pilt: Gea Liblik

Isiklikus elus kindlasti sai väga kasulikuks esmaabi moodul ja ka ohutus-hoid. Olen oma võttemeeskonnale ikka salamisi esmaabi tagajaks olnud ja hoolitsenud selle eest, et kõik vajalik on selleks olemas. Tänu erinevatele väljaõpetele olen täna teadlikum ja paremini valmis kriisideks kui kunagi varem.

Oma suure kutsumuse sõjaaja ameti-kohal leidsin CIMICu rollis ning selles on mind väga palju toetanud staažikad ametikaaslased Kristlin Kõrgesaar ja Gea Liblik.

Olen saanud osaleda paljudel suurõppustel nagu Hunt, Kevadtorm, Ussisõnad ja Põhjanaan. CIMICu põhi-roll on toetada üksuse tegevusi tsiviil-keskkonnas ja suhtlus eraomanikega, kelle maa-aladele ja kinnistutele võib õppus jõuda. Lisaks tegeleme kahjude

ennetamisega ja tekkinud kahjude kaardistamisega. Tihti saame ise käed külge panna ja tehtud kahju likvideerida.

Juhtub ka, et mõnikord peame päris pahaste kodanikega vestlema, aga üldjuhul on inimesed mõistvad ja sõbralikud. Kõige rõõmsamaks teevad meele inimesed, kes on algul igatepidi vastu meie tegevusele ja kellel on olnud eelnevatel aastatel negatiivne kokkupuude õppustega ning siis võivad nendega suheldes usalduse. Ja kui nad pärast õppust kirjutavad või helistavad, et sind tänada meeldiva koostöö eest ja meid oodatakse juba sinna järgmine kord tagasi. Siis see ongi koht, kus saad öelda, et antud ülesanne on edukalt täidetud.“

Toetame veterane ja harime kodanikke

2023. aasta aprillis toimus Harju ringkonna ja Marathon100 koostöös Sinilille-kampaania raames liikumisväljakutse, kus koguti ühiselt kilomeetreid. Lisaks avasid jaoskonnad oma piirkondades mitmeid orienteerumisradasid. Nii 2023. kui 2024. aastal olid kõik ettevõtmised koondatud ühele kaardile, et külastajatel oleks lihtsam neid leida.

2024. aastal korraldasid osta.ee keskkonnas Sinililleoksjoni esmakordselt Harju ringkonna avalike suhete grupi liikmed. Perioodil 2023-2024 kogusime annetustena 30 439 eurot, millest oksjoni tulu oli 10 909 eurot.

Anname au! kampaania raames veteranidega tehtud intervjuud avaldasime Facebookis.

Nii 2023. kui 2024. aastal oli üks prioriteete vaieldamatult keskendumine elanikkonnakaitse teemadele, kriisideks valmistumisele ning Ole valmis! äpile ja selles valdkonnas tegime tihedat koostööd Päästeametiga. Viisime läbi sõnumite ühtlustamise koolituse, üle-eestiliselt veebikoolituse ning Harju, Rapla ja Tallinna ringkonna ohutushoiu koolitajatele täiendõppe.

Mõlemal aastal tutvustati Naiskodukaitset ja Ole valmis! äppi erinevatel piirkondlikel üritustel ning elanikkonnakaitse teemadel jagati teadmisi kooliõpilastele, kogukondadele ja organisatsioonidele. Kahe aasta jooksul osalesime rohkem kui 100 üritusel ja jagasime teadmisi pea 5000 inimesele.

Meie suur tegu

2024. aasta juulikuus toimus Naiskodukaitse koormusmatk, mille peakorraldaja oli sel korral Harju ringkond. Ettevalmistused suureks võistluseks algasid aasta alguses kaasates kokkuvõttes tegevusse ligi 80 vabatahtlikku. Panustada sai nii raja ettevalmistuses, kontrollpunktide ülesannete välja mõtlemises kui ka võistluspäeval punktide mehitamises. Suure töö tegi ära ka võistluskeskuse staabis toimetav side- ja staabigrupp, kes seisis hea kogu koormusmatka puudutava infovahetuse haldamise ja edastamise eest. Kuna tegu oli Harju ringkonna jaoks väga suure ja vastutusrikka ülesandega, mis puudutas kogu malevat, siis panid oma tugevad abistavad õlad alla ka Kaitseliidu Harju maleva kaitseliitlased, noorkotkad ja kodutütred. Meie korraldustiim sai tänu sellele võistlusele juurde väga vajalikke ja kasulikke teadmisi ühe suurvõistluse läbiviimiseks, uusi kogemusi, uusi tutvusi ja kindlustunnet, et koos suudame hakkama saada ka väga vastutusrikka ülesandega.

Liikmed pälvisid tunnustust

2023. aastal said Kaitseliidu aasta teo tunnustuse Liina Riismaa ja Diana Poudel ning enam kui 1000 tundi Kaitseliidu ja Naiskodukaitse tegevusse panustanud Gea Liblik, Eili Erg, Elbe Lumiste. Võidutule medal annetati Jaanika Kutsarile.

Harju ringkonna aasta naiskodukaitsjaks valiti Eili Erg.

Eve Tobias sai kodanikupäeva aumärgi ning Ruth Pääsuke Harjumaa aasta koolitaja tunnustuse.

Ajakiri Kaitse Kodu tunnustas Kristlin Kõrgesaart parima videoloo ning Gea Liblikut parima Naiskodukaitse artikli eest.

Kohaliku omavalitsuse tänukirja pälvisid Jõelähtme, Kiili ja Kuusalu jaoskonnad.

2024. said Kaitseministeeriumi hõbe rinnamärgi Kristlin Kõrgesaar ja Ruth Pääsuke.

Ajakirja Kaitse Kodu töörüga tiitel anti Kristlin Kõrgesaarele.

Võidutule medal annetati Kaire Taarile.

Harju ringkonna aasta naiskodukaitsjaks valiti Eve Tobias.

Sõduri baasväljaõpe

JÕGEVA RINGKOND

Kärt Kirsimägi, Tiina Arras, Triinu Küünal, Keiu Kirsimägi

Jõgeva ringkonna tegevliikmete arv on jäänud varasemate aastatega võrreldavasse suurusesse, viimase kahe aasta jooksul on liikmete arv vähenenud, 2023. aasta lõpus oli liikmete arv 128 ning siis taas suurenenud, 2024. aasta lõpus oli liikmete arv 133. Liikmete arvu muutust mõjutas ühelt poolt 2023. aastal läbi viidud tegevuseta ja organisatsiooni jaoks kaua kadunud olnud liikmete väljaarvamine ning 2024. aastal toimunud mõningane tõus uute liitunute osas. Ringkonnaga on liitunud muuhulgas ka varasemaid kodutütreid. Ringkonnas on endiselt kuus jaoskonda – Jõgeva, Järvemäe, Maarja, Pedja, Põltsamaa, Torma.

2024. aasta kevadel alustas Jõgeva ringkonnas tegevust uus ringkonna juhatus, muutus kogu senine koosseis. Juhtimise vaatest oli seega tegemist pigem õppimise aastaga. Uus juhatus algatas juhatuse avatud koosolekute pidamise – kaks korda aasta jooksul toimuva ringkonna juhatuse avatud koosoleku, kuhu on oodatud osalema ka jaoskondade esindajad. Siiani on toimunud kaks sellist koosolekut ja osavõtjaid olnud igast jaoskonnast. Mõlemad toimunud koosolekud olid ringkonna juhatuse hinnangul väga informatiivsed, toimus elav mõttevahetus, liikmed said tuttavamaks nii uue juhatusega kui ka omavahel. Avatud koosolekutega on juhatusel kavas jätkata, kuna tegemist on hea juhtimise tööriistaga – juhatus saab vahetu tagasiside, liikmed on omavahel paremas kontaktis ning koostöö jaoskondadega toimib efektiivsemalt. Lisaks võttis uus juhatus eesmärgiks panustada senisest enam elanikkonnakaitse teemadesse, selleks planeeritakse kaasata võimalikult suur hulk liikmeid, kelle teadlikkuse tõstmise tulemusel on võimalik läbi viia elanikkonnakaitse ja ohutushoiu töötubasid, infopäevi jms.

Väljaõppe arengutes on toimunud mõningane seisak just osas, mis puudutab vabatahtlike instruktorite arengu ja motivatsiooni toetamist. Juhatus on võtnud fookusesse tuua aktiivsesse tegevusse tagasi vabatahtlikke instruktoreid. Seda nii juurde- kui ümberõppimise võimaluste leidmisega, et tugevdada ringkonna võimekust väljaõppe läbiviimiseks.

Juuniküüditamise aastapäev Jõgeval küüditamise mälestusmärgi juures 14.06.23. Pildil Triinu Küünal ja malevapealik kol-ltn Tõnis Metjer. Pilt: Marge Tasur

Meie tegemised

Naiskodukaitse karikavõistlusel lahingrelvadest laskmises võisteldakse Kaitseliidu ülema kindralmajor Riho Ühtegi poolt 2020. aastal annetatud rändkarika nimel. Karikavõistlus toimub igal aastal erinevas Naiskodukaitse ringkonnas. 2023. aasta Naiskodukaitse üle-eestilise karikavõistluse lahingrelvadest laskmises korraldas Jõgeva ringkond. "Võistlusalasid koostades püüdsime luua päriselule

Põhjakonn 2024. Keiu Kirsimägi instruktoriga Test 3 läbi viimas. Pilt: Triinu Küünal

Põhjakonn 2024. Kadri Järv. Pilt: Triinu Küünal

Jõgeva ringkonna evakuaatsioonirühm on mõlemal aastal osalenud Kirde Maakaitseringkonna evakuaasiooniõppusel Miljon Miksi. Esimene neist toimus 14.-16.04.2023. Jõgeva evakuaatsioonirühm toimetas Jõgevamaal, rühma koosseisust osales õppusel umbes 30 liiget.

Õppus Miljon Miksi 2023 Jõgeval. Pealik isiklikult. Pilt: Marge Tasur

ligilähedasi olukordi, kus tuleb oma osavust ja täpset silma rakendada nii individuaalselt kui meeskonnaga koostöös,” kirjeldas võistlust peakohtunik staabiveebel Kaido Õim. Osalevaid võistkondi oli erinevatest ringkondadest kokku 11. Võistluse paremusjärjestus selgitati nelja ala läbimise tulemusena. Kõikide alade sooritamisel kandsid võistlejad lahingvarustust. Kolmel alal pandi proovile laske- ja lahingoskused, ühel alal aga teadmised erinevate relvade kohta. Viimases said võistlejad erinevate omavahel segamini aetud relvaosadest kokku panna neli erinevat relva. Võistlusel selgitati välja nii parimad võistkonnad kui ka parimad laskurid individuaalarvestuses. “Kuna Naiskodukaitsel on laskevõistlus igal aastal nii sportrelvadest kui lahingrelvadest, siis selle võistluse planeerimisel sai kohe alguses eesmärgiks võetud, et ideaalis iga osaleja tuleb võistlema selle varustuse ja relvaga, millega ta käib ka õppustel ning vajadusel astub välja ka sõja ajal. Nii saigi peakohtunikule võistlusalasid koostades antud sisend, et lisaks täpsele silmale ja käele saavad määravaks ka iga võistleja varustuse sobivus, tundmine ja sellega hakkamasaamine,” võttis võistluse eesmärgi püstitades sihiks peakorraldaja Triinu Küünal.

Evakuaatsioonirühma juhi Tiina Arrase sõnul oli tegemist väga hea õppusega, mis andis hea ettekujutuse evakuaatsioonirühma võimekusest, puudustest ning andis sisendi varustuse täiendamisele ning töökorralduslikele muudatustele.

Evakuaasiooniõppus Miljon Miksi 2024 toimus 28.-31.05.2024. Õppus ise oli juba planeerimise faasis Jõgeva

evakuatsioonirühmale suur proovikivi, kuna oli aegsasti teada, et soovitud inimressurssi kokku ei tule. Samas andis selline olukord hea ülevaate sellest, mis võib ees oodata reaalses elus. Kokku osales õppusel 12 rühma liiget, läbi viidi õppus täies mahus, sh koos vahepealse ümberpaigutumisega.

„Me ei tea kunagi kuhu meid saadetakse, palju meid välja saab tulla ning keda meie evakuatsiooni kohtadesse saadetakse. Selline ressursi puudus paneb rõhu oskuslikule juhtimisele, meeskonna liikmete iseseisvusele ning loovusele olukordade lahendamisel, kuna meid ei jagu kõikjale ning mingid olukorrad tuleb kiirelt juba eos lahendada,“ andis peamise probleemipüstituse osas hinnangu evakuatsioonirühma juht Tiina Arras. Õppuse käigus oli muu hulgas võimalik harjutada ka rännakut ja evakuatsioonikoha taasavamist olukorras, kus evakueeritavad on juba registreeritud ning jagatakse kahe evakuatsioonikoha vahel ära. Rännak toimus koos osade evakueeritavatega uude kohta teise maakonda ning kogu kolimine tuli läbi viia arvestades, et evakueeritavad oleks võimalikult vähe häiritud. Lahendamist vajab palju erinevaid keerulisi olukordi ja meeskonnal oli emotsionaalselt raskeid hetki. Evakuatsioonirühma juhi hinnangul sai meeskond äärmiselt väikese

Miljon Miksi 2024. Pilt: Tiina Arrase kogu

Õppusel Miljon Miksi 2023 hakkab saabuma hommikusöögi aeg. Anu Raasik tuld valvamas. Pilt: Marge Tasur

ressursiga keerulises olukorras uskumatult hästi hakkama ning rühma liikmed toimetasid vajadusel mitmel rindel, õppides vajadusel kibekiirelt selgeks teise meeskonna ülesanded, millest nii mõnigi midagi kuulnud ei olnud. Tiina Arras õppusest: „Väga keeruline õppus, kuid see tugevdas veelgi meie meeskonda. Ma saan neile kindel olla, et ükskõik mida meile olukorrana ka ette ei visata nii tulevaste õppuste kontekstis kui ka reaolukordades, koos saame me kõigega hakkama.“

Lisaks osalesid Jõgeva ringkonna naised taas Võidupüha paraadil, mis 2024. aastal toimus Narvas ning Jõgeva naised olid uhkelt laigulist vormi esindamas. Tegemist oli meeliülendava ja äärmiselt uhke kogemusega, mis jätab igal juhul jälje igale osalejale – olgu selleks siis korralik marsisamm või orienteerumine mitmete jaoks võõras Narva linnas.

Jõgeva ringkonna liikmed panustasid mõlemal aastal aktiivselt ja edukalt Sini-lillekampaaniasse. Lisaks toetati 1200 osalejaga noortele suunatud suurlaagri „Spekter“ korraldamist, toitlustamise koordineerimist ja osaleti meditsiini tagamisel ning õppe läbiviimisel. Õppusel Põhjakonn olid naised tegevad nii kõõgipool, jaoülem, laskeinstruktorina kui ka laskur-sanitarina oma jao koosseisus. Toetasime reservõppekogunemist Ussisõnad, kus lisaks muudele ülesannetele anti eriti oluline panus formeerimisse. Seal paistis oma tegevusega silma Merlin Naudre, kes tänu heale organiseerimisvõimele ja tugevale häälele tõusis õppuse ajal reaformeerijast maakaitseringkonna formeerimiskeskuse juhi abiks.

Osaleti ka kaitseväge meistrivõistlustel lahingrelvadest laskmises, Kevadtormil formeerijatena, kodutütarde ja noorte kotkaste laagrite töötubades ning toitlustamisel, ERNAKESE läbiviimisel, Jõgeva Linnapäevadel „Ohutushoiu“ tutvustamisel, esimesel septembril koolide juures turvalist kooliteed tagamas ning veel paljudel erinevatel ägedatel üritustel. Lisaks käivad naised alati maleva esindajatega mälestuspäevadel lillekorve asetamas riigi jaoks olulise panuse andnute mälestusmärkide juures.

2023. aastal sai Jõgeva ringkond juurde kaks nooremseersandi auastmega liiget, kui Piret Lääne ja Kadri Järv läbisid edukalt nooremallohvitseri kursuse lõpuharjutuse õppusel Kotkalend.

NKK Jõgeva ringkond Narva paraadil juunis 2024.

JÄRVA RINGKOND

Hiie Marrandi, Kerli Salmu, Merike Sild, Kirsika Ilmjärv, Merje Mihkelsaar, Kerlin Tealane

2023. ja 2024. aastal on ringkonna liikmete arv püsinud stabiilsena 211 juures. Uusi liikmeid on juurde tulnud ja samas on ka organisatsioonist lahkujaid olnud omajagu. Jaoskonnad on teinud põhjalikku tööd passiivsete liikmetega. Jaoskonna liikmed on aina teadlikumad, et nende panus – kasvõi paar korda aastas on oluline ja seda osatakse ringkonnas hinnata. Naiskodukaitse on elukestev organisatsioon ja on arusaadav, et naise elus on erinevaid etappe ja panustada vabatahtlikuna riigikaitseks saab igal etapil, erinevas tempos ja rollis.

Järva ringkonna esimeseks üksuseks oli 7. juunil 1925. a. asutatud Järva-Jaani jaoskond. Järva-Jaanist pärit naiskodukaitsjad otsustasid jaoskonna taasasutada. Esimene üldkoosolek toimus 9. märtsil 2023, kus valiti jaoskonna esinaiseks Tene Metsma, aseesinaiseks Kristine Rosin ning juhatuse liikmeteks Janika Nukke, Kristel Jätsa ja Kaja Vahesaar. Jaoskond alustas 13 liikmega, 2024. aasta lõpuks oli liikmeid juba 24.

Evakuatsioonirühm

2023. aasta oli Järva maleva evakuatsioonirühma jaoks märgilise tähtsusega; liikmeskonna kasv tõi kaasa vajaduse selgemate struktuuride ja tugevama meeskonnatöö järele. Meeskondade juhid said paika ning osaleti aktiivselt väljaõppepäevadel ja baaskoolitustel, et jagada oma teadmisi ja oskusi teiste evakuatsioonirühmadega. Eesmärgiks oli ühtlustada taset ja luua tugev koostöövõrgustik, mis tagaks sujuva tegutsemise kriisiolukordades. Kui varasemalt olime harjutanud väiksemates gruppides Kundas, Väätsal ja Koigis koos teiste Kirde maakaitseringkonna evakuatsioonirühmadega, siis 2023. aastal ootas meid ees esimene suur ühine õppus Miljon Miksi. Selle ettevalmistamine oli meie jaoks suur väljakutse ja vastutus, kuna õppust korraldati koostöös kohaliku politsei, päästeametiga ja omavalitsusega. Arutasime ühiselt erinevaid stsenaariume ja lahendusi, et muuta koostöö senisest efektiivsemaks ning valmistada meeskonnad ette maksimaalselt tõhusaks tegutsemiseks. Meil oli varasemalt teadmisi ja oskusi, kuid seekordne õppus pani meid tõeliselt proovile. Kui varem olime keskendunud pigem teoreetilistele harjutustele ja simulatsioonidele, siis esmakordselt töötasime ka päris evakueeritavatega. Õppuse olukorra tegi keeruliseks see, et evakueeritavate seas oli 40 täiskasvanut ja paarkümmend eri vanuses last, kelle eest tuli hoolitseda. Evakueerimist mängisid Tapa ajateeni-

Miljon miksi 2024. Ohtlik olukord: noaga evakueeritav ja julgestusmeeskond tegutsemas. Pilt: Kerlin Tealane

jad, kes kehastasid erinevaid rolle, muutes olukorra võimalikult realistlikuks.

Evakuatsioonimeeskond seisis silmitsi mitmete väljakutsetega: tuli hoolitseda erivajadustega inimeste eest, lohutada ja pakkuda tegevust väikestele lastele, turgutada haigeid ja lahendada mitmeid ootamatuid probleeme. Evakuatsioonikoht tuli töös hoida terve ööpäeva, mis tähendas, et inimesi tuli majutada, toitlustada, pakkuda hingeabi ning leida neile tegevust. Sellises mahus evakuatsiooni harjutasid Järva naised esmakordselt. Õppuse läbiviimise kohaks valitud Koeru Keskkooli hoone võimaldas reguleerijatel oma ülesandeid efektiivselt täita, samas kui avalike suhete meeskond dokumenteeris tegevuse nii piltides kui ka videos. Koostöö Koeru Päästekomando, Järvamaa politseinike ja Järva valla esindajatega sujus suurepäraselt, mis tagas õppusele tervikliku ja professionaalse õhkkonna.

Harjutasime erinevaid evakuatsiooniprotseduure ja suutsime koguda väärtuslikku tagasisidet ka evakueeritavatelt endilt. Üks suurimaid õppetunde oli meie koostöö sõjaaja maleva staabiga, kust käisid meie tegevusega tutvumas mitmed külalised, sealhulgas Kaitseliidu ülem Riho Ühtegi ja Naiskodukaitse esinaine Airi Tooming. See andis meile võimaluse tutvustada oma tööd ja tõsta teadlikkust evakuatsioonirühmade tähtsusest kriisilukordades.

2024. aastaks olime senisest veelgi paremini valmis. Eelmise aasta õppustest saadud kogemused võimaldasid kaardistada reaalsed vajadused ning tugevdada meeskonnasisest koostööd. Kui 2023. aasta Miljon Miksi oli meile suur proovikivi, siis 2024. aasta õppus pani meie võimekuse veelgi enam proovile. Esimest korda pidime keset õppust avama teise evakuatsioonipunkti samas linnas, mis tähendas, et meeskondade dünaamika ja logistika pidid toimima laitmatult. Meditsiini-meeskonna oskused pandi proovile maksimaalselt, kuna tuli reageerida kiiresti ja tõhusalt. Samuti katsetas personalimeeskond uut programmi, mis andis reaajas täpse ülevaate isikkoosseisust. Logistikameeskond töötas senisest suuremas koosseisus, mis võimaldas neil vastutada kõigi transpordi- ja varustusvajaduste eest mõlemas evakuatsioonipunktis. Evakuatsioonipunkti töös hoides kogesid rühma liikmed, milline on tegelik pinge olukorras, kus tuleb leida kiireid ja praktilisi lahendusi ettenägematutele probleemidele.

Elupäästmine õppusel Miljon Miksi 2024.

Pilt: Kerlin Tealane

Hoolimata väljakutsetest tõestas evakuatsioonirühm end kui hästi organiseeritud ja paindlik üksus, kes suudab keerulistes ja ootamatutes olukordades kiiresti reageerida. Meeskonnavaim, professionaalsus ja pühendumus olid selle õppuse peamised märksõnad. Evakueeritavad andsid positiivset tagasisidet ning koostöö päästeameti, politsei ja kohaliku omavalitsusega oli sujuv.

Evakuatsioonirühm on viimaste aastate jooksul tõestanud, et suudab keerulistes olukordades tegutseda kiiresti, professionaalselt ja meeskonnana ühtselt. Õppustelt saadud kogemused on aidanud täpsustada meie väljaõpet, täiustada logistikat ja paren-

dada koostööd erinevate partneritega. Tulevikus keskendume veelgi enam väljaõppe ja simulatsioonide täiustamisele erinevates kriisiolukordades; tööjaotuse ja juhtimisstruktuuri parandamisele, et tagada efektiivne ja sujuv tegutsemine; koostöö tugevdamisele politsei, päästeameti ja kohalike omavalitsustega, et tagada reaalses olukordades veelgi paremad lahendused; logistika ja varustuse täiustamisele, et kriisiolukorras oleksime täielikult varustatud ja valmis tegutsema.

Meie eesmärk on olla veelgi paremini ettevalmistatud ja efektiivsem meeskond, kes suudab igas olukorras pakkuda vajalikku abi ja tuge. Oleme uhked oma saavutuste üle ning valmis uuteks väljakutseteks!

Ohutushoiu toimkonna loomine

Ringkonna juhatuse ettepanekul said 5. aprillil 2023 kokku 21 naist, kes moodustasid ohutushoiu toimkonna. Juhiks valiti Tiia Riis, juhi abideks Merike Sild ja Malle Hermanson. Väga tegus juhtkond on toimkonda juhtinud hoole ja pühendumisega ka 2024. aastal.

2024. aasta lõpus oli toimkonnas 31 naist. 2024. aastal koolitati lausa 3500 kogukonna liiget. Ei ole üritust, kus ohutushoiu toimkonna naised välja ei oleks. Olgu selleks siis isadepäev, maakaitsepäev, Arvamusfestival, kodukohvikute päevad, kevadpealinna avamine või erinevad laagrid kaitseliistlastele ja noortele.

Ohutushoiu toimkonna juhatus on loonud ka erinevaid materjale, et töötubasid läbi viia. Üheks põnevaks materjaliks on ohutusteemaline laumäng, mis algsest ideest alates on aja jooksul muutunud ja täiustunud ning paljudel üritustel kasutust leidnud. Mäng sobib teadmiste omandamiseks ja täiendamiseks nii lastele kui täiskasvanutele. Seal ei ole võitjaid ega kaotajaid, vaid eesmärgiks on tõsta mängijate teadlikkust erinevatel teemadel. Toimkonna juhatus saatis mõned üritustel kasutatavad tegevuslehed/ristsõnad 2024. aasta sügis-talvel toimunud ohutusteemaliste ristsõnade ja nuputamisülesannete koostamise võistlusele ning pälvis auhinnalise kolmanda koha.

Ohutushoiutoimkonna töötuba vanematele kodutütardele ja noortekotkastele suunatud laagris 2023. Pilt: Merike Sild

Naised jaosanitari kursusel

2023. aasta jaanuaris algas Järva malevas jaosanitari erialakursus, kus osalesid Kaitseliidu ja üheksa Naiskodukaitse Järva ringkonna liiget. Kursuse eesmärk oli anda osalejatele teadmised ja praktilised oskused, et nad oskaksid tegutseda meedikuna rollis nii rahu- kui ka kriisiajal.

Kui keegi arvas, et ees ootab paar loengut ja mõni plaastrikleepimine, siis tege likkus oli hoopis midagi muud. Koolitus hõlmas põhjalikku ülevaadet esmaabi

põhitõdedest, sealhulgas haavade sidumist, verejooksu peatamist, elustamist ja kannatanute käsitlemist. Erilist rõhku pandi situatsioonidele, kus esmaabi tuleb osutada piiratud vahenditega ja keerulistes tingimustes. Kursuse edenedes kasvas ka tempo ning peagi tuli tegutseda ka pimedas ja stressirohkes keskkonnas. Koolitajateks olid kogenud instruktorid, kellel on nii meditsiiniline kui ka militaarne taust.

Kursuse praktiline osa pani osalejad proovile realistlike stsenaariumite kaudu, kus tuli rakendada õpitut kiiresti ja efektiivselt. Harjutuste käigus simuleeriti erinevaid olukordi, näiteks lahinguväljal haavata saanud kaaslaste abistamist või autoavariis kannatanute leidmist. Osalejad pidid tegutsema meeskonnana, säilitama rahu ja leidma kiirelt lahendusi. Selline väljaõpe on hindamatu, sest kunagi ei tea, millal võib tekkida olukord, kui tuleb kellegi elu päästa. Järva maleva jaosanitari kursused jätkuvad ka tulevikus, pakkudes liikmetele võimalust oma oskusi täiendada ja kinnistada.

Raamatuklubi loomine

Raamatuklubi loomine oli väga spontaanne ja otsus võeti vastu sõna otseses mõttes kõõgis. Kõik algas augustis 2024 aastal, kui noorte kotkaste ja kodutütarde skautlike oskuste õppuse viimane päev oli alanud. Pakkisime kõõgis asju kokku, kui meie instruktor küsis kultuuritoimkonna saabuva ürituse kohta. Kahjuks jäi see ära, aga kuna üritus oli kalendrisse kirja pandud, pidime kiiresti asenduse leidma. Mõtlesime koos veidi ja siis tuli instruktor välja ideega luua raamatuklubi. Seda mõtet oli kultuuritoimkonna koosolekul varemgi arutatud, kuid see jäi alati ainult mõtte tasandile. Mõeldud tehtud, samal päeval sai tehtud sotsiaalmeediasse postitus ja see mõte võeti väga soojalt vastu, klubi loomiseks pole ju muud vaja kui lugemishuvilisi inimesi, ühine aeg ja koht.

Ei läinud palju aega mööda, juba samal kuul toimus esimene kohtumine - 14. augustil 2024. Kohal oli üheksa naiskodukaitse aktiivset liiget, mis oli väga tubli algus. Klubi kokkusaamistel, hetkeseisuga oleme kohtunud viiel korral, keskmiselt on kohal olnud kümme raamatuhuvilist, mis on igati sobilik arv, et vestelda, jagada lugemismõtteid ja arutada erinevaid teemasid. Üheskoos oleme suutnud luua sooja ja meeldiva õhkkonna, kus igaüks tunneb end mugavalt ning saab oma arvamust jagada või olla lihtsalt kuulaja rollis. Klubi eesmärk on hoida liik-

Raamatuklubitajad. Pilt: Eilin Vürmer

mete lugemisharjumusi, innustada lugema neid liikmeid, kellel see harjumus varasemalt on ehk puudunud ja pakkuda võimalust nautida raamatute lugemist kui terviklikku elamust. Üks põhieesmärk ongi tuua taas esiplaanile raamatud ja lugemine, et väärtustada oma keelt ja kultuuri. Ühised lugemised aitavad meil kõigil avastada raamatute võlu, nautida emakeelt, imetleda sõnaseadmise ilu ja kõne

kujundlikkust. Raamatuklubi ei piirdu vaid lugemisega – me korraldame ka ühiseid väljasõite, kus ühendame väärt raamatute lugemise teatri- ja kinokülastustega. Me ei unusta ka muuseumi, sest need on suurepärased kohad, kus saab ajalugu ja kultuuri omal nahal kogeda. Samuti kutsume külalisesinejaid, et nad räägiks oma loomingust ja loomisprotsessist. On midagi erilist kuulata kirjanikku või luuletajat, kes oma teoseid otse meile esitab, sest see annab lugemisele täiesti uue mõõtme.

Klubi kokkusaamised toimuvad kord kuus ja ainus ülesanne, mis liikmetele antakse, on raamatute lugemine. Isegi kui keegi ei jõua raamatut täielikult läbi või üldse lugeda, ei ole see takistuseks – pigem on oluline osalemine. Me ei loe alati ühte ja sama raamatut, vaid iga liige saab rääkida oma loetud teostest, jagades lugemissoovitusi teistele. Üks põhjus, miks raamatuklubi kohtumised on nii oodatud, on just inimeste omavaheline suhtlus ja mõttevahetus. Lugedes sama raamatut on väga huvitav kuulata, kuidas üks või teine inimene sellest on aru saanud ja milliseid erinevaid emotsioone see meis tekitab. Me püüame lugeda väga erinevaid raamatuid, et igaüks leiaks midagi uut ja huvitavat. 2025. aastal möödub 500 aastat esimesest eestikeelse raamatu ilmunisest, seda aastat tähistame me Eesti kirjanike teoste lugemisega, et hoida meie kirjandust ja kultuuri elus.

Muljed sõdurioskuste kursusest Kaitseliidus naise pilgu läbi

Hiie Marrandi

Naiskodukaitseesse astusin 2022. aastal ja asusin hoolega värsketele liikmetele mõeldud baasväljaõppe mooduleid läbima. Enne Naiskodukaitse sõdurioskuste BVÕ läbimist tuli 2023. aasta sügisel võimalus registreerida ennast Kaitseliidu sõdurioskuste kursusele, mis on BVÕ-ga võrreldes pikk ja põhjalik ettevõtmine. Umbes 10 korda põhjalikum. Pidasin ennast militaarhuviliseks ja kasutasin võimalust, sest aimasin juba ette, et ühe nädalavahetuse pikkusel sõdurioskuste moodulil ei pruugi piisavalt põhjalikult sõdurielu kogeda.

Olen väga rahul, et kursuse lõpuni läbi tegin ja rännakuga hakkama sain. Õppisin enda kohta üksjagu. Kaks asja tulid eriti esile: suudan palju enam kui arvan ja nõrk koht on, et kipun kergesti alla andma. Neid kahte momenti oli väga hea teadvustada. Pidasin ennast enne kursust üsna sportlikuks. Sellegipoolest tuli tõdeda,

SOK 2024 lõpetajad. Pilt: Carmen-Elina Vist

et kuigi olen hea ujuja, ei tähenda see sugugi, et lihtne oleks täisvarustuses AK-4 automaadiga ringi käia. Selle pika püssi palges hoidmine püsti laskeasendis oli katsumus omaette. Osad väljakutsed olid minu jaoks soo-spetsiifilised – naisel on toorest füüsilist jõudu lihtsalt vähem kui mehel ja samuti on naine keskmiselt väiksem. Teised väljakutsed olid pigem tehnilised ja ei sõltunud soost. Nt prillikandjal on suurevõitu kiivriga keeruline püssi lasta: kui kiiver vajub silmle ja prillid piiravad vaatevälja, saab täpsest sihtimisest pigem õnneküsimus.

Kui arvestada veel, et kursuse läbiviimine toetus suures osas vabatahtlike tööle, siis oli selle korraldus tip-top. Laskelaagrid Eiveres olid karastavad ja õpetlikud. Kogu väljaõpe oli minu jaoks midagi uut ja esmakordset. Toitu oli alati rohkesti. Pärast pikka päeva metsas müttamist või lasketiirus harjutamist, oli ülimõnus soojas telgis end kerra tõmmata. Hommikul täitis pealtnäha väike asi - soe hommikupuder mind ülevoolava tänutundega.

Rahvatantsurühm Kõver Künarnukk

Järjepidevalt on naiskodukaitsjad kõige muude tegemiste kõrvalt leidnud ka tahtejõudu käia igal nädalal koos rahvatantsu tantsimas. Rahvatantsurühma treener on naiskodukaitsja Ülle Jääger kelle oleme osanud ka evakuaatsiooniühma tegevusmeeskonna liikmeks värvata. Üllel on ka teine rahvatantsurühm Naabriplikad, kes lahkesti laenutasid oma eelmised rahvarõivad (Järva-Peetri kihelkond) meile. Kõvera Künarnuki hooajad lõppevad alati Järvamaa laulu- ja tantsupeol, kus koos kogukonnaga tuntakse rõõmu Eesti kultuurist ja rahvatantsust.

Kõver Künarnukk Järva-Peetri kihelkonna rahvarõivais 2024. Pilt: Kuido Pettai

LÄÄNE RINGKOND

Maire Kruus, Siret Russi, Kaja Lotman, Kersti Täht, Maret Kollin, Aet Tänav, Svetlana Aug

Naiskodukaitse Lääne ringkonna tegevus aastatel 2023 – 2024 on olnud eesmärgipärane ja juhitud üle-eestilistest alusdokumentidest, suunistest ja ettevõtmistest. Lisandunud on üritusi, mis on iseloomulikud Lääne ringkonnale.

Oleme seadnud oma prioriteetideks suurendada jaoskondade head omavahelist tegutsemist ning sujuvat koostööd kodumaleva ja noortega. On jätkunud aega ja soovi panustada ka kohalikus kogukonnas, et parandada elanikkonna hakkamasaamist kriisiolukordades. Oluliseks oleme pidanud väljaõpet – olgu see siis koduringkonnas ja -malevas või üle-eestilises plaanis ja siin järeleandmist ei tehta.

2023. aasta algul oli Lääne ringkonnas 234 liiget sh 202 tegevliiget, 1 noorliige, 24 toetajaliiget ning liikmestaatuse peatanud 7. Aasta I poolel oli ringkonnas 6 jaoskonda: Haapsalu, Hiiumaa, Lõuna-Läänemaa, Risti, Lääne-Nigula ja Vormsi (järjestus liikmete arvu järgi). Aasta II poolel liikus Hiiumaa jaoskond omal soovil Saaremaa ringkonda ja liikmeskond vähenes 37 võrra. Aasta lõpuks oli ringkonnas 206 liiget.

Lääne ringkonnal on kaks lippu – seni oli üks Haapsalus ja teine Kärđlas. Seoses Hiiumaa lahkumisega otsustati Lääne ringkonna juhatusel nimel annetada teine lipp Lõuna-Läänemaa jaoskonda, sest siin on väga hea koostöö kohalike kaitseliitlaste, kodutütarde ja noorkotkastega. Ühiselt on neil välja kujunenud traditsioonilised üritused, kus Lääne ringkonna teine lipp on Pärnumaal väärikalt väljas.

2023. aastal liitus Naiskodukaitse Lääne ringkonnaga 50 naist ja sealhulgas toetajaliikmeteks ka mõned mehed. Suure liitumise põhjuseks oli aastal 2022 alanud sõda Ukrainas. Paljud liikmed osalesid kohe väljaõppes, et omandada teadmisi. Kahjuks ei ole kõik liitujad jäänud organisatsiooni ja leidnud uued väljakutsed teistes tegemistes. 2024. aasta lõpuks oli liikmeskonna suurus 203 liiget – tegevliikmeid 169, noorliikmeid 2, auliikmeid 4, 19 toetajaliiget ja tegevuse peatanuid 9.

Ööränakule on minemas 17 võistkonda NKK ringkondadest. Pilt: Lääne ringkond

2024. aasta oli meie jaoks eriline, sest peale kümnet aastat on Lääne ringkonnas jälle auliikmed. Risti jaoskonna üldkoosoleku ettepanekul sai Lääne ringkonna ringkonnakogul auliikmeteks vastu võetud: Aime Pukk, Marje Sinisaar, Elle Kaev ja Maie Neštšadim.

Traditsioonid

Üks neist on Haapsalu jaoskonna eestvedamisel öine rännakmatk "Öös on asju". Hilisõhtune rännakmatk toimus 2024. aastal juba neljandat korda. Kui eelnevad kolm olid rohkem suunatud väljapoole organisatsiooni, siis seda matka ette valmis-

Tiit Lints laskepäeval näitamas relva käsitlemist. Pilt: Svetlana Aug

tades tehti veidi ümberkorraldusi – edastati kutse ka naiskodukaitsjatele ja tundus, et võetud sai õige suund. Umbes 15 kilomeetri pikkusele, 17 tegevuspunktiga rajale suundus 17 4-liikmelist võistkonda. Korraldustiimis oli 50 inimest – naiskodukaitsjad, kodutütred, kaitseliitlased ja noorkotkad. Matka tegi eriliseks see, et kogu ürituse aja kallas vihma ja keeruline oli punktikohtunikel, kes pidid kohapeal 5 tundi võistlejaid vastu võtma, endal riided läbi ligunenud, protokollipaberid ja juhendid tilkumas vihmaveest. Aga ürituse lõppedes sooja tee ja kringli juures tagasisidet kogudes, ei kuulnud virinat korraldajate ega osalejate suust. Kokkuvõtteks oleme kindlad, et ka viies öine matk "Öös on asju", ei jää tulemata.

Juba üheksandat korda korraldas Lääne-Nigula jaoskond tervele Lääne ringkonnale laskepäeva lahingrelvadest koos põnevas võtmes lisaväljaõppega. Seekord kutsuti meie militaarsema poolega tutvuma kohalike omavalitsuse naisi. Väljaku-

II Laskerännaku Risti jaoskonna võistkond kontrollpunktis. Pilt: Aet Tänav

tse võeti vastu Lääne-Nigula ja Läänerranna vallast. Tagasiside oli järgmine: "Päev oli hästi organiseeritud, teemade valik mitmekülgne. Kui esmaabiga oleme puutunud kokku kõik, siis kahjuks ununeb ikka oluline ja mälu värskendamine alati väga hea. Side pidamisega varasem kokkupuude puudus ning info silmiavardav ning muidugi kõige ägedam ja hirmuäratavam laskmine. Kus ikka tavainimene sellega kokku puutub? Nüüd tuli see võimalus."

Iga aasta oktoobris toimub juba seitsmendat korda Haapsalu jaoskonna eestvedamisel laskevõistlus sportrelvadest. Lisaks laskmisele tuli võistkondadel läbida

ka erinevaid kontrollpunkte, et panna proovile meeskonnatöö oskused. Kuigi õues olevates punktides oli ilmataadil omalt poolt külm tuul lisaks pakkuda, jagus mõnusat võistlusindu kõigile.

Üle Eesti korraldatavad võistlused on sisult pigem rasked, mis ei ole kõigile liikmetele reeglina jõukohased. Risti jaoskonna liikmed leidsid, et oleks vaja just sellist võistlust, mis oleks läbitav igal liikmel, kes on läbinud BVÕ viis moodulit. Nii kogunesidki juba teist aastat Piirsalu Rahvamaja juurde II Laskerännakule vaprad võistkonnad, et startida 9-kilomeetrilisele rajale. Kontrollpunkte oli üles seatud seitse. Viimane punkt oli Piirsalu lasketiirus laskmine just võistluse nimele vastavalt.

2023. aastal tekkis Haapsalu jaoskonna juhatuses arutelu, et kuidas saada rohkem liikmeid täitma oma kohustusi organisatsiooni ees ja kuidas kõige otstarbekamalt kasutada liikmemaksust kogunenud raha. Pikkade mõtete tulemusena ühildati kaks „probleemi“ ja leiti, et tänada meenega neid liikmeid, kes on aasta jooksul olnud tublid. Nii koostatigi statuut, et meeneid jagatakse jaoskonna liikmetele, kes on käesoleva aasta liikmemaksu maksnud õigeaegselt, osalenud organisatsiooni tegemistes vähemalt 48h, osalenud vähemalt ühel õppusel/õppepäeval ning läbitud on BVÕ kõik viis moodulit. Loodetavasti suureneb igal aastal aktiivsete liikmete arv veelgi.

Meie tähed

Väga paljude tublide naiste seast valiti ringkonna “Aasta tegija 2023”- Marge Kelder ja “Aasta tegija 2024”- Kaja Lotman. Nemad esitati ringkonna poolt ka Aasta naiskodukaitsja konkursi nominentideks.

Marge on aktiivselt Naiskodukaitsje tegemistes kaasa löönud juba enne ametlikult liikmeks astumist aastal 2019 ja viimased viis aastat juhtinud Lõuna-Läänemaa jaoskonda. Marge on läbinud aastate jooksul erinevaid kursusi ja sealhulgas Kaitseliidus meestega võrdselt läbinud SOKi, NAKi ja Sanitarikursuse. Lisaks aktiivsele tegevusele leiab ta aega panustada noortele suunatud laagrite ja ürituste korraldamisel. Marge on olnud osaline Lääne ringkonnas BVÕ sõdurioskuste mooduli korraldamisel. Ta on teeninud välja usalduse eelmistelt korraldajatelt.

Kaja on Naiskodukaitsje liige aastast 2014, kui sai loodud Lõuna-Läänemaa jaoskond. Ta oli ka esimene jaoskonna esinaine. Tänu Kaja laiale tutvusringkonnale ja tõhusale agiteerimisele on kootud Ukraina sõduritele sokke, varjevörke punutud. Tema algatusel on jaoskonnas toimunud palju huvitavaid üritusi alates loodus-, ratta- ja ajaloomatkadest kuni teadmistest pakatavate ajalooõhtuteni. Kaja leiab alati aega ja tahtmist tulla appi toitlustamisele ka noorte ja Kaitseliidu üritustel.

Kaitseliidu ülem kindralmajor Ilmar Tamm tunnustas aktiivseid Kaitseliidu vaba-tahtlikke, kelle aktiivsus oli aastal 2024 üle 1000 tunni. Lääne ringkonna Haapsalu jaoskonna tegevliige Henrieth Kampmann oli üks meenemündi saaja. Henriethi tegemiste hulka kuulus sihikindel eneseareng läbi väljaõppel osalemise, ise koolitades kaasvõitlejad ja õpitut erinevatel võistlustel proovile pannes. Lisaks pälvis Henrieth ka Kodutütarde Lääne ringkonna “Aasta pärl 2024” tiitli.

Üheksa nädalavahetust magamata öid, eneseületamist, teadmisi, väljakutseid ja tulemuseks oli Kaitseliidu sõdurioskuste kursuse lõpetajad aastal 2023 Sandra Nurme ja Külli Olenko ning aastal 2024 Henrieth Kampmann ja Geidy Piip.

Küllli ja Sandra - 2023. aasta SOKi lõpetajad. Pilt: Lääne ringkond

Henrieth ja Geidy - 2024. aasta SOKi lõpetajad. Pilt: Lääne ringkond

2024. aasta Kaitseministeeriumi tänuüritusel tunnustati inimesi, kelle vabatahtlik panus riigikaitsele, olgu siis elukutseline või vabatahtlik, on olnud erakordselt tänuväärne. Kaitseministeeriumi hõberinnamärgid pälvisid teiste hulgas Svetlana Aug ja Maire Kruus Läänemaalt.

Svetlana on Naiskodukaitse liige 1998. aastast ning Lääne ringkonna instruktor 2008. aastast. Oma väga pika staaži vältel on ta silma paistnud suure pühendumuse ja töökusena. Uute valdkondade arendamisse suhtub Svetlana täie tõsidusega. Erinevates kriisides on olnud Svetlana operatiivne ning koondanud liikmed kiiresti ja tulemuslikult ülesandeid täitma. Head tööd tehakse ka elanikkonna koolitamisel.

Maire on Naiskodukaitse liige aastast 2003, noortejuht alates 2006 ning hetkel juhib Kodutütarde Lääne ringkonda. Tema panus Kodutütarde, Noorte Kotkaste, Naiskodukaitse ja Kaitseliidu vahelise koostöö arendamisse on taganud tugeva sideme organisatsioonide vahel. Tema juhtimisel korraldatud sündmused on kvaliteetsed ja eesmärgipärased, noorte tegevusse kaasatakse kogu Kaitseliidu pere ja lapsevanemad.

Juba paar aastat on arenenud mõte korraldada laager täiskasvanutele. Selle aasta detsembris saigi asi ära tehtud. Seda koos kodutütarde ja noorkotkaste ja Maire eestvedamisel. Laagriplatsile jõudmiseks tuli osalejatel veoki kastis sõita 15 minutit ja seejärel tutvuda ümbrusega, kuhu järgmiseks 24 tunniks laager püsti pandi. Tutvuti Naiskodukaitse tegevusega, küpsetati koos piparkooke, mängiti tutvumismänge, korraldati ahjuvalve ning saadi osa õõhäirest, mille olid ette valmistanud kodutütred ja noorkotkad. Hommikul läks tegevus edasi Naiskodukaitse kriisivalmiduse ja esmaabi töötubades, lisaks olid veel meeskonnaharjutused ja sai sõlmedega tutvust teha. Osalejatele laager meeldis.

Lääne ringkonnast täitus unistus tuua Võidutuli Läänemaale aastal 2023 Mare Laide ja aastal 2024 Irina Fišina poolt.

Mare oli aastatel 2009 – 2018 Lääne ringkonna esinaine. Ta on olnud mitmeid kordi NKK paraadüksuse eesotsas. Oma suurepärase suhtlemisoskusega paneb ta meeskonna sujuvalt tööle ja see on olnud aluseks ka heale koostööle Lääne maleva kaitseliitlastega. Ta on tegutsenud organisatsiooniõpetuse- ja laskeinstruktorina ja erinevatel õppustel formeerijana, toilitustajana jne.

Irina osaleb aktiivselt Lääne ringkonna ja Lääne maleva poolt korraldatavatel laskevõistlustel ja -päevadel. Lisaks on ta Haapsalu jaoskonna juhatuse liige, toilitusgrupi juht ja pakub koos teiste naistega erinevatel õppustel maitsvat sööki ka

kaitseliitlastele ja noortele. Aega leiab Irina ka jaoskonna ning ringkonna ürituste korraldamise juures. Sügava kurbusena jääme siin meenutama Marko Reiselit, kellega koos Irina tõi Võidutule. Marko on nüüd jätnud kõik maised tegemised ja läinud... Puhka rahus, hea Marko!

2024. aasta oli Lääne ringkonnas väga eriline, sest üle-eestilistelt erialavõistlustelt tõid meie tublid naised koju kaks III kohta.

Oleme aastaid osalenud koormusmatkal ja mõne punkti kaugusele on jäänud koht esikolmikus. Aastal 2024 kõik klappis ja koju toodi aastaid unistatud III koht koosseisus Julia Sirkel (suurte kogemustega ja kõige staažikam võistleja), Marge Kelder (võistkonna kapten juba mitmeid aastaid), Henrieth Kampmann (oli aktiivne kodutütar ja nüüd tegutseb Naiskodukaitses) ja Reelika Bulak (osales esimest korda sellise tasemega võistluses).

Traditsiooniks on juba, et esmaabi erialavõistluselt tullakse koju medaliga ja nii ka seekord – pronksi tõid koju Henrieth Kampmann, Raili Küttmann, Inga-Garmen Küttmann ja Marge Kelder. Mõlema võistkonna esindajana ja kaadri taga oli taas, Karel Kelder.

Heategevus – Ukraina

Ühel augustipäeval viisime Lääne-Nigula koolides õppivad Ukraina koolilapsed Vormsi saarele. Eesmärk oli tutvustada kohalikku kultuuri, väärtusi ja kombeid. Tegime väikese ekskursiooni saarel ja külastasime Saxby tuletorni. Saime mõnusalt varbad merevette pista ja kividest laduda uhkeid kivitorne. Olime oodatud kohalikku päästekomandosse, kus tutvusime saarel toimiva tuletõrje- ja kiirabitööga. Päeva lõpuks olid lapsed küll väsinud, aga päevaga rahul.

Aasta Ukraina sõjast! Sellise ürituse raames pakkus Lääne ringkond koostöös Haapsalu linnaga võimalust toetada sõpruslinna Umani. Annetuse eest jagasime 24.02.2023 Haapsalu Kaubamajas küpsisetorti ja kiluvõileibu. Kokku kogunes 900 eurot.

Sotsiaalmeediast tundub, et igas Eestimaa nurgakeses valmistatakse varjevörke. Lõuna-Läänemaa jaoskonnale tuli ettepanek ka sellisest aktsioonist osa võtta. Leiti, et kõige lähem koht võrgutegemist õppida oli Haapsalus asuv Rannarootsi muuseum ja sealt saadigi selgeks vajalikud võtted. Loodi varjevõrgupesade Kõmsi Külaseltsi ruumidesse. Kõige aeganõudvam töö oli materjali ettevalmistamine ja seda tehti kodudes. Lihula üksikkompanii ja külaseltsi esindajad aitasid valmis teha puidust aluse. Paraku ei olnud nii palju aega, et regulaarselt ja rahulikult koos käia ja nokitseda, aga äkki tuli teade, et homme läheb auto Ukrainasse. Saadi kiiresti kokku, jagati rollid ja kuue tunniga oli eesmärk täidetud. Tempo oli hea ja enne keskööd võeti võrk raamiilt maha. Sobitati võrgu silmadesse oma soe energia, et kõik läheks hästi Ukrainas.

Marko Reisel ja Irina Fišina tõid Võidutule Läänemaale. Pilt: Heino Rebane

Koostöö

Üks vajalik väljakutse meie naiskodukaitsjatele oli olla üheks koostööpartneriks riigikaitselaagri läbiviimisel. Kasutasime ära võimaluse tutvustada kampaaniat “Peata verejooks!” Laagrilised said teadmised ja kogemused, kuidas ja millal paigaldada žgutti endale ja kaasvõitlejale. Teises töötoas said õppurid teadmised Ole valmis! äpist ning seda läbi praktiliste tegevuste. Kolmandas töötoas osutusid kriisikotist lemmikuteks punane “kriisiraadio”, vaieldamatult mobiiltelefon ja söök. Oli ka arvamus, et saaks need 7 päeva ilma söögita hakkama. Küsimärke tekitas, et milleks on vaja sularaha.

Läänemaa ÄKK- esmaabi töötoas saab tagasisidet kohe, kui ülesanne lahendatud. Pilt: Lääne ringkond

eesmärk on haridustöötajatele teadmiste ja oskuste andmine, kuidas keerulistes situatsioonides käituda ja võtta vastu võimalikult õiged otsused. Õppus koosnes 12 eri sisuga töötoast, mille käigus tutvustati olukorda, mille neljaliikmelised võistkonnad pidid lahendama. Lõpus anti ka tagasiside, mida oleks võinud teha teisiti või millele oleks veel pidanud mõtlema.

Lõuna-Läänemaa jaoskonna naised aitasid Lihula lasteaial läbi viia Lääneranna valla kooliminejate laste laagripäeva. See oli paras väljakutse, sest laagrisse oli kogunenud 40 seitsme aastast rüblikut. Ühes töötoas näidati “Madise toas” koduseid ohtusid, teises pandi proovile laste oskused teha meeskonnatööd ja kolmandas näitas noorkotkas, kuidas panna kahe sõrme abil sõber stabiilsesse külili asendisse. Lapsed ja ka õpetajad kuulasid – nii mõnigi muidu parajalt aktiivne tegelane suutis tegevuste ajal keskenduda ja kaasa teha.

2024. aasta aprillis oldi koos kodutütarde, noorkotkaste ning kaitseliitlastega Haapsalus ja Uuemõisas ja koos viidi läbi kogupereüritus “Otsi sinilille” ja ühtlasi toetati kampaaniat “Anname au!” Kaheksas erinevas punktis tutvustati oma tegevust ja pakuti soovijatele võimalust soetada kampaaniatooteid. Ühiselt koguti kolme tunniiga 1515,58 eurot.

Regulaarselt kohtusid tööpäeva õhtutel Lääne maleva õppeklassis Haapsalu malevkonna liikmed ja alati kutsuti ka meid ja võtsime kutse rõõmuga vastu. Nii on koos õpitud topograafiat, esmaabi, relvi lahti ja kokku pandud ning korraldatud ühiseid laskepäevi.

Haapsalu staadionil on mitmeid aastaid korraldatud Liiklusolümpiat Läänemaa koolide algklasside õpilastele. Eelmise aasta oli üles pandud 13 erinevat punkti ja Haapsalu jaoskonna poolt sisustati kaks. Päeva eesmärgiks oligi igas punktis läbi praktiliste tegevuste tuletada meelde, kuidas erinevates olukordades ohutult tegutseda. Näiteks tutvustati metsatarkusi ja räägiti ning näidati asju, mida on kohe kindlasti vaja võtta metsa kaasa või panna selga. Veel anti noortele võimalus käepärastest vahenditest valmistada kandraam.

Mitmeid aastaid on korraldatud ohutusõppust Läänemaa ÄKK koos Lääne ringkonnaga. Õppuse peamine

Taeblas toimus noortekeskuse lastele sõbrakuu raames vahva koosolemine teemaks “Minu tervis on minu sõber”. Lapsi kogunes kokku viiest valla noortekeskusest. Naiskodukaitsjad andsid edasi taas oma teadmisi. Üheks kõige lemmikumaks tegevuspunktiks oli vaieldamatult pannkookide söömine.

Väljaõpe

Oleme ringkonnas katsetajad ja mitte teoreetikud. Kui tekib mõte, siis proovime, kas toimib ka tegelikult. Mitmeid aastaid oleme viinud läbi baasväljaõppe II ja III moodulit koos. Ühed õpivad, teised koolitavad, kolmandad toitlustavad ja neljandad teevad grimmi ja valmistavad ette II mooduli situatsioone. Selline formaat toimis väga hästi. Rõõmu teeb, et viimase kahe aasta jooksul on ringkonnas kasvanud edukalt esmaabi instruktorite pink ning mitmel aastal on moodul läbi viidud juba 100% oma jõududega. Suur abi on kodutütardest ja noorkotkastest situatsioonides kannatanuid mängides.

Ühe tööpäeva õhtusse mahtus ära Lääne ringkonna evakuaatsioonirühmadele mõeldud käsuõpe, milleks Lääne maleva staabiülem kapten Ivo Turja oli meile valmistanud ette korraliku esitluse koos asjakohaste näidetega. Õiges käsus peab olema vastus viiele küsimusele: MIKS? KES? KUS? MILLAL? MIDA? Tundub lihtne, aga kui kõike kirja hakata panema, siis võtab see tegelikult ikkagi aega ja nuputamist.

2023. aasta suurõppuse “Orkaan 17” raames olid evakuaatsioonirühmad avanud Läänemaal ja Pärnumaal evakuaatsioonikohad. Olukord oli loodud võimalikult lähedane reaalsusele. Esines juhtumeid, kus oli vaja võtta ära terariistu ja relvataolisi esemeid. Evakueeritavad vajasid füüsilist ja ka vaimset esmaabi. Leidis aset situatsioon, kus oli vajalik kõigi hoones olevate inimeste evakueerimine.

Suurõppus Kevadtorm 24 oli Lääne ringkonna tegevliikmete jaoks põnev väljakutse, sest nii suurt õppust ei ole aastaid meil kandis olnud. Praktiliselt poolteist nädalat möödus kõigi jaoks erinevaid ülesandeid täites kiiresti.

Naised olid väljas maastikul Kaitseliidu üksustes, staabiassistentidena, formeerijatena, evakuaatsioonikohtades, rollimängijatena, hindajatena, toitlustajatena, koolitajatena kampaaniat “Peata verejooks!” testimas. Võib julgelt kirjutada, et kogu suurõppuse aeg oli naiskodukaitsjate jaoks õpetlik ja väljakutseid pakkuv.

Ühekordsed projektid

Mis oleks, kui kutsume kokku naised, kellega oleme aastaid aktiivselt asjatanud ning arendanud Naiskodukaitsset? Aeg ning erinevad põhjused on meie teed viinud lahku. Siiski oleks tore teada, kuidas naistel läheb ning millised on soovid jätkata taas ühist teed? Saimegi kokku 2023. aasta detsembris ja meenutasime

Kevadtormil tuli 9 päeva üksusi toitlustada.
Pilt: Lääne ringkond

Lääne ringkonna esindus Haapsalu Toomkirikus Emaaltarile lilli viimas.

lõbusalt koos veedetud aegu ning püüdsime leida variante uuesti tegutsemiseks. Muidugi olid naised väga liigutatud, et neid ei ole unustatud ja lubasid leida ürituse, kus uuesti kohtume. 2024. aastal me üritust ei korranud, sest mõned passiivseks jäänud liikmed tundsid, et Naiskodukaitse ei ole neile ja osad siiski ootavad nn õiget aega.

Kodutütred Hiiumaalt kirjutasid aastal 2024 Noorte Omaalgatusliku projekti ja valisid enda mentoriks Lääne ringkonna instruktori Svetlana. Projektile saadi novembris positiivne vastus, mis tähendas, et nüüd tuli kõik plaanitu ellu viia. Laagrisse tulid Lääne, Valgamaa ja Tallinna rühma kodutütred ja hiidlased ise. Kolm sisutihedat laagripäeva sisustati koostöös Hiiumaa malevkonnaga ja täideti hästi projektis võetud eesmärgid.

Suur saavutus – ajaloo jäädvustamine

Lääne ringkonna ajalootoimkond koosseisus Kaja Lotman, Piret Hallik-Sass, Kersti Täht, Riina Tobias, Diana Saarniit ja Svetlana Aug olid ajalooaamatu “Naiskodukaitse Lääne ringkond 1928-1940” kirjutamise ja ilmunise juures. See raamat mitte ainult ei jää jäädvustama ringkonna ajalugu, vaid ka harib tulevase põlvkondi. Suur töö sai koos kaante vahele.

Koostöös viidi läbi NOT Hiiumaal.

Pilt: Maret Kollin

Molutama peab ka

Haapsalu jaoskonna toredaks traditsiooniks on sünnipäeva tähistamine looduses ja aastal 2024 vaatlesime koos linde Perakülas, aga nägime metsas hoopis karu. Aasta varem käi-

sime räätsamatkal Marimetsa rabas – nautisime raba ilu ning kuulasime õhinaga põnevaid fakte laugaste, rabasaarte ning -järvede kohta Järgisime rabas liikudes räätsarahu st ei kahjustanud rabamaastikku ning ei häirinud linde.

Haapsalu jaoskond rabas. Pilt: Lääne ringkond

Lääne ringkonna auliikmete õnnitlemine. Pilt: Maret Kollin

PÕLVA RINGKOND

Ulla Preeden, Kristi Johanson, Kairi Kirotsk, Aike Meekler, Esti Taal

Märtsis 2023 vahetas esinaine õlarätt taas omanikku. Uueks esinaiseks valiti senine aseesinaine Kristel Pehk ja uueks aseesinaiseks sai Kristi Johanson.

Aastatel 2023 – 2024 oli ringkonnas kokku stabiilselt 144 liiget. Tuli juurde uusi liikmeid ja oli ka neid, kes organisatsioonist lahkusid. 2024. aasta lõpuks oli liikmete arv 140. Samas peame tõdema, et paljud uued liikmed, kes naiskodukaitsega sel ajal liitusid, olid suurema organisatsiooniteadlikkusega, teadsid kohe, kuhu suunas nad liikuda tahavad ning mida selleks tegema peab.

Orajõe matk. Pilt: Ly Vätson

Kõnnisari „Käime läbi külade“

Kanepi jaoskonna eestvõtmisel toimus kõnnisari aastatel 2022 ja 2023 Kanepi valla piires, kuid 2024. aastal otsustasid Kanepi jaoskonna naised kampa kutsuda ka Orajõe, Põlva ja Räpina jaoskonnad, et teha sari maakonnaüleseks. Mõeldud, tehtud ja nii toimuski suisa kolm etappi Kanepi vallast väljaspool. Sari leidis aset aprillist oktoobrini, iga kuu üks etapp. Nagu ikka selliste ürituste puhul, tuli ka sel korral alustada eeltööst: valida välja kuupäevad, panna paika, mis kuus ja kus täpsemalt keegi etapi korraldab. Kokku sai kirja pandud seitse etappi aprillist oktoobrini: Jõksi (05.04), Orajõe (10.05, korraldaja Orajõe jaoskond), Karaski (07.06), Saverna (12.07), Rosma (09.08, korraldaja Põlva jaoskond), Räpina (13.09, korraldaja

Räpina jaoskond).

Need kolm vallast väljaspool toimunud etappi olid kõik omanäolised: saime matkata Mammaste kandis mööda metsaradu, Põlvas tutvusime Rosma külaga, jalutasime läbi Põlva rannast ja Intsikurmest ning Räpinas saime teada palju uut ja huvitavat Räpina kohta.

Sarja esimene etapp toimus aprillis ümber Jõksi järve ja oli pühendatud kõikidele veteranidele. Ühtlasi oli see ka Põlva ringkonna „Anname au!” kampaania avatüritus. Etapil osalejad toetasid kampaaniat suisa 70 euroga. Sarja viimasel etapil Kanepis sai hooaeg ka kokku võetud. Täna saime tublimaid osalejaid, etappide korraldajaid ning toetajaid Kanepi valda, Naiskodukaitse Põlva ringkonda ja Põlvamaa Spordiliitu eesotsas Ingrid Muugaga. Kõigil etappidel osales 112 erinevat inimest. Kõik seitse etappi tegid kaasa kaks vaprat kõndijat: Pille Ladva ja Tarmo Haljak. Kõikide etappide korraldajad jäid samuti hooajaga rahule ning üksmeelselt leiti, et oli hea idee sari üle maakonna laiali viia. Ka osalejatelt kuuldud tagasiside kinnitas seda.

Ussisõnad 2023

Ringkonnas on paljudel naistel juba oma kindel ametikoht Kaitseliidu struktuuris ning nemad osalesid oma üksuse koosseisus seni suurimal õppusel Ussisõnad 2023. Arvuliselt kõige rohkem naisi osales formeerimisel, kuulume Kaitseliidu Põlva maleva formeerimispunkti koosseisu. See oli formeerijatele senisest suurim väljakutse. Esiteks oli neid, keda formeerida, palju rohkem kui varasematel kordadel ja seoses sellega tekkis vajadus abilisi juurde kutsuda. Õnneks on meie naised väga vastutulelikud ja saime oma formeerimispunkti appi väga palju tublisid naisi. Varakult teavitati meid ülesannetest, mida ja kuidas seekord teha tuleb, saime tutvuda formeerimispunkti ülesehitusega. Lõppkokkuvõttes oli põnev, väljakutseid pakkuv, kohati kiiret tegutsemist nõudev pikk õppus, aga me saime suurepäraselt hakkama.

Formeerijad osalesid 2024. aastal ka maleva väljaõppepäevadel: kahel laskepäeval Tsiatsungõlmaal ja meditsiinikursusel.

Suurim väljakutse: evakuatsiooniõppus Lõuna Sild 2024

Oktoobris 2024 toimus Eesti seni suurim evakuatsiooniõppus, mis hõlmas viit maakonda. Oma roll oli seal täita ka Põlva ringkonna evakuatsioonirühmal.

Ettevalmistused algasid aegsasti. Kuna kevade algusest oli meie rühm ilma juhita, siis langes suur koormus rühmajuhi abi Jaanika Mihelsoni õlgadele. Talle olid toeks logistika meeskonna ülem Kristi Johanson ja ringkonna instruktor Karin Kivi. Põhjalikum ettevalmistus toimus suve alguses, kui kõik meeskonnad pidid üle vaatama oma varustuse ning vajadusel koostama puuduvate asjade nimekirja. Kuna viimase aasta jooksul liitus meie rühmaga mitmeid uusi liikmeid, siis oli ka vaja neile põhitööd ja ülesanded selgeks teha. See protsess läks kiirelt ja valutult, sest uued liikmed olid väga motiveeritud ja soovisid anda endast parima.

Evakueeritavate vastuvõtuks valmis. Pilt: Leili Miisna

Tegevusjuhid tööhoos. Pilt Kairi Treier

Kõigi meeskondade liikmed reageerisid õppekogunemise kutsele õigeaegselt ja nii sai varakult selgeks õppusel osalejate arv. Mõned tagasilöögid tulid viimasel hetkel. Selgus, et logistika meeskonna ülem Kristi, kes oli vaiki-misi rühmajuhi abi Jaanika parem käsi, haigestus. Haigestujaid oli teisigi, tänu ülekattele said kõik meeskonnad komplekteeritud ja osalejaid oli siiski märkimisväärselt 39.

Õppus kulges meie jaoks ilma suuremate probleemideta, omavaheline koostöö sujus hästi. Seda vaatamata sellele, et õppuse keskel löödi meie rühm pooleks. Kuna info rühma poolitamisest oli meile varasemalt teada, siis läks see protsess üsna kiiresti.

Peale õppust kokku kogutud meeskondade tagasisidest tuli välja, et õppus läks meie jaoks edukalt. Tekkinud probleemid said kiirelt lahenduse ning meeskondade vaheline koostöö sujus hästi. Meie enda tehtud järeldusi kinnitasid ka hindajate tagasiside, kus toodi olulisemate asjadena välja rühma üleüldine madal stressitase ning tugev juhtimine. Hindajad nimetasid meid parimatest parimaks Lõuna evakuaatsioonirühmaks!

Ka kõrged külalised kiitsid meie rühma väga. Lõuna maakaitseringkonna ülem kolonelleitnant Raul Kütt kiitis meie rühma kõrget osalusprotsenti, kõigi rühmade seas kõige kõrgem. Tunnustavaid sõnu lausused nii siseminister Lauri Läänemets, KL ülem kindralmajor Ilmar Tamm kui ka Naiskodukaitse esinaine Airi Tooming. Omalt poolt tänas rühma hea töö eest ka Päästeameti peadirektor Margo Klaos.

Jaoskondade ettevõtmised

Kanepi jaoskond

Aastad 2023 ja 2024 olid Kanepi jaoskonna jaoks üsna tegusad. Jätkus liikmeskonna kasv: kahe aasta jooksul liitus jaoskonnaga kaheksa uut liiget ja kaks liiget lahkus. 2024. aasta lõpuks oli jaoskonnas 35 liiget. Hea meel on tõdeda, et uued liikmed on väga motiveeritud ja soovivad väga organisatsiooni tegevustesse panustada, nende tulek on jaoskonnale andnud uue hingamise.

Jaoskonna uued liikmed töötust andmas, veebruar 2024.

Pilt: Aike Meekler

Aastatel 2023 – 2024 sai korraldatud nii traditsioonilisi kui ka täitsa uusi üritusi. Traditsiooniliselt sai korraldatud Vabariigi matk, kõnnisari, augustikuine rattamatk ja tähistatud erinevaid tähtpäevi. Jätkuvalt on meie jaoskonnal väga hea koostöö valla ja kohalike kogukondadega. Üheks uueks väljakutseks oli

meie jaoks koostöö PPA-ga teenistuskoores koolitustel osalemine. Meie jaoks üleskutsel said võimaluse koolitustel osaleda ka teiste jaoks ja ka noorteorganisatsioonide liikmed. Seda koostööd loodame ka tulevikus jätkata.

Kanepi jaoks naisted on alati armastanud liikumist ja nii on püütud igal aastal ka ise mõni liikumisüritus korraldada. Juba 2022. aastal sai ellu kutsutud kõnnisari „Käime läbi külade“, 2023. aastal jätkasime sarjaga ning saime selle eest ka tunnustatud. Nimelt esitati meie kõnnisari Kanepi valla tunnustuse „Aasta tegu 2023“ nominendiks. Aastal 2024 sai sari korraldatud koostöös teiste jaoks ja ka ringkonnaüleselt.

Vabatahtlikena käisime abis ka teiste poolt korraldatud liikumisüritustel, nt Postitee jooks ja jooks ümber Jõksi järve. Nendele kahele üritusele olema juba ka uueks aastaks abipalve saanud.

Uute liikmete tulekuga on energiat saanud ka meie naiste osalemine erinevatel võistlustel ja rännakutel. Näiteks osalesid mitmed meie liikmed Kuperjanovi retkel ja Scoutsrännakul.

Suure panuse andsid meie liikmed ka evakuatsiooniõppusel „Lõuna Sild 2024“. Põlva evakuatsioonirühma koosseisus osales õppusel lausa 11 meie liiget.

2024. aasta kõige eredamate hetkede hulka kuuluvad kindlasti jaoks sünnipäev, motivatsiooniüritus, mille käigus sai külas käidud Pärnumaa ringkonna Vändra jaoks ja ka ringkonna aastapäeva korraldamine.

Jooks 18. sünnipäeva pidasime aprillis. Korraldasime väikese kohvilaua ning mängisime uut mängu „Eesti rahva sada valikut“, mille käigus õppisime oma liikmeid paremini tundma.

Motivatsiooniüritusena kutsusime ennast ise külla Pärnumaa ringkonna Vändra jaoks ja ka ringkonnale. Vändra naisted olid kohe nõus meid võõrustama ja nii saigi oktoobri lõpus külastada teoks. Külastäigu ajal sattusime Pärnumaa ringkonna jaoks ja ka vahelisele mälu mängule, kus saavutasime võrdse tulemusega koos Vändra jaoks ja ka kolmanda koha. Käisime ka discgolfi mängimas ning veetsime üheskoos ühe tore ä õhtu ühises õhtusöögilaual. Veelkord suur aitäh Vändra naistele sooja vastuvõtu eest.

Suurimaks väljakutseks 2024. aastal oli meie jaoks ringkonna 27. aastapäeva korraldamine. Ettevalmistus algas juba varakult ning oktoobri lõpuks võisime tõdeda, et kõik asjad on kenasti joone peal ning 13. detsembril sai pidu ka edukalt peetud. Tagasiside osalejate poolt oli väga positiivne.

Jooks sünnipäeval mänguhoos. Pilt: Aike Meekler

Tore on tõdeda, et meie jaoks naiste panust ja pühendumust on viimaste aastate jooksul märganud nii organisatsioonis sees kui ka väljaspool. Aastal 2023 pälvis Kersti Kõrge Liiliaristi V klassi teenetemedali ning Aike Meekler

oli Põlvamaa aasta vabatahtliku nominent. 2024. aastal pälvis Naiskodukaitse pronksstaarimärgi Tuulike Mölder, võidutule toojaks oli Carmen Kägo, Kaitseliidu ülema tänukirja evakuaatsiooniõppusel Lõuna Sild 2024 eduka osalemise ning Põlvamaa Omavalitsuste Liidu aukirja Naiskodukaitse edendamise eest Põlvamaal pälvis Aike Meekler.

Põlva jaoskond

Traditsiooniline naistepäeva üritus ehk peeglisle vaatamise päev on üks populaarsest üritusest nii 2023. kui 2024. aastal. Põlva jaoskonna korraldaval ja ringkonna naised ühendaval veebiüritusel saavad osaleda kõik ringkonna naised, olenemata asukohast, et jagada häid soovide või inspireerivaid mõtteid üksteisega.

Põlva jaoskond on maikuus Taevaskojas läbi viinud Põlva lasteaedade lõpurühmadele põneva seiklusliku matkapäeva. Rajal olevad tegevuspunktid pakuvad lastele uusi teadmisi, lusti, nuputamist, võistlusmomenti ning muud põnevat.

2024. aasta lasteaedade seiklusmäng. Pilt: Kairi Kirotsk

Põlva valla Kodukohvikute päevade raames on Põlva jaoskond organiseerinud kodukohvikut, mille eesmärk on olnud tutvustada meie organisatsiooni. 2023. aasta kodukohviku temaatika oli militaarne, huvilised said näha ja katsuda militaarvarustust ning soovi korral “sõduri näomaalingu”. 2024. aasta teema oli „Ole valmis!“, tutvustasime mobiilirakendust, kust leiab juhiseid erinevates olukordades käitumiseks. Pakkusime lihtsaid toite, mida saaks hõlpsasti valmistada niinimetatud kodusolevatest “kriisivarudest”.

Räpina jaoskond

Räpina jaoskonna tegevused 2023 – 2024 olid mitmekesised ja mõjuvad, keskendudes kogukonna kaasamisele, heategevusele, tervisteadlikkuse kasvatamisele kui ka elanikkonna ohutusalase teadlikkuse tõstmisele. Olid traditsioonilised

2023: Räpina jooksu võidukas tiim. Pilt: Sille Rebane

mälestushetked, Eesti Vabariigi olulisemate tähtpäevade tähistamine kui ka liikumisele suunatud väga edukad stardid Räpina sügisteatejooksul, mis septembrikuus ikka aset leiab. See spordiüritus on kõige pikema traditsiooniga võistlus Räpina linnas ning nii 2023. kui ka 2024. aastal õnnestus Räpina jaoskonna segavõistkonnal (4 naist ja 4 meest) asutuste kategoorias säravaim kuldne esikoht võita.

Kaks uut ettevõtmist – Sinilillekampaania “Anname au” ja Võhandu automatk

Kui 2023. aastal osaleti ühe punktiga ülemaakonnalisel motoriseeritud orien-

teerumisel, siis 2024. aasta aprillikuus otsustati korraldada iseseisvalt automatk "Kuidas läheb Võhandu?", mille eesmärk oli tõsta teadlikkust kodukandist, naiskodukaitse ja noorte organisatsioonide tegemistest, ohutusest, loodusest ning koguda annetusi Põlva Haigla taastusravilinnaku rajamiseks. Üritus algas Leevaku raamatukogu juurest, kus osalejad lunastasid sinilillede ostuga juhised ja loosinumbrid. Marsruut hõlmas Võhandu jõe äärsed paiku, kus toimusid erinevad harivad ja lõbusad tegevused.

Tegevuspunktid ja tegevused:

1. Leevaku raamatukogu: Tarsia mäng veterani- ja jüripäevateemaliste küsimustega.
2. Kaljupealse lõkkekoht: Päästealased teadmised ja memoriimäng.
3. Tuurapera lõkkekoht: Ohutusallane mäng "Ohutus meie kodus".
4. Veriora Noortekeskus: Osavus- ja loogikamäng.
5. Reo-Veski talu: Metsavend Aleksander Sibula mälestuskivi ja ajalooline ülevaade.
6. Leevi külaplats: Loomanahkade ja -koljude tundmise ülesanded Veriora jahtkonna juhendamisel.

Automatk sai osalejatelt palju positiivset tagasisidet.

Automatkaks valmistumine.
Pilt: Maive Tõemäe

Ohutushoiu õppepäev Leevi rahvamajas, 23.11.2024

Räpina jaoskond korraldas Leevi rahvamajas õppepäeva, mille eesmärk oli jagada teadmisi kriisilukordadega toimetulekust. Üritus hõlmas töötubasid ja loenguid, millest said osa nii kohalikud elanikud kui ka noorkotkad ja kodutütred. Päeva tegevused ja teemad olid kriisideks valmistumine: Laura Sudomoikina ja Riivo Mõlteri praktilised nõuanded kriiside ennetamisest ja kriisiinfo jagamisest. Toimusid töötoad – ohuteavituse töötuba: kriisiinfo allikad ja teavitamise viisid; varjumise töötuba: kuidas ja kuhu kriisilukorras varjuda; evakuaatsioonikoti töötuba: vajalikud esemed iseseisvaks toimetulekuks; ohukohtade tuvastamise töötuba: ohtude ennetamine kodus keskkonnas. Lisaks rääkis helkurite olulisusest Politsei- ja Piirivalveameti esindaja Lenno Ziukman.

Räpina jaoskonnale oli 2024. aastal samuti eriline see, et juba aastaid toimunud liikmete vähenemise asemel liitus meiega 3 uut naiskodukaitsjat.

Orajõe jaoskond

Neid kaht aastat Orajõe jaoskonnas iseloomustab kokkuvõtlikult sõnapaar – jätkame traditsioone. Ja seda vaatamata tõsiasi, et jaoskond sai sisuliselt uue juhatuse, uue esinase ja aseesinase. Esimeseks ja kõige vanemaks traditsiooniks on 24. veebruaril, kodumaa sünnipäeval, ühissuusatamine. Traditsioon sai alguse 2021. aastal, mil toonane esinaine Kristi

2023: vabariigi auks 105 km suusatamine.
Pilt: Caroly Märtsen

Vaprusehilmeste valmistamine (2024).
Pilt: Kristi Johanson

Johanson hullumeelse ideega lagedale tuli: „Naised, suusatame vabariigi 103 sünnipäeva auks ühiselt 103 km.“ Kui esimesel korral oli igal ühel oma kella-aeg ja üks spordikell käis suusatajalt suusatajale, siis ajas on formaat muutunud ning suusatakse ühiselt. 2023 suusatasime 105 ja 2024 vastavalt siis 106 km.

3. märtsil tähistatakse traditsiooniliselt jaoskonna sünnipäeva ja kogunetakse aasta tähtsaimale sündmusele ehk üldkoosolekule. Traditsiooniks on ürituse

toimumine huvitavates kohtades koos huvitavate inimeste ja tegevustega. Nii toimus 2023. aasta üritus Põlva keskraamatukogus, kus lahke juhataja meile majatuuri oli ette valmistanud. 2024. aastal väisasime Maarja Küla, kus meisterdasime taaskasutatud materjalidest endale soojad kindad ja tutvusime küla eluolu ning elanikega – tõeliselt soe ja silmaringi avardav kogemus meile kõigile.

Orajõe naistel on traditsiooniks saanud ka jõulueelsel ajal teha üks heategu. Kui aastal 2023 mõtlesime n.ö endile ja meie lähedastele, siis 2024. a novembris kogunesid naised Katrin Arulepa eestvedamisel malevasse, et meisterdada vaprusehelmeid raskelt haigetele lastele. Kokku valmistati ja pandi tee märkimisväärsed 160 hilmest, mis loodetavasti rõõmustavad raskesti haigeid lapsi. 2023. aastal valmistasime meie endi liikme Lisette Johanson juhendamisel käsitööseepe nii endile kui lähedaste kingikotti.

Kui eelnevaid sündmusi saab juba lugeda traditsioonilisteks, siis loodame, et Võidupüha paraadidel rohkearvuline osavõtt saab samuti traditsiooniks, seda loomulikult neil juhtudel, kui paraad saab toimuma n.ö Lõunas. 2023. aastasse jääb ka Võidupüha paraad Viljandis, kus kolmandik jaoskonna naistest ehk 11 olid ravis. Jaoskonna jaoks muudab just 2023. a paraadi eriliseks asjaolu, et see oli esimene, millel Orajõe naised osaleda on saanud. Teisalt oleme uhked, et evakuaatsioonirühma vormi kandvate naiste rivi ees oli rühmaülemaks meie endi esinaine Katrin Arulepp ja võidutule toimetab Põlvamaale meie esimene esinaine Kristi Johanson.

Tuletoojad 2023: Kristi Johanson ja Toomas Heering.
Pilt: Kalle Häelme

Orajõe jaoskond on oma noorele eale vaatamata loonud endale päris omad traditsioonid, väikesed küll, aga just meile omased ja me oskame neid hoida ning väärtustada.

PÄRNUMAA RINGKOND

Leiu Lepik

2023 – 2024 aastal liikmete arv küll kasvas, kuid mitte enam nii tempokalt nagu see toimus 2022. aasta alguses peale Ukraina täiemahulise sõja algust. 2022. aasta jooksul lisandus koos suure hulga liikmetega ka 3 uut jaoskonda, mis 2023 – 2024 aastatel on vaikselt kasvanud ja oma tööd jätkanud. 2022. aastal liitunud on nüüdseks leidnud endas selguse ja rollid, kus tegutseda soovivad. On ka neid, kes avastasid, et Naiskodukaitse pole siiski nende jaoks ning on organisatsioonist lahkunud. See on täiesti loomulik asjade käik. Uutest liikmetest on saanud juhte, instruktoreid ja koolitajaid, kes oma värskete ideede ja vaadetega on meie organisatsiooni ning ringkonda rikastanud. Avalike suhete gruppi juhtis sellel perioodil just äsja liitunud liige, ringkonna spordipealikuks sai samuti suure „lainega“ liitunu. 2024. aastal käivitati ajalootoimkond, et tempokamalt toimetada NKK 100 raames valmiva raamatu jaoks.

Hetkel ametis olev ringkonna esinaine asus oma rolli täitma 2023. aasta alguses. Ametis oleva aja jooksul on koostöös ringkonna juhatuse ja jaoskondade esinaistega korraldatud väga palju. Ringkonna esinaine osaleb kõigil jaoskondade üldkoosolekutel kas füüsiliselt või videosõnumi kaudu, et tuua liikmetele lähemale ringkonna ja Naiskodukaitse üldlisi strateegiaid ja plaane. Aastate jooksul on korraldatud mõned jaoskondade juhtide mõttetalgud, mille tagasiside oli positiivne – selliseid infovahetuse ja arutelu õhtuid soovitakse veel. Juhtide ja vabatahtlike instruktorite motivatsiooni tõstmiseks alustas ringkonna esinaine juhtide õppereisidega. Esimene toimus 2024. aasta kevadel ning külastati KL peastaapi ja Stenbocki maja. Oli väga hariv, meeleolukas ja juhte ühendav reis. Kindlasti jätkame selle traditsiooniga ning 2025. aasta reis on juba peagi toimumas. 2023 – 2024 aasta jooksul valmisid juhtidele mitmed juhendid, et hõlbustada nende tööd ja ühtlustada jaoskondade arusaamu ja teadmisi. Alustades eelarve ettepanekute põhjast kuni aasta aruannete põhjani. Kinnitati tundide esitamise kord, ringkonna

Juhtide õppereis Stenbocki majja. Pilt: Leiu Lepik

Juhtide õppereis Tallinna. Pilt: Malle Tiko

aastapäeva meelespea. Ringkonna liikmete tunnustamiseks mõeldi välja kontseptsioon: aasta parimad. Selle ürituse raames valitaks mitmetes kategooriates aasta parimad. Näiteks aasta tõusev täht, aasta tegija jne. Oma ettepanekud teevad kõik ringkonna liikmed ise ning tänu sellele valitakse parimad just liikmete enda arvamuse põhjal. Üks tore viis, kuidas üksteist meeles pidada ja märgata.

Anname Au! kampaania raames on tekkinud jaoskondadel mitmeid traditsioone. Vändra jsk on juba kolm aastat korraldanud Vändra pargis Sinilille lasteüritust. Ares on toimunud Sinilillematk. Saarde naised on kaks aastat korraldanud oma

Vändra Sinilille lasteüritus. Pilt: Leiu Lepik

Vändra Sinilille lasteüritus. Pilt: Leiu Lepik

Sinilillematka. Tori jaoskonna naised valmistasid ette Sinililleraja. Terve 2023 aprillikuu jooksul toimus sinililleraja fotojaht. Suurel Tori kaardil, mis asub Tori aleviku keskel parklas, märgistati põnevad paigad sinilillekleep-sudega. Moodustati meekonnad ja pandi sellele nimi. Foto tuli teha selliselt, et pildil oleks näha nii objekt kui iga meeskonna liikme riietusel sinilille märk, käepael, T-särk, müts või mõni muu äratuntav sinilillekampaania toode. Fotod saadeti kollaažina koos meeskonna nimega korraldajatele. Kõikide osalejate vahel, kes täitsid mängureeglid, loositi välja 10 Apollo kino kinkekaarti ja 10 Tori Valla Kultuurikeskuse kinkekaarti. Osalejaid oli palju, tagasiside positiivne ja rohkelt häid emotsioone osalejatel ja korraldajatel.

Jaoskondade juhid on olnud usinad ning jagavad oma kohutusi jaoskonna juhatuse liikmete vahel. Üldpildis on liikmete vahel jagatud ära, kes tegeleb baasväljaõppe moodulitega, kes liikmeks tasumise jälgimisega ja teiste aastakäsus välja toodud ülesannete täitmisega. See vähendab jaoskonna esinase koormust ning annab kõigile võimaluse panustada oma jaoskonna heaolusse.

Aastate jooksul on toimunud väga palju erinevaid koolitusi ja kursusi. Kõik tänu meie endi vabatahtlikele instruktoritele ja lisaks KL poolt appi tulnud vabatahtlikele. Peata verejooksu kampaania on osutunud väga populaarseks. Kaks ringkonna liiget said esmase koolituse ning tulid seda kõike edasi andma teistele ringkonna kaaslastele. Selleks, et kõik mida räägiti ikka tõele vastaks,

Sindi ohutuspäev. Pilt: Ly Mäenurm

Peata verejooks. Pilt: Ly Mäenurm

võeti kaasa ka üks KL vabatahtlik, kes on parameedikuga taustaga. Verejooksu peatamist on käidud õpetamas ja näitamas väga palju – perepäevadel, festivalidel, külapäevadel ja mujal. Kindlasti üks tänuväärt algatus.

Iga-aastane baasväljaõppe sõdurioskuste moodul on õnnestunud tänu koostööle KL Soontagana malevkonna liikmetega. Nemed aitavad kursust läbi viia ning muuta seda põnevamaks ja praktilisemaks. Kursuse tagasiside on olnud alati positiivne ning keegi ei ole kahetsenud seda kahte päeva imelise Rae järve ääres.

Üldine suund väljaõppes on, et võimalikult palju praktilisi tegevusi ja võimalikult vähe kuiva teooriat. Inimene õpib ikka kõige paremini ise kõike läbi proovides ja katsetades. Meie instruktorid on väga loomungulised ja saavad selle ülesandega väga hästi hakkama.

2024. aasta maikuus toimunud Kevadtormil osales meie ringkonnast ligi 80 naist. Nad olid seotud oma sõjaaja ametikohtadega, sihtüksuste ametikohtadega või oma muude rollidega naiskodukaitses. Nende panus oli väga oluline ja hinnatud. Kindlasti väärtuslik kogemus kõigile naistele, osaleda nii mastaapsel õppusel.

2023 – 2024 aastal on Pärnumaa evakuatsioonirühmade peaaegu kõigi meeskondade ametikohad täitunud. Meeskonnaülemad on liikmeid tundma õppinud nii vabamas suhtlusringis kui ka õppustel „Kevadtorm“ ja „Orkaan“. Õppusel „Orkaan“, mille eesmärk oli harjutada evakuatsiooni läbivi-

Lääne maakaitseringkonna suurõppus Orkaan 2024.

Üle-eestiline esmaabi erialavõistlus Pärnumaal. Pilt: Margit Kaur

mist kriisiolukorras, tehti läbi evakuaatsioonikoha püsti panemine, töös hoidmine ja sulgemine. Keskenduti reaalsele stsenaariumile, kus tuli kiiresti ja tõhusalt evakueerida inimesed ohualalt turvalisse punkti ja tagada seal nende ohutus. Kõik rühmaliikmed sai oma meeskonnaga läbi teha oma meeskonna põhiülesandeid. Õppuse ajal mängiti läbi mitmeid ootamatuid olukordi, näiteks side- ja elektrikatkestusi, relvaga isik, valeinfo levitamine ja täiendava abi vajalikkus, et suurendada valmisolekut reaalses kriisisituatsioonis. Simulatsioonis osalesid vabatahtlikud, kes mängisid evakueeritavaid, pakkudes realistlikku kogemust. Kõik meeskonnad said ennast vastavalt oma ülesannetele proovile panna. Turvalisus oli prioriteet, mistõttu iga tegevus oli hoolikalt planeeritud ja läbi arutatud. Meeskondade vaheline infovahetus toimus raadiosaatjate abil, mis võimaldas kiiret ja täpset suhtlemist. Õppus „Orkaan“ kinnitas, et läbimõeldud ettevalmistus ja tihe koostöö on edu võti ka keerulistes olukordades. Kogemus andis osalejatele enesekindlust ja väärtuslikke teadmisi, mida saab rakendada päriselu kriisides.

Oleme nende aastate jooksul tugevdanud oma koostööd meie piirkonna noorteorganisatsioonidega olles üksteisele abiks ja toeks. Noored abistavad meid võistlustel näiteks abikohtunike, näitlejatena. Nad osalevad rõõmuga NKK BVÕdel. Aitavad koguda Anname Au! kampaania raames annetusi. Meie toetame neid laagrites toitlustuse ja tegevuspunktidega. Pärnumaa ringkonnas on seitse naiskodukaitsjast noortejuhti, kes üle maakonna noori juhendavad.

Meie korraldatud võistlustel ja koolitustel on suureks abiks ka erinevad organisatsioonid: Punane Rist, merepääste, vabatahtlikud päästjad. Nad rikastavad oma tegevusega meie üritusi.

Kohalike omavalitsuste kriisikomisjonides on esindatud naiskodukaitse, et anda oma vaadet evakuaatsiooni ja muu abi teemal. Lisaks külastame Sinilille kampaania raames ka omavalitsusi ning nad võtavad meid alati rõõmuga vastu.

Koostöö Kaitseliidu Pärnumaa malevaga on muutunud juba täiesti loomulikuks.

Jaoskonnad kaasavad oma piirkonna malevkondi. Ringkonna tasemel osaletakse väljaõppes ning kutsutakse üksteise instruktoreid koolitustele.

Oma panuse anname ka tagasi ning toetame teisi ringkondi, malevaid ja organisatsioone näiteks simulatsioonimeigi ja kannatanute mängimisega. Suures osas just Pärnu jaoskonna liikmetest koosnev grimmi- ja simulatsioonimeeskond liigub vajadusel jätkuvalt kuhu iganes Eestimaa nurka, et panustada nii grimeerijate kui ka võistluspunkti mängijate ja kohtunikena siseturvalisuse valdkonna võistluste ja õppuste õnnestumisse, suuremad neist Kevadtorm 2024 raames toimunud masskannatanutega õppus Pärnumaal, 2023. ja 2024. aasta Kübassaare retk Saare- ja Muhumaal, PPA õppus Green Victory 2024 Harjumaal ja üleriigiline merepäästevõistlus, mis mõlemal aastal toimus Viinistu sadamas. Meeskonna juht Maret Kommer on samal ajal ka instruktor esmaabi BVÕ-l ja grimmi-meeskonna koolitustel.

In memoriam

ELLA RAUDSEPP

12. mai 1919 – 24. september 2024

*Ella oli Naiskodukaitse Pärnumaa ringkonna auliige alates 2016. aastast ja elukutselt kondiiter. Ta on meenu-
tanud, kuidas Liivamäe lahingu järel
pidi koos ema ja kolmekuuse tütrega
põlevast kodust lahkuma. Hiljem leidis
Ella töö Lodja metskonnas ja tõusis
Pärnus kondiitritsehhi juhatajaks. 105
eluaastat tähistasid tema elujõulisus ja
terav vaim, mis püsisid laitmatud kuni
viimase hetkeni.*

*Pärnumaa ringkonna auliige Ella Raudsepp
(1919-2024).*

Pilt: Karme Tammist

RAPLA RINGKOND

Kersti Ojamets, Eneli Lõhmus, Evelyn Gold, Kaidi Kauffeldt

2023. aasta algas Rapla ringkonnas muutustega, vahetusid nii esinaine kui ringkonna instruktor. Suur väljakutse oli astuda eelmise esinaise, Nele Pernitsa, "suurtesse kingadesse" ning asuda juhtima tegusat ringkonda. Rapla ringkonna uue instruktorina alustas Eneli Lõhmus, kes on pikaajaline Märjamaa jaoskonna liige. Uus esinaine, Kersti Ojamets, liitus NKK-ga 2013. aastal. Kersti on tegev Hiie jaoskonnas, juhtinud side- ja staabiassistentide erialagruppi ning kuulunud ringkonna juhatusse.

2022. aastal liitus meie ringkonnaga rekordarv liikmeid, 70 uut liiget. Sellest tulevalt said 2023. aasta märksõnadeks baasväljaõpete korraldamine ja uutele liikmetele ametikohtade leidmine. Samuti keskendusime evakuaatsioonrühma täielikule komplekteerimisele, koolitamisele ning varustuse täiendamisele, et tagada rühma tõhus ja hästi ettevalmistatud toimimine. Väljaõppe kõrval jätkusid ringkonnas ka juba traditsiooniks saanud üritused.

Püsime rajal!

Rapla ringkonna liikumisväljakutsed – koos aktiivsemaks!

Viimastel aastatel on ellu kutsutud liikumisaasta, mis innustas liikmeid rohkem liikuma ja tervislikumat eluviisi järgima. Eesmärk oli lihtne – panna end proovile, koguda läbitud kilomeetreid ning nautida liikumisega kaasnevat head enesetunnet. Osaleda sai igaüks endale sobival viisil – kõndides, joostes, suusatades, rattaga sõites või ujudes. Iga liigutus luges ning liikumiskilomeetreid koguti terve aasta vältel. Lisaks isiklikule arengule tõi see ka sõbraliku konkurentsi, sest aasta lõpus kuulutati välja kõige sportlikum jaoskond.

Me ei unusta Sind! 2023 Lelles. Pilt: Mariina Madisson

Kuigi viimaste aastate märksõnadeks Rapla ringkonnas võib pidada teadlikkust, erialast väljaõpet, valmisolekut kriisideks, kaitsetahet, on meile ka oluline mäletada minevikku, väärtustada veterane ning panustada turvalisse tulevikku. Nii süütasime mälestusüritustel „Ma ei unusta Sind!“ küünlad ja sidusime leinalindid kõigis maakonna

raudteejaamades, meenutades juuniküüditamise ohvreid ning hoides elus mälestust meie rahva valusatest hetkedest. 2023. aastal käivitasime rakendusega Actionbound üle maakonna mängude seeria, kus kõigil oli võimalus sinilillekampania raames värskes õhus seigelda panustades nii heategevusse. 2024. aastal korraldasime koostöös *discgolfi* mängijatega Raplamaa Sinilille discgolfi sarja.

Turvalise tuleviku nimel tutvustasime Ole valmis! äppi elanikkonnale erinevatel sündmustel ja noortele riigikaitselaagrites. Koostöös partneritega (Päästeamet, Politsei- ja Piirivalveamet, Transpordiamet ja Eesti Punane Rist) viisime läbi "Kohila ÄKKi" koolitõtajatele ja üldhariduskoolide õpilastele "Mini-ÄKKi". ÄKK on sündmus, kus osalejad saavad oma teadmisi ja oskusi proovile panna ohutusolukorras töötubades, suurendades nii valmisolekut ohuolukordadeks.

2023 valiti Rapla ringkonna aasta ürituseks patrullvõistlus "Talve Raju" (korraldajad Reelika Rohuste, Nele Pernits ja Meelis Pernits). Tõeliselt karmides talveoludes startis võistlusel 12 meeskonda Tallinnast, Harjust ja Raplast, näidates vastupidavust ja meeskonnavaimu. Võidu napsas Rapla naiste võistkond, kuhu kuulusid Evelyn Gold, Eneli Lõhmus, Krista Keiv ja Triin Kukk. Vaprad naised tõestasid, et ei ole olemas ilma ega olusid, mis suudaksid nende tahte jõudu ja koostööd murda!

Võidutiim pärast raju Talve Raju

Lisaks said naiskodukaitsjad 2023. aasta suvel proovile panna oma ellujäämisoskused metsalaagris, mis toimus Loosalu rabas. SERE instruktorite juhendamisel õpiti looduses väheste vahenditega hakkama saamist – ehitati ööbimiseks onnid, filtreeriti kraavivett, harjutati rabamaastikul liikumist ning omandati praktilisi ellujäämisoskusi. Laager andis osalejatele enesekindlust ja teadmisi, mis võivad olla hindamatud nii kriisiolukorras kui ka igapäevaelus.

2024. aasta Eesti Vabariigi 106. aastapäeva paraad Tallinnas väärrib samuti esiletõstmist. Rapla naistel avanes võimalus sellel suursündmusel osaleda, kuid seekord muutis hetke eriti eriliseks see, et marsisime Naiskodukaitses pidulikus vormis. See oli suur au ja uhkuse hetk – võimalus näidata oma pühendumust ja kohalolu kogu Eesti rahvale.

Rapla naised EV 106 paraadil 2024. Pilt: Birgit Vaarandi

2024. aasta suvi viis meid avastama Saarjõe maastikukaitseala – rada, mis pak-

Saarjõe ürgloodus. Pilt: Eneli Lõhmus

kus nii füüsilist pingutust kui ka hingelist kosutust. Teekond viis läbi põlis- metsa, kus kohtuti metsa- vendade kunagise punkri ja jahilossiga, ületati kraave ning nauditi hetki looduse rüpes. Päev lõp- pes ühise söömaaja ja seltskonnamängudega, jättes kõigile osalejatele tunde, et koos on hea ja Saarjõe tasub kindlasti tagasi minna.

2023 – uus hoog erialagruppide tegevusele

Aastal 2023 sai Rapla ringkonna erialagruppide tegevus värske hingamise. Toit- lustus- ja avalike suhete gruppide (AVSG) juhtimine usaldati uutele vabatahtlikele, kes võtsid väljakutse julgelt vastu. Aasta möödus sisse elades ja sihte seades, pandi paika suunad edasiseks arenguks. Uued juhid tõid kaasa värskeid ideid ja kindla soovi panustada ringkonna tugevamasse ja nähtavamasse tulevikku.

Toitlustusgrupi eestvedajaks valiti Kaie Kensap. Grupiaruteludes selgus, et naised soovivad end täiendada just välikokana metsas, et olla valmis erinevateks olukor-

Toitlustusgrupi ootamatu külaline. Pilt: Kaie Kensap

dadeks. Koostöös maleva- pealikuga leiti võimalus osaleda pea kõigil maleva õppustel ning panustada ka naiste ja noorte sünd- mustel. Täna on toit- lustusgrupp muutunud igal õppusel väga ooda- tud ja hinnatud meeskonn- aks. Katlas valmistatud soe toit kaalub alati üles kuivtoidupaki, pakkudes osalejatele nii energiat kui ka moraalityge.

Sarnaselt toitlustusgrupile sai ringkonna AVSG 2023 aasta esimeses pooles uue juhi, Kaidi Kauffeldti. Grupi aktiivsete liikmetega kaardistati olukord, et saada selgem pilt – kes me oleme, kus me oleme, mis on meie ülesanded ning kuhu soovime jõuda. Parimaid prak- tikaid uuriti teiste ringkondade AVS gruppidele. Vastu võeti väljakutse korraldada 2024. aasta kevadel AVS eriala täiendõpe. Täna on tagatud grupi toimimine ning AVS alane toetus NKK üritustel malevas vastavalt oma võimetele ja vajadus- tele.

Uue hoo sai 2023. aastal Rapla ringkonnas Liina Karotamme juhtimisel sisse staabiassistentide erialagrupp (stass), sest malevasse loodi sõjaaja staap. See

tähendas, et stassid said endale kodumalevas uusi väljundeid juurde. 2024. aasta lisas juurde veel malevkondade staabis. Sisukat koostööd malevaga on tehtud õppustel Kevadtorm, Ussisõnad, Põhjanael. Agaramad stassid on leidnud rakedust ka kodust kaugemal – Põhja maakaitseringkonna (PõMKR) staabis ja Riigikantselei Kommunikatsioonikeskuses (KomKe).

Rapla stassid erialavõistlusel Pärnus (2023)

Usin koostöö käib stassidel ka naabritega. Hea näide sellest on igasügisene ühine õppe nädalavahetus HRT, mida korraldatakse koostöös Harju ja Tallinna staabiassistentidega. 2023. aastal toimus HRT Raplas ning ringkonna stasside Actionbound rakendusega loodud õpperada on avatud kasutamiseks kõigile veel tänagi. Rapla stassid on saanud kaasa lüüa ka staabiassistenti baaskursuse korraldustöös. See on hea võimalus erialaselt enda vormis hoidmiseks ja uute ametikaaslaste välja õpetamiseks. Iga kahe aasta tagant testivad stassid erialaoskuseid side- ja staabiassistentide erialavõistlusel, mis viimati toimus 2023. aasta augustis Pärnus. Ajalooliselt on Rapla stassid koju toonud kõige enim neljandaid kohti, nii ka seekord. Võistkonda kuulusid Evelyn Gold, Eneli Lõhmus, Triin Kukk, Liina Karotamm. Rapla stassid on olnud pühendunud ja järjepidevad osalejad Oomega staabimängus juba aegade algusest peale, võttes aktiivselt osa ka viimastel aastatel. Tegusa töö ja usina õppimise kõrval ei unustata ka lustimist. Mõlemad aastad on kokku võetud motivatsiooniüritusega – 2023. aastal põgenemistoas, 2024. aastal kehakoorigate töötoas.

Tegusad ja väljakutseid pakkuvad on olnud viimased aastad ka meditsiinigrupile, mille eesotsas seisab grupijuht Liisi Juuse. Korraldati mitmeid täiendõppeid värskendamaks olemasolevaid teadmisi ja oskusi. Tehti koostööd Kaitseliiduga, sest ühisõppused aitavad tõsta valmisolekut kriisilukordadeks. Meditsiini baasväljaõppe (BVÕ) korraldamine oli põhjalik ja mitmetahuline protsess, mis hõlmas nii instruktorite kaasamist ja varustuse tagamist kui ka realistlike praktiliste harjutuste väljatöötamist. Grupi eesmärgiks on, et iga õppel osaleja saavutaks pädevuse esmaabis. Võimalikult reaalse kogemuse saamiseks kasutatakse õppesituatsioo-

Nõupidamishetk TCCC õppel. Pilt: Kaidi Kauffeldt

nides kannatanute simulatsioone. Et muuta need veelgi tõetruumaks, toimus 2024. aasta hilissügisel esmakordselt grimmikoolitus, keskendudes trauma ja haiguste realistlikule kujutamisele.

Sõjalise esmaabi oskuste värskendamiseks korraldatakse regulaarselt TCCC (Tactical Combat Casualty Care) õppepäevi, mis keskenduvad elupäästvatele esmaabivõtetele lahinguolukorras. Õppel harjutatakse kriitiliste verejooksude peatamist, hingamisteede tagamist, kannatanu stabiliseerimist ja evakueerimist, et tagada kiire ja tõhus abi keerulistes tingimustes. Viimased õppepäevad 2024. aasta suvel innustasid osalejaid nii, et kuus meditsiinigrupi liiget astusid sama aasta sügisel laskursanitari kursusele edasi õppima. 2024. aasta TCCC õpe leidis kajastamist “Kaitse kodu” ajakirjas (Nr 6, 2024).

Meditiinigrupi meeskonna pühendumust ja head taset kinnitas suurepärase saavutus 2024. aasta augustis toimunud üle-eestisel esmaabivõistlusel – Rapla võistkond naasis koju uhkelt esikohaga, tõestades oma oskusi ja meeskonnatööd kõrgeimal tasemel.

Ohutushoiutoimkond – suurendades teadlikkust ja kriisivalmidust

Pärast Venemaa sissetungi Ukrainasse 2022. aasta veebruaris, on Eesti ühiskonnas olnud fookuses küsimus, kuidas suurendada elanikkonna teadlikkust ja valmisolekut erinevateks kriisideks. 2024. aasta aprillis loodi Rapla ringkonna ohutushoiu toimkond, mille eesmärk on tõsta koolituste kaudu nii organisatsiooni liikmete kui ka kohalike elanike kriisivalmidust. Toimkonna juhiks sai Kaire Soomets. Toimkonda kuuluvad ka ohutushoiu instruktorid ja naised, kes sooviksid saada ohutushoiu instruktoriteks. 21 Rapla ringkonna naist on näidanud üles huvi olla toimkonna liikmed.

*Ohutushoiu punkt riigikaitselaagris.
Pilt: Kaidi Kauffeldt*

Koostöös Päästeameti Põhja päästekeskuse ennetusbüroo ennetuspartneri Eve Tobiase ja Naiskodukaitse arendusspetsialisti Reelika Rohustega töötati välja 2024. aasta lõpuks naiskodukaitsjatele kui vabatahtlikele koolitajatele sobiv õppeprogramm ja koolitati esimesed 16 koolitajat Raplast, Harjust, Tallinnast. Nüüd kus meil on olemas õppeprogramm ja selle läbinud motiveeritud koolitajad, on vaja pälvida mõne omavalitsuse tähelepanu, et läbi rääkida, kuidas olemasolevat vabatahtlikku ressursi inimeste kasuks ühiselt

tööle panna ning jõuda koostöös sõnadest kaugemale. Kriisis enesega hakkama saav elanikkond teeb lihtsamaks nende inimeste töö, kes tsiviilkodanikke erinevates kriisides kaitsma, päästma või turvama peavad.

Ajalootoimkond – minevikku talletades tuleviku jaoks

2023. aastal loodi Rapla ringkonna ajalootoimkond, mille loomise vajadus sai alguse raamatu „Naiskodukaitse 100 nägu“ koostamisest. Toimkonna esimene juht oli Monika Paulsen, 2024. aasta suvel võttis juhtimise üle Ave Kusmin. Raamatu koordinaatorina tegutseb Evelyn Gold, kes suunab selle koostamist, et jäädvustada väärtuslikud lood ning mälestused tulevastele põlvedele. Kahe aasta

jooksul on toimikond olnud tegus ja avastanud palju põnevat. Ajaloo talletamine on andnud liikmetele võimaluse süveneda organisatsiooni minevikku, jäädvustada olulisi sündmusi ning pakkuda huvilistele põhjalikumalt ülevaadet ringkonna arengust.

Rapla evakuatsioonirühm – kasv ja tugevnemine läbi väljaõppe

Aastad 2023 – 2024 on olnud Rapla evakuatsioonirühmale (EvakR) edukad ja arengurikkad. 2023. aasta alguses sai rühm uue juhi – Marika Viisimaa, kelle eestvedamisel on rühm jätkanud kasvamist ja uute sihtide seadmist.

Liikmete teadlikkuse tõstmiseks korraldati mitmeid infoõhtuid. Suurendamaks valmisolekut tegutsemiseks eriolukordades, on väljaõpe muutunud veelgi mitmekesisemaks, pakkudes liikmetele palju teadmisi ja praktilisi oskusi.

Rühma liikmeskond kasvas märkimisväärselt, ulatudes 2024. aasta lõpuks juba 67 inimeseni. Kahtlemata olid nende aastate suursündmusteks kaks suurõppust – CREVEX23 Tallinnas ja Tormilatern 2024 Raplamaal, kus evakuatsioonirühm sai oma oskusi proovile panna ning tõestas, et suudab edukalt toime tulla ka kõige keerukates olukordades.

2024 pälvis Rapla ringkonna aasta ürituse tiitli evakuatsiooniõppus Tormilatern 2024 (korraldaja Eneli Lõhmus). Õppus toimus 18.–20. oktoobril Märjamaa vallas, olles Raplamaa esimene suuremahuline evakuatsioonialane koostööõppus. Sündmusel täitis Rapla EvakR oma peamist ülesannet – toetada Päästeametit evakuatsiooni-kohtade üles seadmise, haldamise ja sulgemisega. Õppus pakkus väärtuslikku kogemust nii osalejatele kui ka koostööpartneritele, aidates tugevdada kriisideks valmisolekut ja meeskonnatööd päriselu olukordades. Kolme päeva jooksul majutati 178 evakueeritavat kahes eri asukohas ning tagati neile majutus, toidlustus ja meditsiiniline abi. Tormilatern 2024 sündis soovist panna Rapla rühma päriselt proovile ja testida meie suutlikkust evakuatsioonikohti üles seada, hallata ning kriisiolukorras efektiivselt tegutseda. Õppuse planeerimine algas mitmeid kuid varem. Kaasati Kaitseliit, Päästeamet, Märjamaa Vallavalitsus, Politsei ja Piirivalveamet ja Punane Rist, et üheskoos luua realistlik ja praktiline stsenaarium. Eesmärgiks oli, et õppus lisaks teoreetilisele poolele sisaldab elulähedast

Majutamiseks valmis. Suurõppus Tormilatern 2024. Pilt: Kübe Rahkema

Registreerumispunkt suurõppusel Tormilatern 2024. Pilt: Kübe Rahkema

Turvalise tuleviku nimel. Pilt: Liina Langi

situatsiooni, kus kõik osalejad – evakuaatsioonirühm, ametkonnad ja vabatahtlikud – saaksid kogeda päris kriisiolukorrale sarnast keerukust. “Teeme veel!” – oli üks peamisi mõtteid, mis jäi kajama 2024 Rapla ringkonna aasta sündmuseks valitud Tormilatern 2024 tagasisidest.

Rapla ringkond on jätkuvalt tegus ja eesmärgikindel. Võime julgelt öelda, et oleme õigel teel – meie liikmetel on sära silmis ja südames põleb siiras kaitsetahe Eesti heaks. Just see pühendumus ja ühtekuuluvustunne annavad meile jõu üheskoos mägesid liigutada ning muuta Rapla ringkond veelgi tugevamaks ja ühtsemaks.

Rapla ringkonna aasta naiskodukaitsja
2023 Veronica Kosenkarnius. Pilt: Eneli Lõhmus

Rapla ringkonna aasta naiskodukaitsja
2024 Liisi Juuse. Pilt: Eneli Lõhmus

SAAREMAA RINGKOND

Piia Tamsalu, Piret Paomees

Saaremaa ringkonna liikmeskond kasvas kõige rohkem 2022. aasta jooksul, kui inimesed soovisid Ukrainas alanud sõja ajendil olla ise teadlikumad kodanikud. Veidi kasvas meie liikmete arv sel samal põhjusel ka 2023. aasta alguses. Suurima panuse liikmeskonna tõusu andis 2023. aastal aga Hiiumaa jaoskonna liitumine Saaremaa ringkonnaga.

2023. aasta lõpuks oli ringkonnas 202 liiget, 2024. aastal on meie liikmete arv jäänud samaks.

2024. aasta ringkonnakogul vahetus peaaegu kogu meie ringkonna juhatuse. Uueks esinaiseks valiti Piret Pruul. Piret liitus organisatsiooniga juba 12-aastaselt, kui temast sai Tehumardi kodutütarde ja naiskodukaitse laagris kodutütar. Naiskodukaitsega liitus Piret 2014. aasta kevadel, 2017. aastal sai temast Kuressaare jaoskonna esinaine. Saaremaa ringkonna juhatuse töösse alustas Piret panustamist 2019. aastal. Saaremaa ringkonna esinaise rolli võtmist ja täitmist peab ta ka hetkel kõige suuremaks saavutuseks. „Esimene aasta on olnud suur eneseületus ja kindlasti 100 protsenti oma mugavustsoonist väljas,“ ütleb Piret ise. Tema sõnul on vabatahtlikuna iseene aja kuhugi panustamine nuginii valikute küsimus. „Minul on vedanud, mul on toetav kodu ja pere, kes annavad mulle võimaluse käia ja teha seda, mis mulle meeldib,“ rõhutab ta. Vastutasuks järjekindla panustamise eest Naiskodukaitsele on Piret saanud eneseteostuse ja -arengu ning võimaluse oma aega kasulikult veeta.

Ringkonnakogu 2024. Piret Pruul sai esinaiseks. Pilt: Kadri Paomees

Suvelaager 2024. Pilt: Kadri Paomees

Saaremaa ringkonnaga liitus Hiiumaa jaoskond

1. juunil 2023 liideti Saaremaa ringkonnaga Hiiumaa jaoskond, kus toona oli 34 liiget. See on väga tähelepanuväärne sündmus, sest liitumisega muutus Saaremaa ringkond kõiki Lääne-Eesti suursaari hõlmavaks ringkonnaks, kus liikmeid kokku üle 200. Hiidlased ise ütlevad, et sellest ajast on toimunud uute kaaslaste ja ringkonna hingeelu tundmaõppimine. „Naabersaarelt vaadates on ringkond väga aktiivne ja tegevust jagub igale huvilisele,“ kinnitas jaoskonna esinaine Krista Metsand.

Me ei istu, käed rüpes, ehk ringkonna väljaõppe arengud

Kahel viimasel aastal on meie jaoskonnad tegelenud suuresti liikmete kvaliteedi ja aktiivsuse tõstmisega. Traditsiooniliselt korraldab ringkonna juhatus kaks korda aastas koostöös instruktoriga õppepäevasid vabatahtlikele juhtidele. Näiteks 2024. aasta kevadel käisid külas Riina Kütt ja Merle Kodu.

Kevadtormi algus Saaremaal. Pilt: Kadri Paomees

kus õpiti uusi tarkusi ja tuletati meelde varem õpitut. Ühest küljest oli tegemist õppelaagriga, kus uusi teadmisi tuli omandama 66 naiskodukaitsjat, teisalt said kõik kohalolnud ka võimaluse üksteisega paremini tuttavaks saada ja toimus jaoskondade vaheline sotsialiseerumine. On ju vahepealsed aastad ringkonna liikmeskonnas palju muutusi toonud, kuid võimalusi omavahel kohtuda on olnud

Evakuatsiooniõppus 2023. Pilt: Kadri Paomees

Peamiselt ringkonna instruktori eestvedamisel toimuvad igal aastal kõik baasväljaõppe moodulid.

Korralikult said naised väljaõpet nii Ussisõnadel 2023 kui ka Kevadtormil 2024, kus täideti erinevaid sõjaaja ülesandeid ning toetati võitlejate tegemisi.

2024. aastal pidasime esmakordselt kahepäevase suvelaagri naiskodukaitsjatele, kus naised said teha ühte või mitut ülesannet. Laager andis liikmetele palju motivatsiooni tulevikuks ning ehk see üritus muutub ringkonnas traditsiooniks, mis võiks iga paari aasta tagant toimuda.

Evakuatsiooniõppused

Saare- ja Hiiumaal käib toimekas tegevus ka viimase aja aktuaalseimas rühmas - evakuatsioonirühmas. Mõlemal

saarel käib aktiivne omavalitsuste ja Päästeameti koostöös planeeritud evakuatsioonikohtade kaardistamine, et olla valmis neid kiirelt mehitama. Samuti õpitakse kasutama oma varustust ning harjutatakse meeskonnatööd. Väga palju tehakse koostööd mõlema valla kriisikomisjonidega. Saaremaal on toeks veel valla kriisivalmiduse nõunik. Kui Saaremaal on rühm mehitatud ja käib ülekatte planeerimine, siis Hiiumaal on rühma mehitamine suurem väljakutse, kuid kanged saarte elanikud saavad ometi väljakutsetega hakkama.

Kuldaväärt boomerid lti Padar ja Mendi Kallavus

2022. aastal ringkonnaga liitunud lti on tänaseks laskur-sanitar ja Mendi evakuatsioonirühma julgestusmeeskonna liige ning selle vaimne eestvedaja. Olgu öeldud, et liitudes ei olnud kummalgi sellist sihti, lihtsalt läks nii, et katsetades leiti amet, mis neile täpselt õige tundus. Mõlemad tunnevad, et Naiskodukaitsega liitudes on nad ükskõik millist koolitust või väljaõpet tehes ka iseennast ületanud ja pidevalt üllatunud.

Kevadtorm Saaremaal. lti Padar. Pilt: Kadri Paomees

Mendi meenutab: „Üks vägevamaid elamusi oli PPA ja julgestuspolitsei koolitus, kus õppisime nii korrakaitseseadust kui praktilisi evakueerimise põhitõdesid. Kuidas käituda, kui evakueeritakse inimesed, kellest me mitte midagi ei tea, kuidas neid eraldada soo ja vanuse, ettearvamatu käitumise või tervisliku seisundi järgi? Kuidas neid läbi otsida, registreerida ja vajadusel ohtlikud inimesed ka vahistada? Päeva lõpus oli test ja situatsioonimäng, näiteks armukadedade naisega ooteruumikonflikt ja omapäi kondama minejate „taltsutamine“, väga kihvtult mängiti ka. Üldse on instruktorite tase Kaitseliidus väga kõrge, tunnustamine ja kiitmine käib pingutuse eest, tühje sõnu ei loobita. Suhtuvad nii tõsiselt sinusse, panustavad oma aega, et sa ei saa lihtsalt lödvaks lasta või käega lüüa!“

Läbitud koolitusi kiidab tundeküllaselt ka lti ja ütleb, et organisatsioonis on kindlasti koht kõigile. „Tihtipeale arvadki, et selliste asjade jaoks ma kindlasti võimeline pole, aga aasta hiljem avastad end selle tegevuse pealt. Olen saanud juba abiks olla formeerijana Ussisõnadel, välitoitlustajana oma maleva sõdurihakatiste, aga ka kohaliku suvise laulu-

EV aastapäev 2023. Pilt: Kadri Paomees

Võidupüha tuletoojad 2023. Pilt: Kadri Paamees

peo esinejate kõhutäitmisel, koolinoortele ja meie endi kotkastele-tütardele esmaabi õpetamisel. Kõik sellised tööd, kuhu ma ilmselt kunagi poleks ilma Naiskodukaitseta sattunud, aga kindlasti läheks jälle. Kõige suurem ületus oli kindlasti Kevadtorm, kus sain proovida olude sunnil ka rühma parameedikuga rolli. Sain ka üldise airduse rühma töö sujuvusest ja toimim-

isest, käskude liikumisest ja logistikast ning meeskonna elujõulisena hoidmisest. Füüsiliselt oli Kevadtorm kõige raskem, väljakutsuvam ja vaimselt premeerivam. Sõduri igapäevaelu on raske ja väga oluline on, millised inimesed siis su kõrval on, meeskonnavaime loob asjade üldise käigu. Pärast seda vaatad ikka iga kord muid muresid-raskusi palju selgema pilguga ja tead, et saad hakkama. Ise oled enda suurim vaenlane, eneseületus on võimas!”

Tegevused kriisi- ja sõjaaja ülesannete täitmisel

Osaleme aktiivselt Kaitseliidu õppustel, peamiselt personali ja tagala rollides. 2023. aasta sügisel osales 26 meie naist Ussisõnadel, 2024. aasta kevadel Kevadtormil aga juba 52 naist.

Hea meel on, et meie ringkonnas on tekkinud mõnusad pandid, kes löövad jõudu ja aegamööda kaasa üle-eestilistel koormusmatkadel ja laskevõistlustel. 2023. aastal saavutasid Saaremaa naiskodukaitsjad laskevõistlustel lahingrelvadest 4. koha. Traditsiooniks saanud Kübassaare retk on muutunud ringkonnas väga populaarseks ning võistkonniti võetakse sellest osa.

Kogukond arvestab meiega ja loodab meile!

2024. aastal viisime läbi päris palju “Ole valmis!” äppi tutvustavaid üritusi. On rõõm, et väga palju on sellisest koostööst huvitatud koolid. Nii said vastava õppe Saaremaa Gümnaasiumi kõik 10. ja 11. klassid ning Hariduse kooli 7. klassid. Lisaks käime sel teema väljas ka erinevatel üritustel, näiteks maakaitsepäev, Isamaa naiskogu koosviibimine, traditsiooniline üle-saaremaaline 8. klasside õpe “Meri ja mina ka!”. Loomisel on toimikond, kes veelgi rohkem saab kogukondades sellel teemal toeks olla.

Aastatega on Saaremaa ringkond suutnud end kogukonnas tõestada kui arvestatav organisatsioon, mille liikmetele saab loota, oleme hea partner kohalikule omavalitsusele, PPAle, Punasele Ristile ja teistele Saaremaa organisatsioonidele.

Meie traditsioonilised alad

Aprill on sinilillekuu: juba aastaid algab ringkonna aprillikuu sinilillematkaga, mida korraldab Akadeemiline jaoskond. “Anname au!” kampaaniat on tutvustatud

maakonnas toimuvate ürituste kõrval. Tavaliselt aprilli keskel toimub Orissaare jaoskonna eestvedamisel sinilillejooks. See on populaarne kogu organisatsioonis, jooksevad naiskodukaitsjad, kaitseliitlased, noorkotkad ja kodutütred. 2023. aastal sai tulemuse kirja 70 jooksjat-jalutajat.

Aasta ema ja aasta isa: 2024. aastal toimusid maakonna aasta ema ja isa välja kuulutamine 18. korda. Teeme seda tihedas koostöös Saaremaa valla, ajalehe Saarte Hääl ja raadio Kadiga.

Sokikampaania: sokke oleme Orissaare jaoskonna esinaise Anneli Pitka eestvedamisel koonud nüüd juba 16 aastat. Sokikampaaniaga kogutud sokid viiakse ikka Muhu, Saaremaa ja Hiiumaa ajateenijatele. Alati on hea meel saada toredat tagasisidet väeosadest, mis annab indu jätkata, sest tead, et kodusaare poisid ootavad sokke pikisilmi. 2023. aastal viisime sokikampaania 15. juubeliaasta raames soojad sokid ka Kaitseliidu pealikule kindralmajor Riho Ühtegile ja kaitseväge juhatajale kindral Martin Heremile, pitsilise sokipaari sai siis ka Naiskodukaitses esinaine Airi Tooming. Aasta lõpus saatsime Ukrainas eesliinil võitlevatele eesti poistele soojad sokid koos suutäie magusaga.

Esmakordsed saavutused

2023 viisime Saaremaal esmakordselt läbi sanitarikursuse, mis kindlasti oli põnev osalejatele ning väljakutset pakkuv meie ringkonnale. Esmakordselt oli ka kursus suurearvuline ning selle lõpetasid pea kõik osalejad.

2023 valmis meie ringkonna tegemistest Eesti Rahvusringhäälingu reporteri Margus Mulla abil film „Naiskodukaitses Saaremaa ringkonna tegemised“.

2024 osales naiskodukaitsjatest ja nende sõpradest koosnev meeskond esmakordselt SunRun jooksuvõistlusel, kus grupi peale tuli läbida 180 kilomeetrit. Jooks algas varahommikul päikesetõusuga ning lõppes päikeseloojanguga.

2023. aasta oktoobris valmis meie ringkonna meenemündi kavand. Tegemist oli pika ja pineva protsessiga, kuid detsembris läks münt lõpuks töösse. Esimesed meenemündid said aastaid oma aega Naiskodukaitsesse panustanud Mare Kirr, Ülle Sülla, Maidi Tilk ja Kairi Troska.

Meenemünt. Pilt: Kadri Paomees

Orissaare jaoskond 25 (2024)! Pilt: Silver Saarkoppel

Üks meie ringkonna vanemaid jaoskondi sai 2024. aastal 25-aastaseks. Palju õnne, Orissaare jaoskond!

2024. aastal tähistas Saaremaa ringkond 99. aastapäeva. 2025. aastal saame 100-aastaseks.

Võidupüha 2024. Pilt: Kadri Paomees

SAKALA RINGKOND

Tiiu Sommer, Tea Raidsalu

Hulk uusi säravaid liikmeid, kes leidsid oma koha meie elukestvas organisatsioonis pärast koroonakriisi ja saatuslikke 2022. aasta veebruarisündmusi, toimetavad nüüd juba vabatahtlike juhtidena või nopivad parimatele mõeldud autasusid.

2024. aastal täitusid olulised verstpunktid Lõuna-Viljandi ja Karksi jaoskondadel. Lõuna-Viljandi jaoskond käis 10. sünnipäeva puhul Indias. Ärge saage valesti aru, naised jäid ikka Viljandisse paigale, aga värviliste ja soojade vürtside abil said kõik osa suurepärasest kokakunstist ja kultuurist. Üritus toimus Viljandi Paalalinna koolis, kus juhendaja, toitudegrupi eestvedaja Margit Kirss tutvustas meile nii erinevaid, aga ägedaid India maitseid ning üheskoos õpiti valmistama tuntumaid Põhja-India toite.

Karksi jaoskonna naised – mõni pärimusk, teine sisserrännanu ja kolmas hingelt mulk – käisid kümnenda sünnipäeva puhul Mulgi Elamuskeskuses ning nende traditsiooniks kujunenud sünnipäevamatkal seigeldi Taagepera lossi naabruses metsas, kus toimus ka piknik.

Oleme järjekindlalt tegutsenud selle nimel, et vabatahtlikke oleks suunamas koolitatud ja motiveeritud liidrid, seega toimuvad vähemalt kord aastas juhtide õppepäevad, kus oleme kasutanud erinevaid praktikaid: nii omadelt omadele kogemuste vahetamist, näiteks kuidas orienteeruda dokumentide möllus, kui ka väliskoolitajatega värskest tuues.

Naiskodukaitse viieosaline baasväljaõpe on nagu eriti tutske viie jalaga taburet: kui see juba on istumise all (loe: kõik moodulid südamega läbitud), peab see kogu järgneva elu kõikidele raskustele vastu. Ringkonna juhatuse ettepanekul katsetasime 2023.-2024. aastal Viljandimaal skeemi, et kõik jaoskonnad, mida meil ongi täpselt viis, veavad mõlemal aastal eest täpselt sama baasväljaõppe moodulit. Ikka selleks, et väljaõppe kvaliteet paraneks ning korraldus sujuvamaks muutuks.

Kõige rohkem elevust suudavad oma ootamatute ülesannetega tekitada esmaabi ning sõdurioskuste baaskursused. Isiklikke muljeid ja õpikohti jagasid ringkonna ja maleva veebi-

*Camo Cafe Abja suvepäeval 14.07.2023.
Pilt: Kaire Kannistu*

*Sakala ringkonna evakuaatsioonirühma
juhid Rene Vridolin ja Mariliis Tammeväli
õppusel Lõuna Sild 2024 Tarvastu
evakuaatsioonipunkti staabis.
Pilt: Tiiu Sommer*

*Tarvastu evakuaatsioonipunkt saabujate
ootel õppusel Lõuna Sild 2024. Pilt: Tiiu
Sommer*

kanalites nii osalejad kui läbiviijad. Näiteks esmaabiõppel osalenud vabatahtlik kannatanu: “Häirekeskusesse (mängu)kõnet tehes selgus, et Viljandi ja Viljandimaaga on ju see häda, et siin on neid Sakalaid mitu: ajaleht, keskus, malev, ja siis veel Põhja-Sakala vald ka veel! „Helistan Sakala maleva keskusest! Ei, mitte Sakala Keskusest, Sakala malevast ikka!” Jällegi õppimiskoht, kuidas võimalikult täpselt sõnastada.” Sõdurioskuste instruktor: “Lõpuharjutus tekitas erinevaid emotsioone, tundus, et enamasti siiski positiivseid. Vahel saadakse isegi selgete juhiste puhul asjadest erinevalt aru, vahel ei püsi kaart kile sees paigal ja punkt asub mingil hetkel hoopis mitusada meetrit asukohast eemal. Mõnikord aga on kontrollpunkt sinu nina all, täpsustan, lausa kolme nina all, aga jääb ometi leidmata.”

Viimatised välitoitlustuse õppurid said oma tuleristsed aga suurimal evakuatsiooniohupusel, mis seni Eestis korraldatud.

Sõbra käsi (Lõuna Sild 2024).
Pilt: Gunnar Teas

4.-6. oktoobrini leidis aset ajaloo suurim evakuatsiooniõppus Lõuna Sild 2024, mis hõlmas Lõuna-Eestit. Õppuse põhistenaarium nägi ette Lõuna-Eesti ida ja kagu piirkonna (Põlvamaa, Võrumaa, Valgamaa, Tartumaa) evakuatsiooni Viljandimaale.

Päästeamet harjutas ulatusliku evakuatsiooni juhtimist ja läbiviimist, Kaitseliidu malevate evakuatsioonirühmad praktiseerisid tegevusi evakuatsioonikohtades ja teisi evakuat-

siooniga seotud logistilisi ülesandeid. Eesmärk oli harjutada suure hulga tsiviilelanike evakuatsiooni korraldamist kriiside puhul koostöös erinevate asutustega. Õppusele oli kaasatud ka Lõuna-Eesti kohalikud omavalitsused, häirekeskus, sotsiaalkindlustusamet ning politsei- ja piirivalveamet. Sakala ringkonna evakuatsioonirühma juhi abi Mariliis Tammeväli tõdes, et õpikohtasid on olnud tohutult. „Mina olen alles värske rühmaülema abi, aga minu suureks üllatuseks on meil väga-väga hästi toimiv meeskond, meil on väga head meeskonnapealikud, kes oma väikseid rühmakeid hästi juhivad. Ma olen väga positiivselt üllatunud, kui hästi tegelikult meie meeskond kokku oskab mängida!”

Evakueeritavate tagasiside oli Tammeväli sõnul pigem positiivne, oldi rahul sellega, kuidas oli organiseeritud majutus ja toitlustus, lisaks oli ka mitmeid meelelahutuslikke üritusi, näiteks päästeameti ja Punase Risti koolitused ning evakuatsioonirühma tegevusjuhtide pakutud tegevused.

Kaitseliidu ülem kindralmajor Ilmar Tamm tänas Kaitseliitu ja naiskodukaitsjad suurõppusesse antud panuse eest. „Ma usun, et selle õppuse mastaap aitab mõista selle juhtimise tasandit kuni selle läbiviimiseni, kõiki neid kitsaskohti ja ka väljakutseid.” Pärast evakuatsioonikohtade külastamist tõdes kindralmajor, et ta usaldaks kriisi korral oma pere vajadusel viibima sellisesse kohta ning ise saaks rahuliku südamega keskenduda oma põhitööle.

Naiskodukaitsse arendusspetsialist Reelika Rohuste usub, et evakueeritavate hulgas oli ka tulevasi naiskodukaitsjaid, sest nähes õppusel, millega nad tegelevad, võib tekkida tunne, et ma tahan ka sellest osa saada.

Eesti Kaitseväge ja Kaitsemiidu ajaloo suurim reservvæelaste väljaõpetamisele keskenduv õppekogunemine Ussisõnad toimus 2023. aasta 28. augustist 8. oktoobrini Lõuna maakaitseringkonnas, Kaitsemiidu Sakala maleva vastutusalas oli see 15.–24. septembrini. Naiskodukaitsjad panid kâed külge näiteks formeerijatena, tagasid meditsiinitor ning ammutasid vâärtuslikke oskusi vâlikoka kursusel.

Ole valmis! rakenduse ja kriisivarude tutvustamine Naiskodukaitsje kohvikus Camo Cafe Abja suvepäevadel 2023. Pilt: Kaire Kannistu

Mobiilirakendust “Ole valmis!” tutvustanud ja kriisivarude olulisusest rääkimas käinud oleme külakogukondades, kodukohvikute päevadel ja ka maakonnas keset laadamelu. Samuti oleme õpetanud ohutushoiuteemalisi tarkusi noorkotkaste ja kodutütarde laagrites ja õppepäevadel. Suur väljakutse on olnud osalemine koos Päästeametiga Vâluste lasketiirus toimuvates riigikaitselaagrites, kus elanikkonnakaitsje teemat tuleb tutvustada üle sajale noorele. Ühtlasi lõid Sakala naised nõu ja jõuga korraldustiimis kaasa 2023. aastal Võrumaal aset leidnud Ole valmis! laagris.

Veteranikuu aprillil kulgeb Viljandimaal alati soojas koostöös. 2023. aastal külastas Sakala ringkonna esinaine Jane Sârg selle raames Viljandi asutusi, milles töötavad inimesed ei kahtle hetkekski, kui on vaja appi minna. Jõustruktuurid õeldakse nende kohta ametlikult. Meie jaoks pigem head koostööpartnerid, kes on alati eeskujuks: SA Tartu Kiirabi Viljandi baas, Politsei- ja Piirivalveameti Viljandi politseijaoskond, Päästeameti Viljandi päästekomando. 2024. aastal tegime sinilillekuu teavitus- ja tervitusvideod ajaloolaste Heiki Raudla ja Jaak Pihlaku ning teatriperekonna Silvia ja Arne Soroga.

14. juunil, mälestusüritusel “Ma ei unusta Sind!” lehvivad üle Eesti raudteejaamades leinalindid meenu tamaks neid, kes sunniviisiliselt kodudest külma ja kaugesse Siberisse viidi, paljud eestlased jätsid sinna oma elu. Viljandimaal kõidavad naiskodukaitsjad mustad ja valged lindid traditsiooniliselt kolmes raudteejaamas: Viljandis, Olustveres ja Võhmas. Nendest, kes toona küüditati või nende lähedastest pereliikmetest on elus veel vähesed.

Ma ei unusta sind lintide sidumine Viljandi raudteejaamas 13.06.2024. Pilt: Gunnar Teas

Meie, nende järeltulijad, saame neid sündmusi mäletada ja selgitada enda järglastele. Seetõttu on Sakala naised mälestuslintide sidumisele kaasanud noorkotkaid ja kodutütmeid. Mäletame oma ajalugu ja selgitame ning tuletame meelde selle tähtsust – me ei unusta teid.

2023. aasta esimesel poole kõige kasutatum sõna oli meie kandis ilmselt paraad, sest sel aastal oli võidupüha pealinn Viljandi, mis tõi suure peo meie oma õuele. Naiskodukaitsjaid ootasid kogu ettevalmistusprotsessis ja pidupäeval väga erinevad ülesanded.

Ilmus Sakala malevale pühendatud Kaitseliidu ajakirja Kaitse Kodu! erinumber, kus meie naised olid nii kaasautorid kui portreeritavad. 21. juunil avasime meie seast ootamatult ja liiga vara lahkunud Sakala maleva pealiku major Andes Saritsa mälestuseks Viljandi järve ääres pingi.

22. juuni hommikul läks Viljandi lossimägedest eetrisse “Terevisioon”, kus saatekülalisteks mitmed Sakala maleva liikmed. Toitlustusgrupi juht Margit Kirss: “Mina alustasin hommikul kell 3.30 ja loomulikult oli esmakordne kogemus linnaparki maleva väliköök püsti panna. Veensime saatejuhte, et piiratud olukorras ja piiratud vahenditega on siiski võimalik väga head ninaesist pakkuda. Seekord oli menüüs suitsukoodi-läätsesupp, kodune leib kreemise sõira ja tomatitega ning magustoiduks rosinatega leivasupp. Saatejuhid usutlesid, kas me metsas teeme asju teisiti kui saates ja saime täie kindlusega kinnitada, et me päriselt ka pakume metsas nii head toitu.”

23. juuni hommik algas riigilipu heiskamisega Viljandi Linnavalitsuse ees. Õhk oli veel hommikuselt karge ja meeleolu äärmiselt pidulik. Järgmine tähtis hetk oli vabadussõja võidusamba taasavamine. Oli tükk tegu, et Vabaduse platsi hõivanud pealtvaatajate vahele sirge lipurivi paika saada, sest inimesi oli tõeliselt palju. Järgnenud jumalateenistuseks Viljandi Jaani kirikus olid juba eelnevalt andnud panuse meie kõige nobedamate näppudega naised. Kirik kaunistati koduaedadest kogutud ning põllult korjatud lilledega ning jaanipäevale kohaselt ei puudunud ka kased.

Sakala naised võidupüha paraadil Viljandis 23.06.2023. Pilt: Gunnar Teas

*Tuletoojad Raivo Roosi ja Mari Mesipuu 23.06.2023 võidupüha paraadil Viljandis.
Pilt: Gunnar Teas*

Võidupüha paraadil osales Naiskodukaitse 3 rühmaga. Naiskodukaitse kompanii ülem oli Jane Särg, kes oli sel hetkel teist ametiaega Sakala ringkonna esinaine. Üldlipu toimkond oli samuti Sakala ringkonnast. Lippur Tiiu Sommer oli Sakala ringkonna aseesinaine, lippu saatsid Liina Lehes ning Karolina Pugal, kes on mõlemad ametikohal lahingüksustes, tuletoojaks Mari Mesipuu.

Esimeses rühmas olid Sakala ringkonna naised Naiskodukaitse pidulikus vormis, rühmaülem Elerin Öövel. Teises rühmas olid Tartu ja Valga ringkondade naiskodukaitsjad kaitseväge välivormis, kolmandas rühmas Põlva ja Võrumaa ringkonna naiskodukaitsjad evakuaatsioonirühma vormiriietuses.

Kokku osales Võidupüha paraadil 88 naiskodukaitsjat.

Kutsusime paraadil osalenud naiskodukaitsjad oma vahetuid muljeid jagama ning saime kokku 17 väärtuslikku vaatenurka toimunule. Naiste mõtetes kajastus uhkus ja kohusetunne, aga ka kerge närvisolek ja palavate päevade paine.

Eesti Vabariigi aastapäeva tähistame pikaajalise traditsiooniga, kuhu kuulub ise-seisvusmanifesti ettelugemine ja pidulik jalutuskäik läbi Viljandi linna. 2024. aastal toimus kogunemine ka malevahoones, kus malevapealik jagas ergutusi ning tublid naiskodukaitsjad olid katnud imelise pidupäevalaua - ei puudunud ei kiluvõileivad ega kringel.

Ukrainas mõllavale sõjakeerisele kaasa elades ei jäänud Sakala naised käed rüpes istuma, vaid andsid omalt poolt kas või väikese panuse. Nii valmistas Vika Zieds koos kodutütarde ja noorkotkastega kastide viisi kaevikuküünlaid. Samuti valmisid naiskodukaitsjate õpetusel ja abil mitmed meetrid varjevõrku. Käsitöömeister Eda Kivisild kutsus kokku naised, kes tuletasid meelde sokikudumise kunsti ning varraste klõbinal sündisid soojad sokid, mis saadeti Ukrainasse rindel olijatele.

Eesti lipu 140. aastapäeva fotokonkursi võidutöö. Pilt. Annika Sepp

Eestimeelse ja -keelse organisatsiooni liikmetena on Sakala ringkond tähistanud emakeelepäeva. Viimasel kahel aastal on olnud tähelepanu all sõnad. 2023. aastal sai igaüks pakkuda oma mõtteid sõnapilve tarvis, kui kogusime sõnu, mis kohe pähe hüppavad, kui kuuled “Naiskodukaitse”. Kena südamekujuline sõnapilv on vaadata-lugeda Sakala ringkonna Facebooki lehel. 2024. aastal küsisime organisatsioonikaaslastelt, mis on kõige kaunim eestikeelne sõna ja miks, saagiks kogunes terve kamalutäis toredaid ja südamlikke sõnu, näiteks “kodu”, “ema”, “kallis”...

Eesti lipu 140. sünnipäeva tähistasime fotokonkursiga. Viljandimaalastele on kindlasti oluline teada, et esimese lipu õmbleja Emilie Rosalie Beermann puhkab Viljandis Vanal kalmistul. Võidupildi saatis konkursile Annika Sepp. See on tehtud Lääne-Harju vallas täpselt Eesti lipu 140. aastapäeva keskpäeval.

In memoriam

LEIDA LEIUR

2. veebruar 1928 – 7. jaanuar 2023

13. jaanuaril 2023 saadeti Viljandi Pauluse kirikust viimsele teele Naiskodukaitse Sakala ringkonna auliige Leida Leiur. Tema isa võitles Vabadussõjas ja suri noore mehena, tema ema kuulus Naiskodukaitseesse ning oli 1930. aastate alguses Viljandis supiköögi rajaja. 1990. aastal oli just Leida Leiur see, kes supiköögi Viljandis taastas. Leida Leiur on tegelenud heategevusega, olnud kuus aastat Viiratsi valla

IN MEMORIAM. Sakala ringkonna auliige Leida Leiur

esimene sotsiaaltöötaja ning üks Viljandimaa Pensionäride Liidu asutaja ja aktiivne liige. Enesetäiendamiseks sotsiaaltöö valdas tegeles proua Leida aastatel 1993-1994 ja 1999 Soomes (Tampere Sotsiaalkool ja Espoo-Vantaa Kutsekõrgkool). Ta on pälvinud palju tänukirju ja tunnustusi, muu hulgas Viljandi linna elutöö preemia ning kodanikupäeva aumärgi.

TALLINNA RINGKOND

Karin Kaup-Lapõnin, Kersti Telve, Camilla Kastein, Margit Teesalu-Kranich.

Tallinna ringkond on Naiskodukaitse suurim ringkond, mille 11 jaoskonda kuulub 31.12.2024 seisuga 689 liiget. Me oleme aktiivsed ja tegusad. Tallinna ringkonna juhtimise võttis märtsis 2023 Anneli Lookenilt üle Janika Praks (Akadeemiline jsk), aseesinaine on Aivi Murd-Murulauk (Sadama jsk).

2023 – 2024 prioriteetidid olid liikmete suunamine maakaitseüksustesse ja sihtüksustesse, et igal naiskodukaitsjal oleks kindel roll kriisi- ja sõjaajal. Samuti elanikkonnakaitse koolituste läbiviimine väljapoole organisatsiooni ning nutirakenduse „Ole valmis!“ tutvustamine. Ametikohtadele määratud naiste osakaal Tallinna ringkonnas on tõusuteel.

Tallinna ringkonda lisandus 2023. aastal üks uus jaoskond, 11. septembril 2023 taasasutati Lõuna jaoskond, mille esinaiseks on Maret Valner.

2023. aastal lahkusid meie seast Veera Saarva ja Elle Kulm (mõlemad Muusika jsk). 2024. aastal lahkusid Tallinna ringkonna esimene taasasutamisejärgne esinaine Malle Keerd (Toompea jsk), ringkonna taasasutaja ja auliige Leida Käbi (Muusika jsk) ning Lääne jsk endine esinaine Tiina Kallasmaa.

2023. aastal osales Tallinnast vabariigi aastapäeva paraadil Tallinnas meie pidulik vormis rühmasuurune üksus, kolmeliikmeline liputoimkond ja üksuse juht. Toitlustajad jagasid varahommikul Toompea lossi ees teed ning paraadi ajal linna-rahvale Kaarli puiesteel teed ja pirukaid.

Kuna uusi liitujaid oli palju, viisid meie tublid instruktorid korduvalt läbi baasväljaõpet. Uus huvitav formaat on baasväljaõppelaager, kus uued naiskodukaitsjad saavad nädalavahetusega mitu moodulit korrada läbi teha. Tallinnas korraldasime baasväljaõppelaagri 2024. a augustis tagalakeskuses, kus sai läbida välitoitlustuse, meditsiini ja ohutushoiu ning organisatsiooniõppe moodulid.

2024. aasta jaanuaris jõudis ETV ekraanile dokumentaalfilm „Minu kohus“, mille režissöör Liis Lindmaa ning ka peakangelane Irina Rozanova on mõlemad Tallinna naiskodukaitsjad.

Tallinna ringkond korraldas militaarspordi võistlusi ja rännakuid ning osales ise teiste ringkondade võistlustel. Mais 2024 korraldas Naiskodukaitse Tallinna ringkond Põhja maakaitseringkonna naiskodukaitsjate piirkondliku koormusmatka Tallinna Raju 2024. Oli see vast raju ööpäev! Võistluse võitis Tallinna naiskond „Me Jõuame Selleni“. Naised startisid õhtul Kopli kalmistupargist, täitsid öö läbi linnas ja maastikul patrullülesandeid, mis simuleerisid erinevaid võimalikke tsiviil- ja sõjaolukordi ning pidid järgmise päeva lõunaks jõudma Männikule. Juu-

Loksa Koormusmatk. Kärt Koolmann planeerimas. Pilt: Kersti Telve

Scoutsrännak. Pilt: Aivi Murd

nis 2024 toimus Männiku lasketiirus sporditoimkonna ning Lääne, Nõmme ja Lõuna jaoskondade ühiselt korraldatud militarspordipäev. Naiskodukaitsjad said end proovile panna laskmises, takistusraja läbimises, sideõppes, topograafias, TCCCs ning varustuse komplekteerimises.

Osaleme meelsasti üle-eestistel ja teiste ringkondade korraldatud võistlustel ja rännakutel.

Tallinna ringkonna kaks võistkonda osalesid 2023. aasta jaanuaris patrullvõistlusel „Talve Raju“, kus Kalevi jaoskonna naised Kätlin, Sigrid ja Maarika ning Kaitseliidu Kalevi malevkonna liige Riin - uhke võistkonna nimega „Kalevi naised“, saavutasid patrullvõistlusel auhinnalise 3. koha. Märtsis 2023 läbisid võimsad Tallinna naised 30-kilomeetrise Scoutsrännaku. Scoutsrännak sümboliseerib jõustruktuuride ühtekuuluvust, kus nii kaitseväelased, kaitseliitlased, vanglateenistus, politseinikud ja ka ajateenijad läbivad 30 km. Aprillis 2023 osalesid Tallinna naised Harjumaal toimunud Kaitseliidu põhja maakaitseringkonna õppusel Hunt. Meie naised mängisid kannatanuid, toitlustasid, formeerisid ja tegid mõndagi muud. Mais 2023 löid Tallinna naiskodukaitsjad Põhja-Eestis toimuval Kevadtormil kaasa väga erinevates rollides nii tsiviil- ja militaarmaailma vaheliste koostöösuhete loomisel, toitlustajatena kui autojuhina. Juulis 2023 osales Tallinna ringkonna naiskond metsavendade vastupanuvõitlusest inspireeritud Põrgupõhja retkel. 2023. aasta augusti lõpus toimus Kaitseliidu ja Kaitseväe õppus Ussisõnad, kus osales ligikaudu 10 000 võitlejat, Tallinna naised olid usinalt ametis osalejate registreerimise ja formeerimisega ning kogu õppuse vältel staabiassistentidena. Nii 2023. kui 2024. aasta novembris osales mitu Tallinna naiskonda võistlusel Nõmme Välk, kus läbiti 15 tunni jooksul Nõmme ja Männiku radadel u 32 km. Mais Kevadtormil oli kannatanuid ka Tallinnast – mitu päeva järjest kogesid meie naised hingamisraskusi, käeluumurde ja päästemissioone. Juulis 2024 toimus Naiskodukaitses aasta üks suurvõistlusi, linnulennult 70 km pikkune ja kolm päeva kestav koorusmatk. Tallinna naiskond lõpetas edukalt, rada Lahemaa metsade ja kadakate vahel oli keeruline, aga meie naised jõudsid lõpuni. Bravo! Kärt Koolmann (Kalevi jsk), Kirsika Kivine (Sadama jsk), Veronica Klaar (Kalevi jsk), Ilona Nurk (Nõmme jsk) ja esindaja Kersti Telve (Kalevi jsk).

Juulis 2024 avanes Tallinna ja Harju naiskodukaitsjatel võimalus olla abiks rahvusvahelise sõjaväelise viievõistluse MILCOMP korralduses. Septembris 2024 osales kaks Tallinna naiskonda, „Kalev“ ja „Ulata õlu üle Ülo õe öla“, Lääne ööorienteerumisel „Õös on asju“. 2024. aasta septembris toimunud Kaitseliidu õppusel Põhja-nael osalesid naised malevkondade juures linnaosades staabiassistentidena, formeerijatena ning toitlustajatena. Harjutasime laiapindset riigikaitset Tallinna linnaosade tasandil koos politsei ja päästemetiga.

Relvaõpe ja laskesport on naiskodukaitsja põhiõigus. Laskeõppustel tegime

koostööd Riigikaitse Rügemen-
diga ja Eesti Õhuväe instruktoritega, et
teha tutvust ja harjutada laskmist
automaadiga R-20 ehk Rahe Humala
harjutusvälja lasketiirus. Juulis 2023
osalesime Jõgevamaal toimunud
Naiskodukaitse üle-eesti-
lises karikavõistlusel, kus Tallinna
naised sõitsid koju särava hõbedase
tulemusega. Anu Asu tuli sellele
lisaks esikohale ka 100 m laskmises.

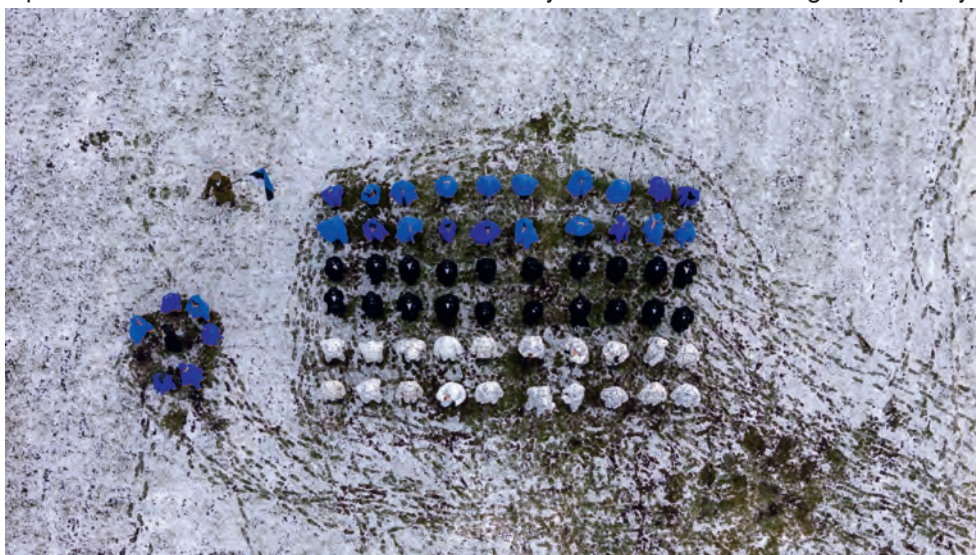

Laskevõistlus Jane Bond 2024. Pilt: Kristin Liiv

Oktoobris 2023 võitis Narvas üle-eesti-
lises väikesekaliibrilistest sportrelvadest
laskmisvõistlusel üks Tallinna võistkondadest 3. koha, teine 6. koha. Laskesport-
lasi rõõmustab novembris ikka Jane Bondi võistlus, mis sai tänavu 12-aastaseks.
2024. aasta eelviimasel oktoobrikuu päeval aset leidnud võistlus toimus Oktoober-
festi stiilis. Lõbusad kleidid ja patsid ühtegi laskjat ei seganud, vaid lisasid vürtsi.

Ukraina abistamiseks valmistasime Merike Kasemetsa juhatusel veebruaris 2023
kahe päevaga töötubades 305 kaevikuküünalt. Naisi käis kiitmas ja andis ka oma
panuse peaminister Kaja Kallas. Hoog ei raugenud ka 2024. aastal, mil valmis
lausa 646 küünalt/priimust.

Aprill on traditsiooniliselt sinilillekuu, mil Naiskodukaitse aitab veteranide heaks
annetusi koguda. Oleme alati väljas 1. aprilli sinilillejooksul. Meie sinilillesaadi-
kuid võis kohata Vabariigi Presidendi juures, Riigikogus, ministeeriumides, jalg-
pallivõistlustel, Nõmme rabajooksul, Nordea pangas ja NATO kogukonnapäevadel
Tallinnas, aga ka Brüsseli Eesti koolis ja NATO peakorteris. 23. aprillil, vetera-
nipäeval moodustati traditsiooniliselt lauluväljakul koos Kaitseliiduga inimpilte ja

Veteranipäev lauluväljakul. Pilt: Joosep Kink

Anname au! Riigikogus. Peaminister Kaja Kallas naiskodukaitsjatega. Pilt: Kristin Liiv

Juuniküüditamise mälestusüritus Balti jaamas. Pilt: Kristin Liiv

natanute mälestuseks. 2024. aastal pidas aktusel Pääskülas küüditatute mälestamise monumendi juures Loone Ots Nõmme jaoskonnast kauni mälestuskõne.

Võidupühal võtsid naiskodukaitsjad vastu paraadilt Vabariigi Presidendi saadetud võidutule, mille 2023. aastal tõi Tallinnasse Janika Praks ja 2024. aastal Anu Asu (Kalevi jsk), ning viisid selle laiali Kaitseväge kalmistule, Reaali poisi juurde, Rahumäe kalmistule ja Maarjamäe memoriaalile.

Juulis 2024 toimus seekord Tallinna ringkonna korraldatav suurüritus „Ole valmis!“ laager Männiku lasketiirus organisatsiooni mittekuuluvatele naistele üle Eesti. Oli see vast elamus! Korralduse ja julgestuse eest vastutasid evakuaatsioonirühmad. Seni kõige suuremas, 220 osalejaga laagris õpiti kõike, mida vabatahtlik riigikaitsja teadma peab, alates metsas ellujäämise algtõdedest ja lähivõitlusest kuni ohutushoiu ja laskmiseni.

2023. aastal oli Naiskodukaitse noorte laulu- ja tantsupeo vapper tugi – üle 100 naiskodukaitsja ning vabatahtliku valmistas hiiglaslikud kogused toitu. Juuni viimastel päevadel toilitustati Kalevi staadionil pea 10 000 tantsijat ning võimlejat. Laululava juures kaeti 300 lauda, põhikontserdi päeval jagati välja üle 50 000 portsu suppi.

Töö noortega ja isamaaline kasvatus on meie noortejuhtide südames. Noortejuhid osalesid aktiivselt Tallinna Kodutütarde ja Noorte Kotkaste laagris Spekter. Selle

heisati tule torni lipp. 2024. aastal üllatas meid aprillilõpu lumi, mis muutis video eriti kauniks. Veteranipäeva, 23. aprilli 2024 õhtul kogunes Brüsseli jaoskond Eesti esindusse ELi juures, et arutada julgeoleku- ja kaitsepoliitika küsimusi vestlusringis, kuhu olid kutsutud tänase Eesti diplomaatia raskekaallased.

Aprillis on Naiskodukaitse mälestuspäev, Tallinnas korraldab seda traditsiooniliselt Toompea jaoskond. 2023. aastal külastasime Ajaloomuuseumis Gorikaturisti filmi linastust, 2024. aastal korraldasime vanalinnas rohkearvulise ekskursiooni nõukogude aja jalgedel.

Juuniküüditamise aastapäeval, 14. juunil seome Tallinna rongijaamadesse mälestuslindid juuniküüditamise ohvrite ja kõigi repressioonide tõttu kan-

aasta Tallinna Maleva Kodutütarde ja Noorte Kotkaste suvelaager 2024 toimus 27.–30. juunil Kiruvere külas, Paunkülas. Meie naiskodukaitsjad olid laagris kasvatajateks, juhendajateks, toitlustajateks ja lihtsalt toredate kuuma suveaja kaaslasteks. 2023. aasta parim kodutütarde noortejuhi au omistati Tallinna kodutütarde pidulikul koondusel Vive Pandisele, 2024. aastal Merike Kasemetsale.

Meie stassid! Augustis 2023 õnnitlesime oma Tallinna naiskonda, kes saavutas üle-eestilisel Naiskodukaitsese side- ja staabierialavõistlusel kolmanda koha.

Traditsiooniliselt osaleme igal aastal iseseisvuse taastamise päeval, 20. augustil perepäeval Tallinna telerorni juures, kus 2024. aastal demonstreeris Tallinna ringkonna taasasutajaliige Virve Kirtsi varjevõrkude punumist Ukrainale.

Taaselustati Tallinna ringkonna mardilaada traditsioon. 2023. aastal korraldati heategevuslik laat Naiste turvakodule ja 2024. aastal Lasterikaste perede liidu heaks. Meie naised pakkusid oma käsitööd, raamatuid, kooke ja pirukaid, esinesid meie oma laulukoor ja rahvatantsurühm Liiliaõied, kes tõmbas rahvagi kaasa tantsima.

Ergutused ja kokkuvõtted. Aasta lõpul koguneb Tallinna ringkond kokku aastapäeva- ja tänuürituseks, kus jagatakse tunnustust parimatele ja tehakse aastast kokkuvõtteid. 2023. aasta naiskodukaitsja oli Maret Valner, 2024. aasta naiskodukaitsja Aivi Murd-Murulauk. 2023. aastal said kaks Tallinna naiskodukaitsjat, Külli Davel ja Triin Kravets kõrge tunnustuse, Kaitseministeeriumi hõberinnamärgi osaliseks. Kaitseministeerium jagas tunnustust inimestele, kelle panus riigikaitsele on olnud erakordselt suur. 2023. a omistati Liiliarist Karen Kannistele Toompea jaoskonnast ja 2024. a Karin Kaup Lapõninile Toompea jaoskonnast

Toitlustusgrupp. 2023. a alguses sai Tallinna ringkond endale uue uhke väliköögi. Suur-suur aitäh neljale mehele, kelle nimed nüüd ka köögi seinu kaunistavad – Kalev, Jaan, Kalju ja Mehis!

Side ja staabigrupp. HRT 2024 – väljakutse, mis väärib kordamist. HRT on Harju, Rapla ja Tallinna

*Ohutushoiuaager Männikul.
Pilt: Age Valgepea*

Toitlustustiim punapõlleke. Pilt: Telve

ringkondade ühine side ja staabi erialagrupi iga-aastane õppus. Seekord oli korraldajaks Tallinn. 11.–13. oktoober said ilmselt nii mõnelegi algajale staabi- või sidehuvilisele elumuutvaks kogemuseks.

Meditiinigrupp. Tallinna ringkonna esmaabi instruktorid õpetavad sanitari ning parameedikurialakursusel Kaitseliidus ning esmaabi instruktori kursusel Kaitseliidus. Viidi läbi mitu esmaabi baasväljaõpet, korraldati esmaabi õpitubasid ja situatsioonõppepäeva. Osaleti esmaabi erialavõistlusel. Samuti tagati reaalmehitsiini mitmel NKK üritusel.

Avalike suhete grupil olid 2023–24 aktiivse tegevuse aastad. Sotsiaalmeedias suurendati oluliselt teavituste arvu ning jõuti senisest palju suurema publikuni. Grupi üks mahukamaid tegevusi on „Anname au!“ kampaania iga aasta aprillis. Lisaks korraldati lipuvalveid ja mälestusküünalde asetamisi, juuniküüditamise mälestusüritust „Ma ei unusta sind“, esinemisi koolides, telgiga väljasolekut ja kalmude korastamist (Nõmme jsk).

Kultuuritoimkonna eestvedamisel käidi teatris, tehti käsitööd ja korraldati muid üritusi. Kultuuritoimkonna korraldada on igal suvel Võsul toimuvad ringkonna suvepäevad. Läbi aastate on tegutsenud tantsu- ja käsitööring. Tants ja laul käivad ka naiskodukaitsjatel ikka käsikäes, samuti on rahvakultuuri hoidmine meisse tugevalt sisse kodeeritud. Tallinna ringkonna naised võtsid 2022. aasta lõpus laulmise jälle tõsisemalt ette ja taaskäivitati Naiskodukaitsse naiskoori tegevus. Kahe aastaga on aktiivsete kooriliikmete arv kasvanud ligi 40ni, lauljaid on nii Tallinna ringkonnast kui Harjust ning ka Tartu on esindatud. Meelsasti on koor võtnud vastu erinevaid esinemispakkumisi, kas siis organisatsiooni siseselt – ringkonna aastapäevad, kodutütarde-noorkotkaste koondused ning ka väljastpoolt. Näiteks käidi esinemas Nõmme Linnaosa Valitsuse kutsel laulmas Nõmme rongijaamas infotahvli avamisel ja Kaitseliidu koostööpartneri Jüri Jahiseltsi 100. juubelil. Nüüd harjutab koor hoolega, et kandideerida 2025. aasta üldlaulupeole. Sirje Sarapu juhtimisel käib koos ka tantsuring Liiliaõied, kes tegi oma esimese esinemise 2023. aasta Mardilaadal ning esineti ka Tallinna ringkonna aastapäeva üritusel. 2024. aastal esineti neljal korral ning harjutati tantsulaagris tantsupeo tantse ettetantsimiseks.

2023. aastal kogunes esmakordselt ajalootoimkond, kes osaleb aktiivselt NKK 100. aastapäeva raamatu koostamisel ja plaanib välja anda oma Tallinn 100 raamatu. Uurimistöö käigus leiti arhiivist protokoll, mis toob Tallinna ringkonna ametliku taasutamise aja pooleteise aasta võrra varasemaks, 5. märtsi 1998. Aasta jooksul on toimkonna liikmed esinenud mitmel konverentsidel. Loone Ots kirjutas ja lavastas lühinäidendi Mari Raamotist.

Ohutushoiu toimkond tegeles aktiivselt mobiilirakenduse „Ole valmis!“ propageerimisega, viis läbi elanikkonnale suunatud kriisivalmiduse koolitusi ja jagas tarkusi infotelkides. Aasta tähtsündmus oli „Ole valmis!“ laagri korraldamine ja töötubade läbiviimine. Kevadel 2024 tutvustas Annely Koolmann mittetulundusühingu MONDO inimestele äppi ja kriisivarusid, kus osalejaid oli veebi teel nii Ukrainast kui Ugandast, seega on „Ole valmis!“ äpi koolitused ületanud isegi riigipiire.

Tallinna kaks evakuaatsioonirühma on korraldanud mitmeid õppusi ja teinud edukat koostööd Päästeameti, MUPO, Reservpäästerühma ja Eesti Punase Ristiga. 2023. septembris osalesid Tallinna ringkonna evakuatsioonirühmad Tallinnas ja Harjus toimunud suurõppusel CREVEX2023, kus harjutati kriisilukordades elanikkonnakaitse korraldamist ja evakueerimist.

Kõikidel jaoskondadel on hea koostöö malevkondadega, akadeemilisel ja Nõmme

NKK 97. aastapäev. Tallinna esindajad. Pilt: Paul Poderat

jaoskondadel ka linnaosavalitsustega. Jaoskonnad on aktiivsed, igaühel oma traditsioonilised üritused ning ka saavutused, millest mõned siin välja toome. Brüsseli jaoskond käis „Anname au!“ üritustega NATO peakorteris ja Brüsseli Eesti Koolis, maikuus toimus Belgias Boninne'i külas jaoskonna kevadmatk. Kalevi jaoskonna ja malevkonna hea koostöö märgiks on jaoskonna esinaisele Annely Koolmannile 2024. aastal annetatud Kalevi malevkonna Kotkarist. Toompea jaoskond korraldab

Vabariigi aastapäeva paraadil koosnes Naiskodukaitse liputoimkond Tallinna ringkonna naistest. Pilt: Kristin Liiv

traditsiooniliselt mäluüritusi, mälestuspäeva, 2023. aastal ka Toompea jaoskonna taasasutamise 25. aastapäeva ajalooseminari. Muusika jaoskonna liikmed osalevad tegevustes vastavalt tervislikule seisundile, keskmine vanus on 82,6 aastat. Võimalusel külastatakse hooldekodudes elavaid liikmeid. Vägeva jaoskond tegi 2023-2024 aastatel oma esimesed sammud, tuues kokku pühendunud naised, kes panustasid nii õppustesse kui ka kogukonna tugevdamisse. Lääne jaoskond jätkas oma iga-aastaseid ettevõtmisi – Kaitseväe kalmistu korrastamist hingepäeva eel, retki Eesti väikesaartele, ühiseid matku ja orienteerumisi. Põhja jaoskonna jaoks oli aastatel 2023-2024 kõige olulisemaks strateegiliseks sammuks koostöö taasasustamine Põhja malevkonnaga (end. Põhja kompanii).

In memoriam

Leida Käbi

02.september 1931 - 11. november 2024)

Meie seast on lahkunud Naiskodukaitses Tallinna ringkonna auliige ja ringkonna taasasutaja Leida Käbi.

Leida oli Muusika jaoskonna liige ja seotud jaoskonnaga algusest peale. Leida ise meenutas Muusika jaoskonna mälestustes: „1995. a. moodustati Kaitseliidu segakoor, kuhu kuulusin ka mina. Mulle helistas ühel päeval toleaeagne malevapealik kapten Mart Puusepp ja küsis, et kas mina ei oleks nõus Naiskodukaitses jaoskonda asutama. Kuna meil oli segakoor ja naised olid kohe käepärast võtta, siis olin ma nõus. Jaoskonna asustamine toimus Hobujaama tänaval 16. detsembril 1997, seal oli 16 inimest. Praegustest Muusika jaoskonna liikmetest olid kohal mina, Leili Sarapu, kes oli segakoori dirigent, Elle Kruusmaa, Naima Ringmäe, Veronika Saarva. Minust sai jaoskonna esinaine.” Jaoskonna esinaisena tegi Leida läbi kõik vajalikud kursused – sõduri baaskursuse, laskmisõpped, teoreetilised kursused. Jaoskonna algusaastatel tegeles palju toitlustamisega.

Leida sündis 2. septembril 1931 Lõuna-Eestis, Valgamaal. Leida isa tehti kulakuks, kuna talu oli suur ja Saksa okupatsiooni ajal olid Vene sõdurid talus põllutööl. Leida oli kõigest 13-aastane, kui Vene võimud ta ülekuulamisele viisid. Kulaku lapsena ülikooli teda ei võetud, kuid elu jooksul jõudis ta pidada mitmeid ameteid. Alates Elektrometalli majandusjuhatajast kuni Merimetsa haigla pearaamatupidaja asetäitjani. Kõige pikemalt oli ta tehases Estoplast transpordiosakonna juhataja. Viimase töökohana oli Leida Saksa gümnaasiumis administraatori ametis ja seda kuni 2010. aastani. Leida oli sooja südamega ja ausa ütlemisega naine, kes 2021. aastal valiti oma pikaajase ja rohke panuse eest Tallinna ringkonna auliikmeks. Leidat on tema tegevuse eest Naiskodukaitses tunnustatud Liiliaristi IV klassiga.

IN MEMORIAM. Tallinna ringkonna auliige Leida Käbi.
Pilt Elisa Jakson

TARTU RINGKOND

Ave Mägi

2023. ja 2024. aastat jääb Tartu ringkond meenutama mitmete oluliste sündmustega - Alice Kuperjanovi ja Nõo jaoskonna asutamine, ohutushoiu toimkonna tööle seadmine ja teise evakuaatsioonirühma loomine. Lisaks valiti 2024. aastal ringkonnale uus esinaine, kes läbib 2024. aastal tegeles ringkonna vabatahtlike juhtide heaoluga. Muuhulgas oli 2024. aastal ringkonnas suureks eesmärgiks koostöö parendamine kodutütardega.

2023. aasta kiirsesse koosolekute aega jaanuaris ja veebruaris korraldati ringkonna liikmetele üks põnev motivatsiooniüritus "Vestlusõhtu Airi Toominguga", kus osales kokku lausa 51 inimest.

Veebruari alguses kerkis Tartu linna Kūüni tänavale "Ole valmis!" lumeskulptuur, mille eesmärgiks oli täiendada linnapilti millegi lõbusa ja kasulikuga. Ehitajad jagasid muljeid, et kui lumehunnikust taiest ehitati, tulid ikka ja jälle möödakäijad ligi, et uurida, millega siin tegeletakse. Teiste hulgas leidis tee ehitajate juurde ka üks India kunstnik, kes oli naiskodukaitsjate tegevusest nii vaimustuses, et jalutas oma ateljeesse ja keitis ehitajatele imehead sooja teed.

Ole valmis! lumeskulptuur. Pilt: Kristjan Teedemaa

Esmakordselt oli Tartu ringkonna naistel võimalus panustada veebruaris toimunud Eesti Vabariigi 105. aastapäeva paraadil Tallinnas. Meie naised olid esindatud laiulises vormis ja selleks tehti mitmeid riviproove, et presidendi ja televaatajate ees oleks samm sirge.

Heategevusliku virtuaalse Sinilillerännaku liikumisüritusega liitus Tartu ringkonnast 17 naist, kes kogusid kuu aja jooksul kõndides, joostes või rattaga sõites kokku 3674 km. Kõige muu hulgas on Tartu ringkonna naiskodukaitsjad Anname au! kampaania raames väljas olnud ka Maamessil, mis on üle-eestiliselt teada-tuntud üritus ja mille ajal paljud inimesed soovivad panustada Anname au! kampaaniasse.

2023. aasta 30. aprillil tuli kokku Alice Kuperjanovi jaoskonna asutamiskoosolek, kus osales 16 naist, kellest jaoskonnaga liitus 13. Alice Kuperjanovi nimelise jaoskonna loomise idee tekkis tegelikult juba paar aastat tagasi kahe mõttekaaslaste ühiste arutelude käigus. Siis ei olnud aeg veel küps. 30. aprillil olid kokku kut-

A. Kuperjanovi jaoskonna taasloomine.
Pilt: Kristjan Teedemaa

olid Tartu ringkonna naised väljas laigulises vormis ka Viljandis toimunud paraadil. Tartus toimus maakaitsepäeva tähistamine Ülenurmel asuvas Eesti Põllumajandusmuuseumis. Naiskodukaitsjaid jagus taaskord nii rivistusele, osalejatele ohutushoiu ja kriisivalmiduse teadmisi jagama kui ka sõdurisuppi pakkuma ja heategevusliku loterii pileteid müüma. Julgemad osalejad sai meditsiinitelgis tutvust teha grimeerijate tööga: kuidas “valmivad” õppusteks traumad ja haavad.

Juulis toimunud Naiskodukaitselase võistlusel lahingrelvadest saavutas Tartu ringkonna naiskond I koha. Võistluseks valmistuti mitmetel erinevatel õpetel ja tehud töö tasus end ära!

Tartu võidukas naiskond 2023. aasta laskevõistlusel

Nõo jaoskonna asutajad

sutud sõpruskond ja loodi jaoskond, millega tehakse kummardus Naiskodukaitselase aadete tekkele ja järjepidevusele; naistele, kes tegid oma ajas midagi, mis on eesti naisel aidanud leida pidet kogu viimase saja aasta vältel.

Juunis tähistatakse traditsiooniliselt Maakaitsepäeva. Lisaks oma ringkonnas panustamisele,

17. septembril tähistas oma 10. juubelit Lõuna-Tartumaa jaoskond. Üritus toimus Emajõe Suursoo Looduskeskuses. Kohal olid kõik jaoskonna liikmed, jagati tunnustusi ja söödi ühiselt torti.

15. oktoobril toimus Nõo jaoskonna asutamis-koosolek, kus osales 9 inimest. See on tore täiendus meie suure maakonna (maa-)jaoskondade nimekirjas. Jälle üks piirkond on naiskodukaitsjate kaardile kantud!

2023. aasta “Aasta naiskodukaitsja” tiitel tuli Tartu ringkonda ja selle au tõi meile Anna-Liisa Kerna. Tema lähem tutvustus asub raamatu lõpuosas.

2023. aastal toimus kokku 69 erilmelist üritust, mille

seas on nii väljaõppelised kui ka pidu- või motivatsiooniüritused. 2023. aastal osales Naiskodukaitsetegevuses 84,11% ringkonna tegevliikmetest.

2024. aastat alustati Tartu ringkonnas traditsioonilise Lõuna-Tartumaa jaoskonna poolt korraldatava aasta alguse matkaga. Seekord kohtusid naiskodukaitsjad matkaks lumisel Vooremäel, kus seiklejaid ootas 5-kilomeetrine rada või siis kohati hoopis võimalus ise rada sisse ajada. Ei heidutanud naiskodukaitsjaid ka termomeetrinäit -22 kraadi ning kõik osalejad nautisid head seltskonda ja ilusat talveilma.

Aasta alguse matk 2024. Pilt: Viivika Kook

2024. aasta alguse koosolekute tiheda aja lõpetas märtsis ringkonnakogu, kus 2024. aastal valiti Tartu ringkonnale ka uus esinaine. Eelmisel esinaisal Regina Kullamaal sai ametiaeg täis ja tema järglaseks valiti Leane Morits.

12. veebruaril, vastapäevale eelneval päeval, toimus Kodutütarde ja Naiskodukaitsete ühine vastlapäeva tähistamine, kus osales ühtekokku 35 inimest. See oli üks 2024. aasta esimesi üritusi, kus kodutütardega koostööd sojendasime. Lisaks oli igale jaoskonnale jaotatud oma kodutütarde rühm(ad), kellega aasta jooksul koostööd tehti - toimus koostöiseid koonduseid, aga ka väljasõite ja paari-päevaseid laagreid. Kokku toimus üle 10 erineva ürituse, kus naised ja tütreid said kokku ning jagati/vahetati teadmisi.

2024. aasta veebruarist alustas uue juhtkonna saanud side ja staabi erialagrupp igakuiste välkõpetega. Välkõpe on üritus, mis toimub tööpäeva õhtul kuni 2 tundi ja mille õppe sisu on seotud side ja staabi erialagrupi teemadega. Olenevalt kuust on kohal kuni 15 vabatahtlikku naist, kes soovivad end täiendada või teadmisi meenutada.

Märtsi alguses korraldas Põhja-Tartumaa jaoskond kogu ringkonna naiskodukaitsjatele meeleoluka motivatsiooniürituse, kus sai Peipsi järvel soome kelguga sõita, uisutada ja jääaluse kalastusega tutvust teha. Ilm ja jää olid suurepärased ning üritus tekitas palju positiivseid emotsioone.

Ringkonnakogu 2024. Pilt Monika Ristisaar.

Taimi jagamas OH teadmisi KT ja NK (2024).
Pilt: M. Saksing

Aprill on teadupärast sinilille kuu. 2024. aastal toimus esmakordselt Sinilille kampaania avaüritusena Tartus Lõunakeskuse uisuplatsil Sinilille jäädisko. Muusikat mängis diskol Tartu abilinnapea Raimond Tamm ja iga osaleja sai anda oma panuse Sinilille kampaaniasse.

2024. aastal juhtus nii, et Sinilillejooks toimus samal päeval kui Tartu ringkonnas tähistati mälestuspäeva. Selle tõttu oli

mälestuspäev meie jaoks tavapärasest vähemate osalejatega - tuli end jagada kahe ürituse vahel. Ometigi oli mälestuspäeval osalejate arv 66. Sel päeval käime traditsiooniliselt oma lahkunud liikmete haudadel neid meenutamas ja küünlaid asetamas; jumalateenistusel ja pidulikul aktusel. Sinillejooksu korraldamisse panustas 2024. aastal üle 20 naise. Ehk 21. aprillil oli naiskodukaitsjana väljas kokku üle 80 naise.

Aprillis toimunud Naiskodukaitselaste laskevõistlusel lahingrelvadest saavutas taas Tartu naiskond I koha. Meie oma Signe Viggor on teinud naistega suurepärase tööd ja treeninud neid võitjateks. Signe õulul on mitmeid aastaid olnud kogu ringkonna laskeoskuste suurendamine ja võib öelda, et see on tal hästi õnnestunud.

4. mail toimus koostöös Päästeameti, Politsei- ja Piirivalveameti, Tartu Linnavalitsuse, Eesti Punase Risti, Kaitseväe, Kaitseleidu ja Maanteemuuseumiga kultuuripealinn Tartu 2024 raames suurejooneline üritus "Seikluslik ohutuspäev - ellujäämise kunstid", kus osalejad said läbida etteantud rajal 13 erinevat tegevuspunkti Tartu linnas.

Mais korraldasime ka üle-eestilist ohutushoiu füüsilise enesekaitse instruktorite õppepäeva. Kohale tulnute seas oli naisi, kelle kogemustepagas oli suurem ja ka selliseid, kellel ei olnud varasemalt mitte mingit kogemust enesekaitsekursuste või muu sellisega. Õnneks oli naiskodukaitsjaid juhendamas Tartu Budoklubi suurepärasel tasemel ja hästi koolitatud treenerid. Kogu õppepäev oli väga tihe ja aega kasutati maksimaalselt ära ning kõik oli läbimõeldud – alates soojendusest, kuni enesekaitse käe- ja jalalöövide, nende eest kaitsmiseni, haardest vabanemise tehnikate harjutamiseni ning olukordade läbimängimiseni.

25. – 26. mail toimus V Kagu-Eesti tantsupidu, kus mitmed Tartu ringkonna naiskodukaitsjad ka erinevate rühmade koosseisus tantsisid. 25. mai õhtul tehti Tartu ringkonna Facebooki grupis postitus, et saaks homme kokku ja teeks ühise pildi rahvariietes naiskodukaitsjatega. Mõeldud, tehtud! Naiskodukaitsjad säravad igas vormis!

Märtsis uueks ringkonna esinaiseks valitud Leane Morits võttis enda südameasjaks kohtuda kõikide Tartu ringkonna jaoskondade, erialagruppide ja toim-

kondade juhatustega. Märtsist juunini toimus mitmeid eriilmelisi tutvumiskohtumisi ning ringkonna juhatus kuulas enda ringkonna vabatahtlike juhtide edasisi plaane, ideid, soovitusi, ettepanekuid.

Juuni keskel toimus 2024. aastal Tartu ringkonna aasta ürituseks valitud “NKK proovikivi – Dorpati dessant”. Lisaks osalejate väga positiivsele tagasisidele loeb ka korraldajate seltskond 15. juunil toimunud sõjalis-sportliku võistluse suurepäraselt kordaläinuks. Üritusel osales kokku 62 inimest ja pikka päeva saatis suurepärase ilm.

2024. aastal tähistati Tartumaa maakaitsepäeva Alatskivil. Toimus Kaitseliidu Tartu maleva pidulik rivistus, jagati võidutuld ja Naiskodukaitse oli väljas nii meditsiini kui ohutushoiu telgiga. Lisaks korraldati juba traditsiooniline heategevuslik loterii, mille tulu annetati kohalikule mittetulundusühingule.

Juulis toimus Naiskodukaitse Koormusmatk, kus keskmiselt 100-kilomeetriseks kujunenud rajal pidid naised 36 tunni jooksul täitma erinevaid ülesandeid, millega testiti nende teadmisi, jõudu ja ka nutikust. Tartut esindas kaks naiskonda ja Tartu I võistkond võitis I koha.

Augustis pöördusime traditsioonide juurde tagasi ja juhtide planeerimis-seminar toimus taas kahepäevasena. Sõitsime linnast välja Võrtsjärve äärde ringkonna vabatahtlike juhtidega ja planeerisime 2025. aastat. Mitmetel aastatel on püütud hakkama saada paaritunnise üritusega, kuid sel aastal prooviti taas teha pikem koosviibimine ja saunaõhtul kaasjuhtidega vesteldes tundus õhkkond väga mõnus.

Oktoobri alguses toimus Päästeameti ja Kaitseliidu korraldatud seni Eesti ajaloo suurim evakuatsiooniõppus Lõuna Sild 2024. Peamise väljaõppe said sellel õppusel Tartu ringkonna evakuatsioonirühmad, kuid vabatahtlikena said õppuse käiku panustada naiskodukaitsjad nii riiginfotelefoni 1247 töö testijate kui ka evakueeritavate rollis.

Dorpati Dessant 2024.

Pilt: Karin Rea

Lõuna Sild 2024. Pilt: Karin Rea

Oktoobri lõpus toimub juba traditsiooniline Tartu maleva poolt korraldatav kestva-rännak 24/100. 2024. aastal osales Tartu ringkonnast 5 naist ja toodi koju ka naiste võistlusklassi 1. koht. Adele Sisask, osaleja, kirjutab peale rännakut: Iga samm, olgu see 10 km või 100 km, on suur saavutus ja näitab vaprust ja sihikindlust!

Novembris toimus Tartu jaoskonnas esmakordselt üritus "Jaoskonna kogenud liikmete õhtu". See oli üritus, mille jaoskonna juhatus kutsus ellu, et saada kontakti ja sisendit liikmetelt, kes on naiskodukaitsjad olnud aastakümneid, kuid antud aastal (või kauem) olnud passiivsemad. Üritus oli planeeritud kestma 1-2 tundi, kuid proudad olid nii rõõmsad kokku saamise üle, et juttu jätkus lausa mitmeteks tundideks. Muu hulgas oli päevakorras ka Naiskodukaitsse põhikirja muutmise ettepanekud, mille kohta said kogenud liikmed oma arvamust avaldada.

29. detsembril panime 2024. aastale punkti panustades Kodutütarde ja Noorte Kotkaste sisekaitselaagris. Kohal olid erinevate jaoskondade ja toimkondade esindajad. Noortele tutvustati ohutushoiu teemasid, aga ka Naiskodukaitsset üldisemalt. Noortega arutleti, miks on kriisiks valmistumine oluline ning mida peaksime tegema, et olla valmis ootamatusteks.

2024. aastal toimus Tartu ringkonnas 81 üritust. Suurema osa üritustest moodustasid väljaõppega seotud erinevad üritused, kuid oli ka mitmeid pidulikke ja motiveerivaid üritusi. 2024. aastal osales vabatahtlikuna Naiskodukaitsse tegevuses 84% ringkonna tegevliikmetest.

24.02.2023. Pilt: Kaitsevägi

VALGA RINGKOND

Olesja Kaart, Aet Arula-Piir, Merikan Jaska, Mareli Nielson, Laura Sillamägi

2023. aasta alguses oli Naiskodukaitse Valga ringkonnas kuus jaoskonda: Otepää, Valga, Laanemetsa, Tõrva, Noortejuhtide ja Tõlliste. Liikmeskonna arv jõudis 138 liikmeni. See tähendab, et Valga ringkond ei ole enam kõige väiksem. Aasta jooksul lahkus ringkonnast 11 liiget, kuid samas liitus 11 uut liiget, mis näitab, et huvi ja motivatsioon Naiskodukaitse tegevusega liitumiseks on jätkuvalt tugev. Hoolimata liikmeskonna väikesest kõikumisest püsib meie motivatsioon endiselt kõrge ja teotahe tugev.

2024. aastal tuli vastu võtta raske otsus – pidime sulgema Noortejuhtide jaoskonna. Põhjuseks oli jaoskonnas juhtide puudus ja liikmeskonna vähesus. Jaoskonna liikmetega viidi läbi vestlused ning selle tulemusel soovisid mõned liikmed liituda teiste ringkonnas olevate jaoskondadega, samuti otsustas üks osa naistest liituda kodutütarde ja noorkotkastega. Aasta lõpuks kahanes meie liikmeskond 119 liikmeni ning kuue jaoskonna asemel on meil alles viis jaoskonda. Kuid me ei heida meelt, sest aasta lõpus laekusid juba uued avaldused meiega liitumiseks.

2024. aastal toimus ringkonna instruktorite vahetus. Kaks aastat meiega olnud Janeli Nielson siirdus uutele väljakutsetele ning ringkonna uueks instruktoriks sai Kristiina Tamm, kes kindlasti toob meeskonda uusi ideid ja energiat.

Oleme järjepidevalt ringkonnas läbi viinud õppepäevi jaoskonna juhtidele ja juhatastele, et tagada ühtne arusaam organisatsioonist ning dokumentide vormistamisest. Need õppepäevad on oluliselt suurendanud teadlikkust ja motivatsiooni, mis omakorda aitab tugevdada meie ringkonda. Samuti oleme nende ürituste kaudu tuvastanud meie ringkonna nõrkusi ja tugevusi.

Ringkonna juhatus aastapäeval. Pilt: P. Poderat

Esmaabi täiendõppe. Pilt: O. Kaart

seada läbida. Julgustame kõiki liikmeid olema aktiivsed ja otsima võimalusi, et oma teadmisi ja oskusi täiendada.

Oluline on märkida, et toitlustusmoodul toimus 2023. aastal kahel korral. Kuna esimesele õppele kõik soovijad ei mahtunud, siis korraldasime ka teise õppe. Siinkohal tahaks tänada meie Heili Metsa, kes oli nõus kahel korral lühikese aja jooksul toitlustusmoodulit läbi viima.

Kahjuks 2024. aastal oli baasväljaõppe korraldamine Valga ringkonnas kesine. Peamiseks põhjuseks oli, et ei saadud kokku miinimum osalejate arvu. Kuid me ei heida meelt! Teeme aktiivselt tööd, et julgustada meie liikmeid osalema baasväljaõpetes, sh ka neid liikmeid, kes juba korra õpped läbinud.

2023. aastal toimus suurõppus Ussisõnad ning Valga ringkonna naiste panus oli märkimisväärne. Olime esindatud peaaegu poole ringkonna isikkoosseisuga. See näitab, et naised on pühendunud, kohusetundlikud ja valmis õppima ning tegutsema.

SERE õhtuõppe. Pilt: O. Kaart

Nende osalus õppusel kinnitab Valga ringkonna naiste suutlikkust vastata väljakutsetele ja võtta vastutust. Valga ringkonna naised võisid õppusel näha toitlustamas, formeerimas ning vajadusel täideti ka teisi ülesandeid. See näitab meie naiste mitmekesiseid oskusi ja valmidust panustada erinevates rollides.

Hea meel on tõdeda, et 2023. aastal viidi enamik planeeritud baasväljaõppe mooduleid läbi edukalt. Ainus moodul, mis jäi toimumata, oli sõdurioskuste moodul, kuid see ei olnud meie naiste jaoks takistus. Kui naine tõeliselt soovib midagi õppida, leiab ta kindlasti koostöös ringkonna instruktoriga endale sobiva õppe ja ringkonna, kus

saadakse täiendamist.

2024. aasta möödus erinevate koolituste ja õppuste lainel. Toimus vaatlusvõrgustiku õpe, mille käigus said õppurid nii teoreetilist õpet kui ka võimaluse praktikas õpitut harjutada. Õppeprotsess oli huvitav ja hariv ning naised olid õpituga rahul.

Toitlustajatele korraldasime täiendõppe, kus meie staažikas toitlustusinstruktor Heili Mets õpetas naistele toidu kalkuleerimist ehk kuidas arvutada õigeid koguseid. Ja magustoiduks oli fruktodisain ehk õpiti, kuidas puu ja juurviljadest lõikuda kaunistusi.

Meie ringkonna naised osalesid SERE (Survival, Evasion, Resistance, Escape) väljaõppel, mis toimus kahes etapis suvel ja talvel. Õpe pakkus väärtuslikke teadmisi ja praktilisi oskusi, mis on kasulikud nii igapäevaelus kui ka kriisiolukordades.

2024. aasta suvel osalesid evakuatsioonirühma naised Valga Haigla kriisiõppel ja sügisel võeti osa suurõppusest Lõuna Sild. Lõuna Sild oli Valga naistele esimene suurõppus, kus nad said meeskonnana oma oskusi ja teadmisi proovile panna. Õppuse osaleja rühma liige Aet Arula-Piir meenutas: „Viljandimaal toimunud õppusel seadsid Valga ringkonna naised üles evakueeritavatele vastuvõtukoha Kõpu noortetoas-spordihoones ja hiljem jätkati koha haldamist ning evakueeritavate koju saatmist Karksi-Nuia August Kitzbergi nimelises gümnaasiumis“.

Kui arvestada, et see oli Valgamaa naiste esimene suurõppus rühmana ja kohal oli alla poole rühma (20 liiget koos rühmajuhi ja juhiabiga) ning paljudel naistel on läbimata evakuatsioonirühma baasõpe, siis võib rõõmustada, et saadi tegelikult väga hästi hakkama.

Naised seadsid üles ja avasid tegevustega koha 60-le evakueeritavale ning võtsid üle koha, kus oli üle 100 evakueeritava. Omades ka teoreetilisi teadmisi, kuidas evakuatsioonikoha töö peaks olema korraldatud, juhtub õppustel ikka, et tegelik olukord nõuab teistsuguseid lahendusi ja kiireid otsuseid. Töö käigus selgus, et naised on valmis kiiresti erinevaid olukordi tulemuslikult lahendama ka siis, kui see pole nende otsene ülesanne. Õppuse käigus ilmnes tore tõsiasi, et mitmed naised on võimekamad ja hakkajamad, kui rühmajuhid oleksid iial varem arvanud.

Õppus andis hea sisendi evakueeritavatele inimestele mõistmaks, mis toimub evakueerimiskohas olukorras, kui kodust tuleb lahkuda ja hea ülevaate evakueerimiskohast liikmetele, milleks sellises olukorras valmis olla.

Rühma liikmed olid õppuse lõppedes väsinud, aga naeratavad - osati näha neid asju, mis ei õnnestunud, kuid osati rõõmustada ka hästi tehtu üle. Ja kogemuse võrra rikkamana osatakse nüüd paremini tulevikuks valmis olla - oma varustus komplekteeritakse ümber ning teadmised ja kogemused aitavad edasised õppused ja võimalikud tõelised situatsioonid veel paremini lahendada.

Võistlused

2023. aastal oli meie ringkonnal au korraldada üle-eestiline koormusmatk. See oli juba teist korda, kui Valga ringkond sellist ägedat võistlust korraldas. Ringkonna naisi võis kohata nii kontrollpunktides, toitlustamas kui ka rajal võistlemas. Meie ringkond oli esindatud kahe võistkonnaga. Esimeses võistkonnas astusid rajale Viia Kaldam, Kadri Pilm, Maive Vill ja Kati Pang, teises võistkonnas Kristiina Svirskaja, Dea Margus, Keteri Saan ja Mirjam Mõistus. Ja mis kõige toredam – mõlemad võistkonnad ületasid edukalt finišijoone.

2024. aastal osalesime ühe võistkonnaga koormusmatkal Harjumaal koosseisus Kadri Pilm, Maive Vill, Annela Telvik ja Siiri Raamets.

Koormusmatk 2024. Pilt: J. Nielson

Meie meedikud osalesid 2024. aastal Pärnu maakonnas esmaabi erialavõistlusel. Võistkonnas olid Marge Tamm, Heliisa Mets, Kristiina Svirskaja ja Mirjam Mõistus, kes saavutasid neljanda koha, mille üle oleme ääretult uhked. Tublide võistlejate esindajaks oli Mareli Nielson, kes meenutab võistlust järgmiselt: „Kilingi-Nõmme tanklas saime üksteisega kokku ning suundusime Munalaiu sadamast kõigest poole kilomeetri kaugusele võistluskohta, kus selgus, et meie hiiglaslik telk oli pea ainuke, kus võistlejad pesitsesid. Öösel valmistusime, pakkisime ja meisterdasime endale kummikinnastest kaaslased ning hommikul asusid naised teele - öeldi, et tuleb tavapärasest rohkema kõndimisega võistlus (hiljem trassipikkuseks osutus 24,8 km). Esimesse punkti lubati autoga transportida ning see asus mereääres asetsevas mereribal, kus Marge sai kohe merre sukelduda, et kannatanut pääste-paadist päästa. Meeleolukaks punktiks peeti ka kannatanu kandmist, kus sai enda loovusel käiku lasta - nii pulmaööl lävepaku kandmine kui ka naisekandmine

Koormusmatk (2023). Pilt: E. Virnas

tagurpidi läks arvesse. Kui esialgu tundus, et aega on piisavalt, siis viimasesse punkti kõndisid võistlejad läbi oja, kus nähti erinevate loomade jalajälgi ning võideldi metsas pikutanud ämblikega. Esindaja ootas viimases punktis ning korraldajate sõnul olid valgakad ainsad, kes saabusid läbi metsa ragistades ja tulid sealt, kus ei oleks osanud neid leidagi.“

Üritused ja aastapäevad

2023. aastal võtsime osa Võidupüha paraadist Viljandis. Paraadil osales kokku Valga ringkonnast 17 naist, kellest 11 olid naiskodukaitse ja 6 Kaitseliidu ridades.

Otepää jaoskond on juba aastaid osalenud Eesti lipu päeva üritustel. See sündmus on saanud jaoskonnale juba kindlaks traditsiooniks, mille raames tähistatakse Eesti lipu püha.

Ringkonna spordipäev. Pilt: M. Nielson

2024. aastal toitlustas Otepää jaoskond Tehvandil kahevõistluse maailmakarika sarja etappi, pakkudes osalejatele ja küllastajatele maitsvat toitu. See suur sündmus tõi kokku rahvusvahelisi sportlasi ja külalisi ning jaoskond sai olulise võimaluse näidata oma kogukonna panust ja külalislahkust.

Laanemetsa jaoskond alustas 2023. aastal uue ja põneva üritusega, mille nimeks sai „Šikid pastlad“. Ürituse raames saavad naised sõita maastikul Valga maleva B-kategooria sõidukitega. Ürituse eesmärk on tutvustada naistele maleva tehnikat ning anda neile võimalus tunnetada ja õppida sõiduvahendite kasutamist erinevates maastikutingimustes. Samuti pakub see üritus naistele uusi oskusi ja kogemusi. 2024. aastal jätkasime sama üritusega ning naiste tagasiside koosnes ainult positiivsetest kommentaaridest. Osalejad hindasid ürituse korraldust, atmosfääri ja pakutavaid tegevusi, kiites eriti selle personaalset lähenemist ja inspireerivat meeleolu. Tore on tõdeda, et meie ringkonna naistele meeldib tehnika.

Ringkonnas on juba aastaid korraldatud spordipäeva, mis on mõeldud lõbusaks ajaveetmiseks ja koosolemiseks. Spordipäev ei ole mõeldud ainult sportlastele, vaid kõikidele liikmetele, sõltumata vanusest. Igal aastal valitakse erinevaid lihtsaid ja lõbusaid spordialasid, mis ei nõua erilisi oskusi, kuid pakuvad palju nalja ja naeru. Ükski naiskodukaitsja ei jää kõrvale – igaühel on võimalus proovida oma piire, olgu siis tegemist lõbusa meeskondliku ülesandega või mõne muu humoorika tegevusega. See päev ei ole kindlasti tõsine võistlus – eesmärk on ühine meelelahutus, koostöö ja üksteise toetamine. Igal aastal korraldab

Õpime õigesti suusatama. Pilt: K. Kaart

spordipäeva erinev jaoskond ning korraldamise teatepulk loositakse spordipäeva lõpus. Loosimise käigus saab selle kas võitja, kaotaja või puuduja ning tema ülesandeks on korraldada järgmine spordipäev. 2023. aastal korraldas spordipäeva Valga jaoskond ning 2024. aastal Laanemetsa jaoskond. Laanemetsa aseesinaine Mareli Nielson meenutas: „Koiva jõe ääres, et kauguses saaks vaadata Läti riiki, ootas kodusem väikese kiiksuga spordivõistlus. Need ei olnud sportlikud tegevused, vaid vajasis suuremas osas rohkem taipu, õnne ja osavust. Kergete pallide vise, kohapealt tõuge, militaarasjade tundmine ja kohvitopsi prillidega täpsusvise otsustasid pea poole võistluse tulemusest. Takistusrada oli ka omamoodi, kus näiteks Meriliisil oli nii vastupidav õhupall, mis ei tahtnud lõhkeda ning kinnastega nõõbiõmblemine ja eriti veel niidi nõela otsa ajamine tekitas ka käsitööd tegevatel naistel raskusi. Peale kiiksuvõistlusi asuti üheskoos grillima, jutustama ja muljetama enda elust. Spordivõistluse võitjaks osutus Tõrva jaoskond, kellel on au ja uhkus korraldada järgmine võistlus.“

Aastad 2022 ja 2024 olid meie ringkonnale erilised juubeliaastad. 2022. aastal tähistasime ringkonna asutamise 95. aastapäeva. Selle puhul korraldasime aastapäevapeo, mis oli inspireeritud 1920. aasta stiilist. Aastapäevapidu tõi kokku ajaloo ja elegantsi, andes osalejatele võimaluse astuda tagasi ajas ja nautida aega, mil meie ringkond sai alguse.

2024. aastal tähistasime ringkonna taasasutamise 30. aastapäeva. Selle peo teemaks olid kübarad. Naised olid peole oodatud kübarates, et luua pidulik ja samas ainulaadne õhkkond. Loodame, et suutsime pakkuda ringkonna naistele midagi teistsugust ja meeldejäävat, mis tõi kõigile rõõmu.

2023. aasta aastapäeva pidasime koos malevaga, kus naised kinkisid meestele kaunistatud panni. Kinkimise sõnum oli, et mehed võivad naistele loota ja teadku, et meie näol on tegemist lõõgi ja söõgi üksusega.

Oleme 2023. aastast alates naistele rääkinud ametikohtade valimise vajadu-

Laanemetsa jsk kihelkonnapäeval. Pilt: M. Nielson

sest. 2024. aastal korraldasime õppepäeva mida nimetasime „Karjääripäevaks“, kus tutvustasime naistele milliseid ametikohti ja tegevussuundasid Kaitseliidus ja Naiskodukaitses on võimalik valida. Rääkimas käis Helen Allas, malevapealik ning üksuse juhid. Naised said põhjaliku ülevaate ja julgemad küsimustele vastused. Hea meel on tõdeda, et pooled ringkonnas olevad naised on tänaseks päevaks valinud endale meelepärased ja huvi pakkuvad ametikohad.

2023. aastal võtsime ringkonnas südameasjaks evakuaatsioonirühma komplekteerimise ja selle tööle käivitamise. Teekond on olnud konarlik, sest mitmel korral on vahetunud rühmajuhid ja tänu sellele rühma töö on seisma jäänud. Kuid nagu öeldakse, lootus sureb viimasena – 2024. aastal oleme leidnud rühmale uue juhi, kelleks on Maarika Rõõm. Tema tegutsemistahe on suur ja toob kindlasti uut energiat rühma tegemistesse.

Koostöö

Kõige tugevam ja tõhusam koostöö kohalike omavalitsustega on Tõrva jaoskonnal. Kuna Tõrva vald hindab jaoskonna naisi kõrgelt, siis selle tõestuseks on vald andnud Tõrva naistele kasutada tasuta ruumid. Merikan Jaska (Tõrva jaoskonna esinaine) meenutas: „Viis aastat tagasi puudusid Tõrva jaoskonna naistel ruumid, kus oleks saanud koosolekuid pidada ja üksteisega aega veeta. Kokku saadi erinevates kohtades, küll kellegi pool kodus või raamatukogus. Hiljem saime kasutada Ritsu lasketiiru, kuid seda kasutas samal ajal ka Helme üksikkompanii. Vihmaste ilmadega tekkis aga probleem, sest ruum asus keldrikorrusel ja niiskus oli pidev mure. Puudusid aknad ja ventilatsioon, mis tähendas, et õhk oli niiske ja tervislikkuse seisukohalt polnud seal viibimine enam võimalik. Seetõttu hakkasime otsima lahendusi. Tänu meie aktiivsele osalemisele valla üritustel ja heale läbisaamisele otsustasin küsida vallalt, et kas neil oleks võimalik meile ruumi pakuda. Vald tuli meile vastu ning pakkuski tasuta ruume Ritsu Lasteaed-Algkooli. Tõrva jaoskond osaleb pea igal valla poolt korraldatud üritusel, olgu selleks Vabariigi aastapäev või Võidupüha. Meie koostöö vallaga on kestnud juba kolm aastat ja loodan, et see kestab veel kaua. Oleme Tõrva vallale väga tänulikud ruumide eest.“

2023. aasta veebruaris toimus Tõrvas Euroopa Saunamaratoni eelsoojendus päev ning Tõrva jaoskonna naised panid valla palvel Helme ordulinnusesse üles saunapunkti, mille teemaks oli militaarsed saunavõimalused. Laura Sillamägi meenutas: „Asukohaks oli Helme ordulinnus, kus me tegime jaotelgist sauna. Telgis oleva küttekeha muutsime keriseks, mida ümbritsesid maakivid. Kadakaviht oli vihtlemiseks. Enne sauna jõudmist tuli läbida takistusrada, milleks oli miiniväli. Miiniväli oli kaetud maskeerimisvõrguga ning miine imiteerisid piiksuvad mänguasjad. Kui võistleja astus miinile, siis piiks teavitas sellest. Peale sauna ootas võistlejaid tünnisaun ja alkoholivaba ingveri shott.“

2024. aastal Tõrva valla poolt organiseeritud Vabariigi aastapäeval tegid Tõrva jaoskonna naised linna keskväljakul linnarahvale teadmiste kontrolli. Keskväljakule oli püstitatud suur ekraan, mille kaudu linnarahvas sai osaleda online-mängus (Kahoot) ja vastata erinevatele küsimustele Naiskodukaitse kohta.

Otepää jaoskond teeb tihedat koostööd Otepää malevkonnaga. Mehed arvestavad naistega ja kutsuvad neid enda üritustele ning koosolekutele.

Ringkonna instruktor Janeli Nielson tegi tihedat koostööd Päästeameti ennetus-

spetsialistiga Merle Libaga. Koos käidi tutvustamas nii „Ole valmis!“ äppi kui ka viidi läbi kriisiks valmistumise koolitusi. Küllastati nii koole kui ka erinevaid üritusi.

Võib öelda, et aastad 2023 ja 2024 olid täis erinevaid väljakutseid ning õppetunde. Kuid just need hetked teevadki Naiskodukaitstes olemise põnevaks.

2023. a. Euroopa saunamaraton Tõrvas. Jaotelgist tehtud saun. Pilt: L. Sillamägo

VIRU RINGKOND

Greete Toming, Anneli Uueni

Viru ringkond on viimastel aastatel näidanud märkimisväärset kasvu ja aktiivsust. Iga jaoskond (Kadrina, Viru-Nigula, Tapa, Rakvere ja Väike-Maarja) on panustanud oma liikmete arendamisse ja kogukonna turvalisuse tagamisse läbi erinevate ürituste ja koolituste.

Kadrina jaoskond kasvas aastatel 2023 – 2024 märgatavalt, liitus 8 tegevliiget ja 1 toetajaliige. Kuigi kõiki uusi liikmeid ei ole õnnestunud täielikult kaasata, on mitmed neist olnud aktiivsed nii jaoskonna kui ka ringkonna tasemel. Viru-Nigula jaoskonnas on liikmete arv olnud stabiilne, minimaalses kasvus, uued liikmed on kiiresti leidnud endale rolli organisatsioonis. Tapa jaoskond saavutas 2024. aastal liikmeskonna kasvu loodetud vähemalt 24 inimeseni, samas kui Rakvere jaoskonnas kasvas liikmete arv 85-lt 86-le. Rakvere, meie kõige suurem jaoskond, on leidnud kontakti kõigi oma liikmetega. Kuigi numbriline kasv ei tundu suur, on tegelikult välja astunud passiivsed liikmed ja liitunud uued. Väike-Maarja jaoskond on toimetanud olemasolevate liikmete ja kogukonna kaasamisega. Ringkonnas 2022. aasta suure „laine“ ajal liitunud liikmed on üldiselt hästi kohanenud ja leidnud oma koha organisatsiooni erinevatel tasemetel. Mõned liikmed on lahkunud tervislikel ja perekondlikel põhjustel, kuid uued liitunud on asunud baasväljaõpet läbima ja leidnud või leidmas endale organisatsioonis sobivat kohta.

2024. aasta alguses lõpetas ringkonna esinainen Lea Matusorg ning alustas Mariella Liivak, endine aseesinainen. Uue esinaise soov on veelgi enam kaasata ning koolitada vabatahtlikke juhte, seda ka läbi nende arendamise kui ka koolitamise, näiteks erinevate seminaride toel, kus lisaks muule jagatakse ka parimaid praktikaid ja kogemusi. Jaoskonna juhatused on perioodil keskendunud ülesannete jagamisele ja ka koostööle jaoskondade vahel. See on aidanud suurendada efektiivsust ja tugevdada organisatsiooni struktuuri.

Ringkonnas on kasutatud vabatahtlikke instruktoreid nii Naiskodukaitse endadest kui ka Kaitseliidust. Näiteks on

Ringkonna esinaine Mariella Liivak osales isadepäeva ohutuspäeval Paps ja laps.

Pilt: Greete Toming

Kadrina jaoskonna orienteerumisõpe Põdrangul (2023). Pilt: Meeri Visnapuu

Miljon Miksi (2024). Pilt: Kristel Kitsing

korraldatud baasväljaõppe laagreid ja õppeõhtuid, kus liikmed saavad omandada uusi teadmisi ja oskusi. Üheks vahvaks tegevuseks oli Kadrina jaoskonna korraldatud orienteerumispäev metsas, kus osalejad pidid näitama oma tule tegemise ja kustutamise oskusi. Liikmete tagasiside on olnud positiivne, rõhutades praktiliste oskuste omandamise tähtsust.

Mitmed jaoskonna liikmed on kaasatud evakuaatsioonirühma töösse. 2023. aastal toimus üks osa evakuaatsiooniõppusest Miljon Miksi 2023 Kadrinas. Evakueeritavate rolli mängisid ajateenijad, kelle mängu läbi said rühma liikmed juurde teadmisi ja arusaamasid, kuidas kriisiolukorras paremini oma ülesannet täita. Miljon Miksi toimus ka 2024. aastal, kus Viru evakuaatsioonirühm harjutas oma tegevusi koos Alutaguse, Jõgeva ja Järva rühmadega. Ka sellel korral mängisid erinevaid rolle 1. jalaväebrigadi ajateenijad. Väga huvitavad on olnud hetked, kus evakuat-

Viru ringkonnas on viimaste aastate jooksul panustatud palju veeohutusele. Rakvere jaoskonna ujumiseõpe Kadrina spordikeskuse ujulas (2023). Pilt: Sirje Eirand

sioonirühma liikmed ise on saanud käia evakueeritavaid mängimas, näiteks õppusel Lõuna Sild 2024 (Viljandimaal) ja õppusel Tormilatarn (Raplamaal).

Ringkond on teinud tihedat koostööd kodutütarde ja noorte kotkastega, korraldades ühiseid sündmusi ja koolitusi. Näiteks Viru-Nigula jaoskond korraldas Kunda külas kogu pere kriisipäeva, kus osalejad said praktilisi teadmisi kriisiks valmistumiseks. Samuti on

tutvustatud mobiilirakendust "Ole valmis!" ja osaletud Sinilille kampaanias. Heategevusprojektid ja koostöö teiste organisatsioonidega on aidanud tugevdada kogukonna sidusust ja suurendada teadlikkust kriisideks valmistumise olulisusest.

Kahe viimase aasta jooksul on Viru evakuaatsioonirühmaga liitunud mitmeid uusi liikmeid, muutes rühma numbriliselt täiskomplekteerituks. Rühm on keskendunud psühholoogilise esmaabi ja vaimse tervise teemadele, et kriisiolukorras võimalikult hästi teisi aidata. Rühma liikmed on osalenud mitmetel koolitustel ja õppustel, kus nad on näidanud oma olulist rolli laiapiindses riigikaitstes, nad on pühendunud ja valmis andma endast parima.

Side- ja staabi erialagrupis on 11 liiget, kellest enamik on uued. 2024. aasta oli täis võimalusi ja proovilepanekuid, sealhulgas staabiassistendi baaskursusel osalemine ja staabiveebi koolitusel osalemine. Staabiassistendi baaskursusel käis Viru ringkonnast 2024. aastal lausa neli naist, kellest üks on ka erialagrupi juht Maris Muusikus. Grupi liikmed on õppinud ja praktiseerinud erinevaid oskusi, mis on olulised nii sõjalises ettevalmistuses kui ka igapäevaelus. Nad on osalenud ka õppusel Decisive Lancer, mis andis võimaluse praktiseerida meeskonnatööd kriisiolukorras.

Toitlustuse erialagrupp, mida juhib Katrin Roots, on kahe ametis oldud aasta jooksul silma paistnud mitmete unikaalsete väljakutsetega. 2023. aasta sügisel oli toitlustajatel suur väljakutse õppusel Ussisõnad, kus oli vaja nädala jooksul toitlustada ca 1000 reservväelast.

Üle aastate korraldati 2024. aasta augustis Viru ringkonnas välitoitlustuse baasväljaõpe, kus osalejad said praktilisi kogemusi Mari Raamoti rattaretkeliste toitlustamisel.

Evakuaatsioonirühma toitlustajad said esmakordse kogemuse Tapa sõjaväelinnakuga koostöö tegemisel õppusel Miljon Miksi 2024. Toitlustajatel tuli paika panna logistika, kuidas transportida Tapal valmistatud toit evakueerimiskohta, järgides toidu ohutus- ja kvaliteedinõudeid. See väljakutse pakus väärtuslikke õppetunde ja kogemusi.

Avalike suhete erialagrupp vastutab Naiskodukaitse Viru ringkonna tegevuste kajastamise, ajaloo talletamise ja avaliku kuvandi kujundamise eest. 2024. aasta sügisel võttis Grete Toming üle grupi juhtimise Kristel Kitsingult. Grupi liikmed on pühendunud organisatsiooni nähtavuse suurendamisele, sündmuste jäädvustamisele ja infomaterjalide loomisele. Nad näevad oma töös võimalust arendada kirjutamis- ja fotograafiaoskusi ning tutvustada organisatsiooni laiemale avalikkusele.

Metsalaager tõi osalejatele nii uusi teadmisi kui suuri üllatusi, mis ka hiljem ka lõkketoiduks mooriti (2023).

Pilt: Mariella Liivak

Viru ringkonna taasasutamise aastapäeva ettevalmistamise töötuba Kadrinas.

Pilt: Meeri Visnapuu

10.-11. augustil 2024 toimus Lääne-Virumaal 14. Mari Raamoti rattaretk. Osales 40 naist üle Eesti. Retk algas ja lõppes Kundas, kokku läbiti 106 km. Külastati Toolse linnust, Vainupea kabelit, Altja kaluriküla, Vergi sadamat, Lobi neeme ning Sagadi mõisa. Tagasiside oli positiivne, hoolimata vihmasesest ilmast. Retk pakkus võimalust sportida ja tutvuda ajalooga.

Ringkonna taasasutamise 26. aastapäev. Laululilled

Projektkoor „Laululilled“ asutati 2021. aastal, juhendajaks Kaitseliidu Viru maleva teavitusspetsialist Indrek Jurtšenko. Koosseisus on 10 liiget. 2023. aasta detsembris esineti Viru ringkonna taasasutamise aastapäeval ja 2024. aasta jaanuaris Kodutütarde Viru ringkonna aastapäeval. Tulevikuplaanides on uued projektid ja esinemised vastavalt vajadusele. Huvitav fakt: Laululilledes on ka mitmeid koorilauljaid erinevatest Virumaa kooridest, mis lisab esinemistele erilise kõla.

Viru naised on tõestanud, et nad on tegusad, kokkuhoidvad ja pühendunud, olles valmis andma endast parima igas olukorras. Nende tegevused ja saavutused on suurepärane näide sellest, kuidas ühine eesmärk ja meeskonnatöö võivad viia suurepärase tulemusteni.

Haljala Kodutütarde rühmavanem, naiskodukaitsja Birgit Poom – 2024. aasta parim noortejuht

Haljala Kodutütarde rühmavanem Birgit Poom pälvis 2024. aastal Kaitseliidult aasta parima noortejuhi tiitli. See tunnustus on suurepärane kinnitus Birgiti pühendumusele ja panusele noorte isamaalise kasvatamise edendamisel. Birgit on küll suhteliselt värske noortejuht, kuid viimase kahe aasta jooksul on ta end tõestanud kui aktiivne ja tegus liider. Naiskodukaitsja Viru ringkond kirjeldab Birgitit kui inimest, kes osaleb kõikidel ringkonna üritustel ja on alati valmis nii nõu kui jõuga kaasa aitama, et noortel oleksid võimalikult head väljaõppe võimalused. Birgit on suuresti alustanud oma rühmaga laskespordi taaselustamisega Viru ringkonnas. Tema rühma noored on tegusad, aktiivsed ja julged, mis näitab Birgiti positiivset mõju ja eeskuju. Tema positiivne ellusuhtumine ja pühendumus on inspireerinud ka teisi Viru ringkonna noortejuhte.

*Parimaks kodutütarde noortejuhiks kuulutati Birgit Poom.
Pilt: Kristlin Kõrgesaar*

Viru ringkonna juhtide teekond: Lea Matusorg ja Mariella Liivak

Viru ringkonna juhtimine on läbi aastate olnud täis väljakutseid ja edusamme, mida on kujundanud pühendunud ja inspireerivad juhid. Kaks sellist juhti on Lea Matusorg ja Mariella Liivak, kes on oma juhtimisperioodidel toonud organisatsiooni uusi ideid ja tugevat koostööd.

Lea Matusorg, kes valiti ringkonna esinaiseks 2018. aastal, meenutab oma esimest ametiaastat kui keerulist ja väljakutsete rohket aega. „Kuna sama aasta maikuus tuli ka uus ringkonna instruktor Aili, siis oli meil mõlemal palju teadmist ja keeruline orienteeruda administreerimises, sest andmete leidmine ja süsteemi korrastamine võttis palju ajaressurssi,“ selgitab ta. Naiivselt arvasid nad, et ideedega tullakse kohe kaasa, kuid elu näitas, et vanade mõttemustrite muutmine võtab aega. Lea sõnul oli ringkonna jaoskondade tegevus alguses nagu ühe käe sõrmed, kus iga sõrm küünitas eri suunda. Tänapäevaks on jaoskonnad moodustanud ühe tugeva rusikas peopesa ja koostöö toimib läbi erinevate ürituste ja tihedama suhtluse. „Iga ringkond on täpselt nii tugev, kui tugevad on tema juhid ja jaoskonnad,“ rõhutab ta.

Läbi aastate on ringkonnas olnud probleemiks leida vabatahtlikke juhte, kes oleksid motiveeritud ja valmis võtma vastutust. Juhiks saamise eeldus on teadmised organisatsiooni olemusest, valmisolek meeskonnatööks ja eeskujuks olemine liikmetele. Kui jaoskondade ees on juhid, kes vastavad neile tingimustele, siis on ka toimivad jaoskonnad ning liikmed on motiveeritud üritustel osalema. Lea on rõõmus, et ringkonnas on palju tegusaid naisi ja tublisid juhte, kelle töö tulemusel on aasta-aastalt suurenenud liikmete aktiivsus ning liikmemaksude tasumine. „Soovin kõigile juhtidele tahet ning arukust, et panustada ringkonna arengusse. Pean oluliseks, et iga liige tunneks end vajalikuna,“ lisab ta.

2024. aasta märtsikuu ringkonnakogul valiti Viru ringkonna esinaiseks Mariella Liivak, kes on oma esimese ametiaasta jooksul toonud organisatsiooni uut hingamist ja jaganud oma nägemust inspireeriva juhtimise kohta. Tema teekond esinaiseks oli loomulik jätk varasemale aseesinaise rollile, mida Mariella ise kirjeldab kui olulist ettevalmistust. „Esinaise töö muutus minu jaoks atraktiivseks siis, kui sain varasemalt kogeda organisatsiooni sisemist toimimist ja võimalusi. Kui eelmine esinaine teatas, et ei soovi jätkata, tundus see samm loomulikuna,“ jagab ta.

Mariella sõnul on tema eesmärk olnud algusest peale muuta iga organisatsiooni liige oluliseks, sõltumata nende panuse ulatusest. „Soovisin panna naised tundma, et nad on organisatsiooni jaoks väga olulised, igaüks oma panusega,“ räägib ta. Samuti on ta töötanud selle nimel, et ka passiivsemad liikmed leiaksid tee tagasi aktiivsete tegevuste juurde. Realistlikke eesmärke seades soovib Mariella tagada, et liikmete vähest aega kasutatakse võimalikult efektiivselt ja huvitavalt, et huvi kaasa lüüa säiliks.

Mariella jaoks on aasta olnud kui „ameerika mäed“, pakkudes nii uhkust kui ka enesekriitikat. Ta tunnistab, et esinemishirm on üks suurimaid väljakutseid, kuid ajaga on enesekindlus kasvanud. Esimene suur üllatus saabus kohe ametiaja alguses, kui maakonna ajaleht soovis temaga intervjuud. „Tunne oli küll selline, et minestan vist ära,“ meenutab ta. Siiski on Mariella suutnud igast raskusest õppida, järgides põhimõtet, et mis ei tapa, teeb tugevamaks.

Mariella Liivaku ja Lea Matusorgi juhtimiskogemused Viru ringkonnas näitavad,

kui oluline on pühendunud juhtimine. Mariella toob organisatsiooni uut hingamist ja keskendub liikmete kaasamisele, samas kui Lea pikaajaline panus on aidanud luua tugeva ja koostöövalmi ringkonna. Mõlemad juhid rõhutavad, et iga liige on oluline ja koostöö on edu võti.

XIV M. Raamoti rattaretk

VÕRUMAA RINGKOND

Eleri Dräbtsinski, Ruth Maadla, Anu Maask, Katrin Soon

2023. aastal oli Võrumaa ringkonnas 146 liiget: 136 tegevliiget, seitse toetajaliiget, üks noorliige. Alates 2023. aastast on Võrumaa ringkonnas ka kaks auliiget: Hille Vaht ja Helve Tina, kes olid Võrumaa ringkonna taasisutajate hulgas. Taasisutajatest on ringkonna aktiivsed tegevliikmed veel Marje Nõmmik (endine Kangro) ja Merike Niitmets (endine Aleksejeva).

2023 liitus Võrumaa ringkonnaga 14 liiget. Neli liitujat olid varasemalt kuulunud Kodutütarde organisatsiooni, kaks liiget tulid üle teistest ringkondadest (nendest üks on Viru ringkonna taasisutajaliige). Kaheksa liitujat ei olnud seni riigikaitseorganisatsiooni kuulunud. Ringkonnast lahkus 16 liiget. Kolm liiget läksid üle organisatsioonisiselt teise ringkonda, üks liige kustutati nimekirjast surma tõttu. Enamiku väljaastujate jaoks oli lahkumise põhjuseks kiire elutempo, mis ei võimalda panustada Naiskodukaitsse tegevusse.

2024. aasta lõpuks oli liikmeid 151 (nendest 143 tegevliiget, kaks auliiget, viis toetajaliiget ja üks noorliige). Meiega liitus kuusteist naist, neist kümme ei olnud varem Naiskodukaitsesse kuulunud. Teistest ringkondadest tuli üle viis liiget, kodutütardest üks liige, kaks naist olid koolipõlves kodutütred olnud. Välja astus 11 liiget (nende seas kaks toetajaliiget), üks liige arvati välja. Väljaastumise peamise põhjusena toodi endiselt välja ajapuudus.

2023. aasta NKK Võrumaa ringkonna aasta naiskodukaitsja oli Eleri Dräbtsinski.
Pilt: Ruth Maadla

2024. aasta NKK Võrumaa ringkonna aasta naiskodukaitsja oli Anu Maask.
Pilt: Jüri Kuusk

Võrumaa ringkonna 97. aastapäev. V klassi liiliarist annetati Kaia Nõlvikule.

Pilt: Ruth Maadla

Ukraina täiemahulise sõja alguse ajal liitus meiega 19 tegevliiget ja üks noorliige. Kaks nende hulgast astusid välja juba 2024. aastal, neli liitujat jäid väga passiivseks. Üks liitunu läks üle Kaitseliitu.

2023. aasta tuletooja oli Eleri Dräbtsinski, 2024. aasta tuletooja oli Kaisa Sikk kui Võrumaa ringkonna parim laskur.

2023. aastal annetati Liiliaristi V klass Reili Jäädmaale ja 2024. aastal Kaia Nõlvikule.

2024. aastal annetati KL Võrumaa maleva teenetemärk Anu Maaskile.

Ringkonna väljaõppe arengud

2023. aastal korraldas Võrumaa ringkond Naiskodukaitse baasväljaõppe esmaabi ja toitlustuse mooduli. Osalejaid oli ka naaberringkondadest. Üks liige lõpetas ka NAK kursuse. Meie liikmed osalesid BVÕ moodulitel 35 korral. Üks meie ringkonna naine osales parameedikurseralal. Toimus Päästeameti korraldatud evakuaatsiooniõppus Võrukael koostöös Võru linna ja Võru vallaga. Õppuse käigus jagunes meie evakuaatsiooniühm kaheks, üks rühm rajas evakuaatsioonikoha Lasva rahvamaja ja teine Võru linna spordihoonesse. Saime ülesannetega hakkama ning kogusime palju kasulikku kogemusi, et tulevikus veelgi paremini tegutseda. Osaleti ka evakuaatsiooniühma baaskursusel, toiduhügieeni kursusel, evakuaatsiooniühma juhtide täiendõppel ja Kaitseliidu Kooli kursustel.

Võistlustest toimusid NKK koormusmatk (saime IV koha) ning side ja staabi erialavõistlus (I koht). Osaleti veel KV MV suusavõistlusel (I koht), Balti Sõjaväespordi mängudel (I koht), XXIV Kindral Johan Laidoneri teatejooksul (I koht), Vändra

2024. aasta tuletooja oli Kaisa Sikk.

Pilt: R. Maadla

Sõdurioskuste BVÕ (2024)

Sprindil (11. koht), NKK proovil Tartumaal (I koht), võistlusel “Käve üle Küngaste” (I koht). Osalesime ka Balti talimängudel Alutagusel, Võhandu maratonil, KL MV laskmises ning võistlusel “Tartu 24/100”.

2024. aastal korraldasime baasväljaõppe esmaabi ning sõdurioskuste mooduli. Osalejaid oli ka naaberringkondadest. Kokku osalesid meie liikmed BVÕ moodulitel 41 korral. Organisatsiooniõpetuse mooduli kontaktõpe jäi vähesese osalejate arvu tõttu ära, kuid osaleti organisatsiooniõpetuse veebimoodulil. Meie liikmed osalesid õppuritena laskursanitari erialakursusel ja parameedikute kursustel ning koolitusel Peata verejooks.

Üle-eestilistest koolitustest osalesime Kaitseliidu Kooli kursustel, staabiassistendi baaskursusel, evakuatsioonirühma baaskursusel, evakuatsioonirühma juhtide täiendõppel ja seminaril, julgestusmeeskonna õppepäeval ja tegevusjuhtide psühholoogilise esmaabi õppel. Osaleti veel välikoka kursusel, toiduhügieeni kursusel, administreerimise alusdokumentide ja koosolekute alusdokumentide moodulil, avalike suhete eriala täiendõppel, ajaloo seminaril ning Oomega staabimängul.

Võistlustest osaleti 2024. aastal NKK koormusmatkal, NKK laskevõistlusel sportrelvadest ja lahingrelvadest, esmaabi erialavõistlusel (Pilt), võistlusel “Käve

Esmaabi erialavõistlus. Pilt: Kristiina Tamm

Käve üle küngaste. Pilt: Ruth Maadla

üle Küngaste” (III koht) (pilt), Võhandu maratonil (IV koht). Osaleti Admiral Pitka luurevõistlusel 0-tiimina, Balti sõjaväesporti talimängudel, KV MV murdmaasuusatamises ja KL MV laskmistel Männikul.

2024. aastal oli tegevuste fookuses evakuaatsioonirühm, millele korraldati erinevaid õppepäevi. Evakuatsioonirühma jaoks oli 2024. aasta suurim väljakutse osalemine suurõppusel Lõuna Sild. Rühm suutis edukalt toime tulla logistiliste väljakutsetega ja inimeste koordineerimisega, tagades sujuva töö ja efektiivse suhtluse. Kõik protsessid, alates registreerimisest kuni toitlustuse ja turvameetmete rakendamiseni toimusid väga hästi. Suurim tugevus oli meeskonna koostöö ja valmisolek lahendada probleemid kiiresti ja professionaalselt. Õppus oli suurepärane proovikivi, kus meie evakuatsioonirühm näitas oma kõrget taset ja suutlikkust toime tulla kriisiolukordades. On hea meel tõdeda, et Võrumaa evakuatsioonirühm on usaldusväärne meeskond, kes jagab vastutust ja töötab sujuvalt koos keerulistes olukordades.

Evakuatsioonirühma õppepäev. Pilt: Kaisa Niilo

Ringkonna koostööprojektid

2023. aastal jätkasime traditsiooniliste üritustega. Ohutushoiu valdkonnas tegime koostööd PPA ja Päästeametiga. Koostöös PPAga osalesime Võrumaa lasteaialastele suunatud ohutusprojektis “Tunnen, tean, oskan”. (pilt) Abistasime jälituskoerte väljaõppel jäljetegijatena. Koostöös Päästeametiga viisime läbi ühiseid koalitusi ohutushoiu ja elanikkonnakaitse teemadel. Tutvustasime Ole valmis! äppi. Mitmed koolitused toimusid riigikaitselaagrites.

Kriisivalmiduse ja elanikkonnakaitse teemasid tutvustasime ka 2024. aastal. Toimus Euroopa päev, kus tutvustati Ole valmis! äppi ja kriisivarusid. Rõuge kooli töötajatele korraldati koostöös Päästeametiga erinevaid töötubasid. Lõuna-Eesti Haigla töötajatele toimus koostöös Päästeametiga ohutushoiu koolitus, Rõuges toimus kogukonna ohutuspäev, samuti käisime erinevatel laatadel Naiskodukaitsest rääkimas ning ohutushoiu tutvustamas. Noor-

Tunnen, tean, oskan. Ave ja Annika Setomaa valla lasteaias

Hommikune päikesetõusu rivistus Antslas. Pilt: E. Jaani

Võrumaa Maleva aastapäev. Pilt Jüri Kuusk

tele pakkusime kaardi ja kompassi õpet ning õpetasime esmaabi.

Koostöös RMKga toimus taas Ähijärve orienteerumismäng, mis on suunatud pere- ja sõpruskondadele ilma vanusepiiranguta. Ka siin pöörati tähelepanu erinevates kriisiolukordadest hakkamasaamise õppimisele. Punktides viisid ülesandeid läbi ka politseinik ja Päästeameti ennetaja.

Ringkonna muu tegevus

2023. aastal oli Naiskodukaitse jaoks märkimisväärtne tegevus laulupeoliste toitlustamine, meilt osales üks liige. Augustis toimus vabariiklik kahepäevane Ole Valmis! laager organisatsiooni mitte kuuluvatele naistele.

Laagris osales umbes 200 naist koos 50 lapsega, korraldajaid oli samuti 50 ringis. Osalejad olid jagatud väikestesse gruppidesse, kellega koos kogu laagri aja vältel erinevates töötubades uusi oskusi ja teadmisi omandati. Näiteks õpiti laagris esmaabi, kaarti ja kompassi, matkakoti pakkimist, sõlmi ning enesekaitset. Räägiti ka kodustest kriisivarudest ning tule- ja relvaohutusest.

2024. a pöörasime ringkonnas rohkem tähelepanu ajaloo talletamisele ning allikate kogumisele raamatu "Naiskodukaitse 100" koostamiseks. Ajaloo uurimisega tegelesid Võrumaa ringkonnas põhiliselt kolm liiget ja instruktor. Siinkohal tootsin välja Elina Adamsoni pühendumuse, kes veetis kogu oma suvepuhkuse ja magamata ööd Naiskodukaitse ajalugu uurides. Oma suure panuse andsid veel Tiiu Sillavee ja Eleri Dräbtsinski.

Üheks traditsiooniliseks ürituseks, kus meie naised alati osalevad, on 24. veebruaril toimuv Antsla hommikune päikesetõusurivistus, mida korraldab Antsla Üksikkompanii. Meilt oli erinevas vormis rivis 18 naist ning 15 naist oli sel hommikul hõivatud muude ürituse organiseerimist toetavate toimetustega. (Pilt) Igal aastal on meid kutsutud ka Kaitseliidu Võrumaa maleva aastapäevale, kus osaleme hea meelega. (Pilt)

Oma juhtidele korraldame regulaarselt erinevaid õppepäevi. Jaanuari alguses toimus õppepäev instruktoritele. Piret Paomees kõneles koolituskaartidest ning jagas nippe, kuidas mõjuvalt ja meeldejäävalt esineda. Taive Saar rääkis arenguvestluste läbiviimisest. Teine õppepäev meie juhtidele toimus 2024. aasta

juunis, kus värskendati teadmisi jaoskonna aastaeelarve koostamisest, õpiti täitma majanduskulude aruannet ning sõidukulude koondaruannet ja pandi paika 2025. aastal toimuvad üritused. Kolmas õppepäev toimus detsembris, kus õppisime kasutama Drive'i keskkonda, koolitajaks oli meie enda liige Merlit Aldosin. Vaatasime koos üle ka protokollid ja otsuse vormistamise nõuded ning päeva lõpetuseks tegime jõulude ootuses kauneid lauaseadeid Ülle Fomotskina juhendamisel.

Juhtide õppepäev. Pilt: Kristiina Tamm

Jätkame ka Võrumaa kaitseliitlastega ühise pühaliku töötuse andmise traditsiooni novembrikuus. 2023. aastal andis töötuse 13 naist, 2024. aastal viis naist.

Novembris toimuvaks üle-eestiliseks juhtide õppepäevaks on Võrumaa ringkond teinud oma tegevust tutvustavaid loomingulisi etteasteid. 2023. aastal valmis näidend, 2024. aastal tegime filmi, kus koreograafiks oli Võrumaa kodutütar Kristel-Elis Siidra, filmis Aigar Nagel koos abikaasaga.

Vastseliina jaoskond korraldas aastal 2024 jaoskondade vahelise luulevõistluse. Teemaks oli „Mina ja Naiskodukaitse“. Luuletuse pikkuseks pidi olema vähemalt kaheksa rida. Parimaks valiti Eleri Dräbtsinski poolt kirjutatud luuletus „Mina ja Naiskodukaitse“:

Mina ja Naiskodukaitse

Eleri Dräbtsinski

Liitusin naiskodukaitsega aastaid tagasi, olen selle aja jooksul saanud korraliku pagasi.

Praeguseks olen siin olnud aastaid kuusteist, tunnen, et siin hoolitakse üksteisest.

Kunagi oli mul kindel soov ajateenistusse minna,

kahjuks või õnneks ei läinud ma sinna, vaid otsustasin panustada riigikaitsele nii, et olen aktiivne liige siin.

Alguses oli kõik nii segane ja uus, struktuurist midagi ei saanud aru siis.

Nüüdseks on asjad selgemad kui siis, aga ikka tuleb ette olukordi uusi.

Täna on minust saanud ringkonna esinaine,

mul on juhtida sada viiskümmend naist.

Antsla on mu kodujaoskonnaks, kunagi võiks me saada ühtseks kogukonnaks.

Olen sõjaajaksuses rühmaparameedik, metsas olles pole üldse Leedi.

Seal riietuseks digilaik, ja relval on mu juures kindel paik.

Väljaõppel osalen meelsasti ma, olen õnnelik, kui seda teed ka sa!

Erinevatelt kursustelt uusi tarkusi saab, mida teistele edasi jagada saan.

Olen teinud valiku hea, mida loodetavasti tulevikus kahetsema ei pea.

Püüan olla eeskujuks naistele ja ka meie lastele.

Kõik mu sõbrad on siin, samuti ka üle poole minu perest on siin: tütar ja kaks poega,

mees ja pesamuna ootavad veel oma aega.

AASTA NAISKODUKAITSJA NOMINENDID 2023

MERJE MÄLTON

Alutaguse ringkond

Merje on jätnud oma soojuse, teo-
tahtelisuse ja inspireeriva olekuga
sügava jälje kogu ringkonda. Ta liitus
Naiskodukaitsega 2012. aastal ning kui
varasemalt keskendus Merje Avinurme
jaoskonna juhtimisele, siis viimane
aasta on ta lisaks vedanud Alutaguse
ringkonna tootlustusgruppi. Ta teeb
seda suure pühendumuse ja entusias-
miga, kaasates uusi liikmeid, korrasta-
des varustust ning tõstes tootlustuse
üldist taset. Merje on võtnud endale
suure vastutuse ka Avinurme malev-
konna personalipealikuna ning eelmi-
sest aastast alates on ta ka Alutaguse
ringkonna juhatuse liige. Lisaks oma
põhiülesannetele on Merje aktiivne
ka evakuatsioonirühmas, meditsiini ja
avalike suhete erialagruppides. Merje
sõnul on Naiskodukaitse juures imeline
see, et siin saab hulgaliselt uusi tead-
misi ja oskusi, kui on vaid tahtmist ja
tegutsemisindu. Merje teebki just seda
– ta tahab ja tegutseb!

EILI ERG

Harju ringkond

Oma viieaastase liikmestaaži jooksul
on Eili juba kõikjale tegutsema jõud-
nud. Ta hoolitseb selle eest, et kodu-
valla rahvas oleks kriisiks valmis. Ta
on võtnud endale sõjaaja ametikoha
sidemees-autojuhina ning lisaks jõuab
ta instruktorina õpetada kaitseliitlasi
ja naiskodukaitsjaid, sest väärtuslikud
side kasutamise oskused kuluvad kõi-
gile ära. Ta panustab südamega ajaloo-
lise mälestuse hoidmisesse, olles üks
üle-eestilise mälestusürituse “Ma ei
unusta sind!” eestvedajatest ning lisaks
juhtides üle-eestilist ajaloomisjoni.
Jaoskonna esinaisena on ta hoolit-
senud selle eest, et toimiks koostöö
vallavalitsuse ja teiste koostööpartne-
ritega, ringkonna aseesinaisena teeb
sihikindlalt tööd ringkonna arendamisel.

Eili märkab, hoolib ja aitab. Tema jaoks
pole olemas lahendamatu probleeme,
lihtsalt alati pole lahendust lihtne leida.

LAURA PALUOJA

Jõgeva ringkond

Laura on Pedja jaoskonna juhatuse
liige ning on oma värskete ideedega
elavdanud kogu jaoskonna tegevust.
Ta liitus Naiskodukaitsega 2017. aastal
ning valis kiirelt suunaks militaarse
poole - sõdurioskuste kursuse (SOK)
läbimise järel alustas ta pürgimist vali-
tud erialale – parameedik ametikoha
pädevuste saavutamisele. Teekonna
esimeseks etapiks oli laskursanitari
kursuse läbimine, hetkel kuulub Laura
Jõgeva maleva lahingkompanii koos-
seisu. Laura on saavutanud B-kate-
gooria lõhkaja pädevuse ning osalenud
erinevatel lõhkamisharjutustel. Samuti
panustab ta maleva meditsiiniväljaõppe
läbiviimisesse. Tema üheks kireks on
kindlasti laskeväljaõpe ning võimalusel
osaleb ta laskepäevadel ning haarab
sellesse tegevusse entusiastlikult ka
teisi jaoskonna liikmeid.

MERIKE SILD

Järva ringkond

Merikesel on täitunud juba kümme aastat
Naiskodukaitset. Kui varasemalt on
ta olnud tugev ja asendamatu tausta-
jõud, siis nüüd on ta näidanud ennast
mõneti teisest küljest. Olles aastaid
evakuatsioonirühma liige, on ta leidnud
endas tahet panustada ka laiapindses
riigikaitset. Ta asus juhtima ohutushoiu
toimkonda ning on koostöös teiste toim-
konna juhtidega koostanud mitmeid
uusi selle valdkonna õppevahendeid
ja mänge, mida saavad koolitustel
kasutada ka teised naiskodukaitsjad
üle Eesti. Tema abil on saanud eelmisel
aastal sajad Järvamaa inimesed teadli-
kumateks kodanikeks. Ta on väga hin-
natud meeskonnaliige, sest tema sõna
peale võib päriselt kindel olla.

MARGE KELDER

Lääne ringkond

Marge on aktiivselt Naiskodukaitse tegemistes kaasa löönud juba enne ametlikult naiskodukaitsjaks saamist 2019. aastal. Ta on läbinud nooremall-ohvitseri kursuse ning ta on võtnud endale sõjaaja ametikoha Lihula üksikkompaniis. Lisaks on ta edukalt lõpetanud sanitari kursuse Kaitseliidus ja planeerib selles vallas ka oma karjääri Naiskodukaitstes üles ehitada. Marge tegutseb Lõuna-Läänemaa jaoskonna juhatuses, korraldab ringkonnas sõdurioskuste mooduli õpet ning osaleb tuli-hingeliselt mitmetel erinevatel võistlustel. Tema panus Lõuna-Läänemaa jaoskonna esinaisena on Kaitseliidu Lihula üksikkompanii, Naiskodukaitse piirkondliku jaoskonna ning ühisel vastutusalal tegutsevate noorte rühmade tegevuste kokkusidumisel hindamatu.

PILLE KAARSALU

Põlva ringkond

Pille on väga kohusetundlik ja aktiivne naiskodukaitsja, kuuludes organisatsiooni juba 2015. aastast. Põlva jaoskonna juhatuse liikmena on ta seotud jaoskonna ürituste korraldamise ja läbiviimisega, lisaks kuulub ta evakuatsioonirühma väliköögi meeskonda. Pille on võtnud oma südameasjaks teha koostööd kohalike lasteaedadega, korraldades kevadeti lasteaadade lõpurühmadele lõbusaid matkamänge militaarse detailidega. Kohalik elu on talle hingelähedane - vabal ajal tegeleb Pille võro keele edendamisega. Organisatsiooni liikmena on ta väga motiveeritud, positiivse suhtumisega ja oma tegevustes omakasupüüdmatu. Kaaslased on öelnud Pille kohta, et ta on nagu hea haldjas, kes ajab vaikselt oma asja ja on alati olemas, kus vaja.

AIRIN LAASMA

Pärnumaa ringkond

Airin on organisatsiooni liige aastast

2019 ning on ilmekas näide sellest, kuidas laiapindne riigikaitse praktikas välja näeb. Ta on valinud endale ametikoha evakuatsioonirühmas, osaleb peaaegu igal ringkonna üritusel, juhib Vändra jaoskonda, tegutseb aktiivselt kohalikus kogukonnas ning harib elanikkonda. Ta on aktiivne sportlane, võttes osa nii Naiskodukaitse militaarsportlikest võistlustest kui mängides jalgpalli väljaspool meie organisatsiooni. Ta tegeleb aktiivselt noortega, et kindlustada meie riigi aadete kestmine ning tagada meie organisatsioonile järelkasv. Airin ei karda end proovile panna, pingutab kõrgema eesmärgi nimel ning mõjub sealjuures alati inspireerivalt ja motiveerivalt.

VERONICA KOSENKRANIUS

Rapla ringkond

Veronica kuulub Naiskodukaitse ridadesse viimased viis aastat. Ta on Kohila jaoskonna asutajaliige ning esinaine, kuulub evakuatsioonirühma ja lisaks jaoskonna naistele on tema hoole all ka Kohila kodutütarde ja noorkotkaste rühmad. Veronica peab loomulikuks elukestvat õpet. Igapäevaselt õpetaja ametit pidades ja noori õpetades, täiendab Veronica pidevalt ka enda teadmisi ning oskusi erinevatel koolitustel. Ta on võtnud südameasjaks viia läbi kriisikoolitusi nii koolides, asutustes kui kohalikus kogukonnas. Lisaks eeltoodule on Veronica suurepärane traditsioonide ja rahvuslike tavade hoidja ning organisatsiooni ajaloo uurija.

JANA ŠUKIS

Saaremaa ringkond

Jana liitus Naiskodukaitsega juba 10 aastat tagasi. Ta on aastaid juhtinud esinaisena Leisi jaoskonda ning nüüd värskest liige. Jana osaleb aktiivselt nii ringkonna kui maleva tegevustes ning on ringkonna lippurina on ta esindanud

malevat paljudel paraadidel. Samuti on ta side- ja staabigrupi juht ning aitab läbi viia käesoleva hooaja staabimängu Oomega. Jana on väga kohusetundlik asjaajamistes, kiire reaktsiooni ja asjalike ettepanekutega, teda iseloomustavad tugev tahe, eesmärgipärasus, loov lähenemine ja usaldusväärsus. Põnev fakt - just Jana oli see naiskodukaitsja, kes kodus 2022. aasta alguses Tallinnas asuvale admiral Pitka kujule Ukraina lipuvärvides salli kaela, näitamaks meie toetust sõjas olevale riigile.

MIRJAM TRALLMANN

Sakala ringkond

Mirjam kuulub Naiskodukaitsesse 2014. aastast. Ta juhtis kuus aastat Lõuna-Viljandi jaoskonda ning nüüd on Tarvastu jaoskonna aseesinaine, õpetab esmaabi ja sõdurioskusi ning on Sakala ringkonna evakuatsioonirühma meditsiinimeeskonna pealik. Ta on kohusetundlik ja tasakaalukas juht, kes ei karda ei vastutust ega väljakutseid. Mirjam on ehe näide sellest, kuidas Naiskodukaitses leiab naine end. Naiskodukaitsjaks saades kartis ta verd, kuid pärast esmaabi baasväljaõpet ning erinevaid kursusi tegutseb Mirjam meditsiini valdkonnas: ta on asunud ülikoolis meditsiini õppima ning panustab ringkonnas igal võimalusel teistele esmaabi õpetamisele ja ka esmaabi tagamisele.

MARET VALNER

Tallinn ringkond

Maret on olnud naiskodukaitsja juba 13 aastat ning tema nime ette saaks palju tiitleid lisada. Endine pika staažiga Tallinna ringkonna palgaline instruktor, vabatahtlik instruktor ja koolitaja, Lõuna jaoskonna taasasutaja ja esinaine, riigikaitselaagris koolinoorte õpetaja ja rühmaülem, sõjalise baasväljaõppe korraldaja, tuleohutuse tundide läbiviija... Ta on valinud endale sõjaaja ametikoha, lõpetanud nooremallohvitseri kursuse ning saanud seersandi

auastme. Maretil on ka suur huvi militaarspordi vastu, seda nii osalejana, võistkonna esindajana kui ka võistkonnade koolitajana. Ta on teisi liikumapanev jõud, väsimatu, soe ja abivalmis ning oma tegemistes alati põhjaliku ettevalmistusega.

ANNA-LIISA KERNA

Tartu ringkond

Anna-Liisa on olnud Naiskodukaitseliige juba 11 aastat. Anna-Liisa on ringkonnas tuntud nii organisatsiooniõpetuse kui esmaabi instruktorina, viies läbi väljaõpet nii baasväljaõpetel kui ka õpetades lahingmeditsiini. Avalike suhete grupijuhi abina on ta võtnud enda kanda ringkonna sotsiaalmeedia konto haldamise. Ta on tegutsenud jaoskonna esinaisena, hetkel panustab jaoskonna revisjonikomisjonis. Anna-Liisa juhtis 2022. a Tartu maleva tsiviileesmaabi kursuse korraldamist ning on koostanud sisumaterjale ka "Ole valmis!" äpi jaoks. Ta on valmistanud ette Naiskodukaitses paraadükseid nii Eesti Vabariigi aastapäeva kui Võidupüha paraadiks. Ta on oma tegevuses olnud kõigile eeskujuks ajaplaneerimise oskustega – kõiki oma vabatahtlikke kohustusi ja väljakutseid on ta täitnud säravalt, lõpetades samal ajal õpingud arstiteaduskonnas ja hiljem laste infektsioonhaiguste arsti residentuuri ning töö kõrvalt Tartu Ülikooli Kliinikumi lastekliinikus. Ta on asunud arstina sõjaaja ametikohale. Anna-Liisat iseloomustatakse kui väärtuslikku kaaslast nii kaasvõitleja, instruktori kui juhina, kes väsimatult kannab endas põhimõtet "kes teeb, see jõuab".

HEILI METS

Valga ringkond

Heili kuulub Naiskodukaitsesse juba 2006. aastast. Pikk kogemus ringkonna palgalise instruktorina on talle andnud laialdased teadmised Naiskodukaitses, väljaõppes ning tal on

oskused ja vilumus õpetada mitmeid erialasid ning läbi viia baasväljaõpet. Lisaks oma ringkonna koolitamisele on ta alati nõus andma veebitunde kogu organisatsioonile. Ta on väga palju panustanud just laiapindsesse riigikaitse, viies läbi elanikkonnakaitse alast väljaõpet. Lisaks on ta õppustel väljas nii formeerimas kui toitlustamas ning juhib esinaisena ka Laanemetsa jaoskonda. Heili on kiire reageerija ning tuleb võimalusel ka lühikese etteteatamisega appi. Samuti oskab ta kriitilistes olukordades tööjaotust, vahendeid ning ressursse kiirelt ümber jaotada. Kui palgalise instruktori kohalt lahkudes kartis Heili, et ta ei oska enam tavaline tegevliige olla, siis sai temast tegelikult kiirelt laialdaste kogemuste ning teadmistega vabatahtlik juht.

MEERI VISNAPUU

Viru ringkond

Meeri on Naiskodukaitse liige juba pea viis aastat. Jaoskonna esinaisena on ta loonud ühtse ja tugeva meeskonna, kes korraldab mitte ainult jaoskonnasisest väljaõppeüritusi, vaid pühendub ka kohaliku kogukonna õpetamisesse läbi kriisi- või ohutushoiualaste koolituste. Tema eestvedamisel on korraldatud mitmeid ellujäämiskoolitusi ning noortele mõeldud orienteerumisüritusi. Meeri on aktiivne liige Viru evakuaationirühmas, osaledes ka õppe planeerimises ning tehes koostööd nii kohalike omavalitsuste esindajate kui ka Päästeameti kohaliku komando ning vabatahtlikega. Meeri on sihikindel, analüüsiv ja teistele eeskujuks oma pühendumisega Naiskodukaitse tegevustesse.

ELERI DRÄBTSINSKI

Võrumaa ringkond

Eleri on Naiskodukaitse liige juba enam kui 14 aastat, millest viimased kolm on ta panustanud ringkonna esinaisena. Ta on äärmiselt kohusetundlik ning

tema juhtimine on muutnud ringkonda rohkem omanäoliseks ja paremini koos toimivaks. Eleri on panustanud suurelt ringkonna meditsiinigrupi toimimisse - ta on meditsiinigrupi süda ja viimased aastad taganud esmaabi baasväljaõppe korraldamise Võrumaal. Eelmisel aastal viis ta läbi esmaabiõpet nii ringkonna korraldatud "Ole valmis!" laagris organisatsioonivälistele naistele kui ka Parksepa Keskkooli riigikaitsetundides. Eleri töötab Kaitseliidus valvurina, samas on ka laskursanitarina sõjaaja ametikohal lahingkompaniis. Eleri on oma järjekindluse ja pühendumusega eeskujuks igale naiskodukaitsjale.

Aasta naiskodukaitsja 2023
Anna-Liisa Kerna.
Pilt: Elisa Jakson

AASTA NAISKODUKAITSJA NOMINENDID 2024

KÜLLIKE KULLERKUPP

Alutaguse ringkond

Küllike on Avinurme jaoskonna aseesinaine ning kuulub Naiskodukaitsesse juba 11 aastat. Tema tegevusteks on esinemisjulgus, kohanemisvõime, ürituste planeerimine ja asjakohane täideviimine. Eriliselt paistab ta silma evakuaatsioonirühma juhina, kellena ta on tegutsenud üle aasta. Võttes vastu endale tundmatu ameti, alustas ta koheselt enda koolitamist, mille tulemusel suutis ta edukalt juhtida oma meeskonda õppusel Miljon Miksi. Tema otsekohene ausus ja tugev oma arvamus aitavad tal juhina kiireid ning õiglaseid otsuseid vastu võtta. Ta suudab oma rühma liikmetes tekitada kokkuhoidmis- ja turvatunde, luues kiirelt hea kontakti ka uute liikmetega.

EVE TOBIAS

Harju ringkond

Eve on aktiivne naiskodukaitsja - ta on Harju ringkonna juhatuse liige, Harku jaoskonna aseesinaine, avalike suhete erialagrupi juht ja kuulub ka evakuaatsioonirühma. Eve panustab aktiivselt kriisivalmiduse edendamisse, olles ringkonna kriisikoosolekute korraldaja ja osaledes Kose ning Harku valla kriisiõppustel. Ta edendab Päästeameti ja Naiskodukaitse vahelist koostööd ning koolitab teisi kriisivalmiduse teemadel. Eve on ringkonna mentor ning on oma hea nõuga alati liikmetele abiks. Ta on andnud suure panuse Harku jaoskonna ajaloo talletamisel ning alates 2022. aastast varjevõrkude valmistamisel Ukraina toetamiseks. Eelmisel aastal oli tema juhtida ka üle-eestiline Sinilillekampaania oksjon. Evet iseloomustab pühendumus, abivalmidus ja oskus leida lahendusi igale olukorrale.

MERLIN NAUDRE

Jõgeva ringkond

Merlin elab ja hingab Naiskodukaitse tegevuse rütmis. Suurim ja olulisim roll tema tegevuses nii käesoleval kui ka kõikidel varasematel aastatel on tegevuste osas, mida ei ole võimalik ühegi sündmuse alla liigitada või andmebaasi kanda. Seda nii jaoskonnas, erinevates korraldusmeeskondades, töögruppides kui ka üksuse koosseisus. Ta osaleb Kaitseliidu õppustel formeerijana, toitolustajana, fotograafina ja kajastajana. Üheks Merlini südameasjaks on toetada Kaitseliidu noorteorganisatsioonide tegevust nii maakondlikul kui vabariiklikul tasandil.

TIIA RIIS

Järva ringkond

Tiia on organisatsioonis tegutsenud kümmekond aastat ning teinud kõike kustumatu kire ja pühendumisega. Ta on ringkonna üks aktiivsemaid liikmeid, tegutsedes nii oma jaoskonna juhatuses kui ka erinevatel ringkonna üritustel. Näiteks on võimeka sportlasena tema leivanumbriks igasugused võistlused, matkad ja retked. Viimastel aastatel on tema suurim fookus aga kriisivalmidus - ta on ekspert ohutushoiu teemadel ning ta on Järva evakuaatsioonirühma liige. Tiia on tagasihoidlik, oma olemuselt tagaplaanil olija, kuid kohusetundlik, hoolas ja täpne oma tegemistes. Ta on meie raudnaine, kelle süda on õiges kohas ja kes ei jäta abita mitte kedagi.

KAJA LOTMAN

Lääne ringkond

Kaja panus Naiskodukaitsesse ja tema pühendumine ringkonna ajaloo uurimisele ning jagamisele on tõeliselt väärtuslik. Tema tegevus Lõuna-Lääne-maa jaoskonna asutajana ja juhtimisel, samuti kohalike koolide toetamises

ja sõjapõgenike abistamises näitab tema suurt pühendumust kogukonnale. Kaja töövõit Naiskodukaitse ajalooraamatu "Naiskodukaitse Lääne ringkond 1928-1940" kirjutamise ja ilmumise eestvedamisel on tõeliselt märkimisväärt. See raamat mitte ainult ei jää jäädvustama ringkonna ajalugu, vaid ka harib tulevase põlvkondi ja tugevdab kogukonna identiteeti. Kaja pühendumus ja sihikindel töö ajaloo uurimisel on kindlasti jätnud sügava jälje nii Naiskodukaitstes kui ka laiemalt.

KEIDI KÄIS

Põlva ringkond

Keidi on aktiivne Orajõe jaoskonna juhatuse liige ning kuulub Põlva evakuatsioonirühma. Tema kaaslaste sõnul on just tema see, kes juhatuse koosolekul ülesandeid jagades ütleb: „Mina teen!“ ning ka ringkonna üritustel alati käed külge lööb. Ta on valinud endale ametikoha evakuatsioonirühmas. Tervislikud eluviisid on Keidile olulised ja südamelähedased, kas siis läbi spordi ja liikumise või tervisliku toitumise. Näiteks on ta esindanud oma ringkonda Naiskodukaitse koormusmatkal ning tegutseb aktiivselt välikokana. Keidi on oma positiivse ellusuhtumise ja abivalmidusega ringkonnas hinnatud kaaslane.

MARET KALJULAI

Pärnumaa ringkond

Maret liitus Naiskodukaitsega 2018. aastal ning on algusest peale organisatsiooni tegevuses aktiivselt kaasa löönud. Tema head juhtimisoskused peegelduvad igas tema tegemises, olgu selleks erinevatel võistlustel osalemine, baasväljaõppe sõduri mooduli korraldamine, kaaslastele metsatarkuste õpetamine, koormusmatkal osalemine või tegutsemine oma sõjaaja ametikohal staabiassistendina. Tema tahtejõud, ettevõtlikkus ja pühendumine organisatsioonile on kaasahaarav ning oma eeskujuga innustab ta kaaslasi.

seidki olema paremad liikmed. Kaaslaste sõnul on Maret väga hooliv ja pühendunud naiskodukaitsja ning tema peale saab alati loota.

LIISI JUUSE

Rapla ringkond

Liisi liitus Naiskodukaitsega üle kuue aasta tagasi, ta on üks Kohila jaoskonna asutajaliikmetest. Liisile on südamelähedane meditsiiniteema, ta on valinud enda sõjaaja ametikohaks just selle ala - ta on parameedik Rapla maleva Lahingkompaniis. Lisaks on ta aktiivne meditsiini erialagrupi juht ning tegus ringkonna vabatahtlik instruktor. Ta on korraldanud põnevaid koolitusi ja laagreid, kus on jaganud oma teadmisi naiskodukaitsjatele, kaitseliitlastele, kodutütardele ja noorkotkastele nii oma ringkonnas kui ka väljaspool seda. Suur on olnud Liisi panus evakuatsioonirühma meditsiini meeskonna töös nõustajana ning suurõppustel reaalmehaanika tagajana. Talle meeldib ka ise end erialaselt täiendada, aasta tagasi tegi ta eraelus kannapöörde ning asus õppima meditsiinitöötajaks.

JANNE METS

Saaremaa ringkond

Janne on Akadeemilise jaoskonna esinaine ning kuulub Naiskodukaitse ridadesse juba 2013. aasta lõpust. Ta on kuulunud ringkonna juhatusse ja olnud evakuatsioonirühma looja ja esimene juht aastatel 2018–2022. Janne oli põhikorraldaja ringkonnale läbiviidud koolitusel „Head riistad ja rõõmus meel“, mis käsitles eesmärgipärast koostööd Naiskodukaitstes nii isikute kui ka jaoskondade vahel, põhieesmärgiks liikmete teadlikkus, erinevate oskuste kujundamine ning organisatsiooni tugevus. Suure töö tegi Janne ära Saaremaa ringkonnast vändatud filmi valmimise heaks. Janne iseloomustavad märksõnad täpsus, korrektsus, suur töövõime, empaatia ja võetud kohustuste täitmine.

MARILIIS TAMMEVÄLI

Sakala ringkond

Mariliis on oma ringkonna suurima jaoskonna, Viljandi jaoskonna, esinaine ning tema juhtimisel toimib jaoskonna juhatuse töö suurepäraselt, sest ta arvestab liikmetele ülesandeid jagades kõikide oskustega. Mariliisi juhtimisel on organiseeritud baasväljaõppeid ja teisi väljaõppeüritusi. Eelmisel aastal võttis ta enda kanda evakuatsioonirühma abi rolli, teades, et vaid mõne kuu pärast ootab ees Lõuna-Eestis suurõppus. Ta tegi lühikese ajaga endale selgeks kogu süsteemi, kuid kõige suurema väärtuse andis õppusel kohapeal, reguleerides kogu meeskonda ning lahendades olukordi nagu pikaajaline üksuse liige. Mariliisi soov on kindlasti läbida ka SOKL ning panustada riigikaitsele just seal, kus tema oskused päriselt vajalikud on ning kasuks tulevad.

AIVI MURD-MURULAUK

Tallinna ringkond

Aivi liitus Naiskodukaitsega 2018. aastal ning on oma liikmeksoleku ajal tegutsenud nii jaoskonna revisjonikomisjonis, jaoskonna aseesinaisena ning praeguseks juba kaks aastat ringkonna aseesinaisena. Lisaks ringkonna juhtimisele korraldab ta militaarspordipäevi, orienteerumisüritusi ja esmaabikoolitusi ning on Tallinna ringkonna meditsiini erialagrupi juht. Kriisi- ja sõjaaegseks ametikohaks on ta valinud evakuatsioonirühma ülema abi ametikoha, vastutades väljaõppe, varustuse korrasoleku ja koostöö eest partneritega. Aivi on aktiivne end proovile panema laskespordis, matkadel ja rännakutel, samas osaleb vajadusel pidulikus vormis mälestuspäevadel ja panustab südamega Sinilillekampaaniasse. Ta on pühendunud, inspireeriv ja osav meeskonnamängija, kelle mitmekülgsus ja “teeme ära” suhtumine on kaaslastele eeskujuks.

TIIU PIRSKO

Tartu ringkond

Tiiu on Tartu Akadeemilise jaoskonna aseesinaine, kelle panust tema kõrval tegutsenud jaoskonna esinaised äärmiselt kõrgelt hindavad. Kui 2022. aastal jaoskonna liikmete arv 63% kasvas, oli just Tiiu see, kes võttis uute liikmetega ühendust ja tagas, et nende organisatsiooniga liitumine oleks võimalikult sujuv ja kiire. Paralleelselt jaoskonna aseesinaise kohustuste täitmisega on Tiiu osalenud formeerijana paljudel õppustel, korraldanud erinevaid võistluseid, jõuab ka tootlustama, laskepäevadele ning võtab osa raamatuklubi kokkusaamistest ja vestlusõhtutest. Naiskodukaitse arendamisse on ta panustanud ajalootoimkonnas tegutsemisega ning organisatsiooni tutvustanud arvukatel üritustel. Tiiu avaldab oma arvamust alati sõbralikult ja konstruktiivselt, ning on inspireeriv laia silmaringiga naiskodukaitsejaga.

ANNELI REINHOLD

Valga ringkond

Anneli liitus Naiskodukaitsega 2018. aastal ja on alates sellest ajast olnud pühendunud liige, kes panustab aktiivselt nii organisatsiooni tegevustesse kui ka kogukonna arendamisse. Ta on Tõrva jaoskonna juhatuse liige, tutvustab elanikkonnale Ole valmis! äppi ja viib läbi Naiskodukaitse üritusi. Anneli kuulub evakuatsioonirühma, osaledes suurõppustel, ja on osav tootlustaja, kes toimetab sageli metas katla ääres. Tema pühendumus on inspireerinud ka tema pereliikmeid – tütreid on kodutütarde liidrid ja peagi Naiskodukaitse liikmed, abikaasa on aktiivne toetajaliige. Anneli on kohusetundlik ja täpne liige, kelle tegevus on mõtestatud ja järjekindel, tehes temast usaldusväärse ja hinnatud kaasalööja.

KAIRI LAUBHOLTS

Viru ringkond

Kairi on Viru-Nigula jaoskonna aseesinaine, kes on olnud mitmetele uutele liikmetele toeks organisatsiooni astudes ning suunanud ja toetanud liikmeid nende tegevustes. Tema südameasjaks on evakuatsiooni teema - ta on evakuatsioonirühma rühmaülema abi, kelle roll ja panus rühma arendamisel ja õppuste läbiviimisel on olnud märkimisväärtne. Tänu tema konkreetsusele, täpsusele ja vajadusel ka õpikohtade väljatoomisele on rühm saanud häid õppekohti ning võimalusi olla parem kui oldi eile. Kairi annab oma teadmisi edasi, viies läbi õppepäevi evakuatsioonirühmale ning töötubasid noortele. Ta on valitud ka kodutütarde vabatahtlikuks juhiks - Kodutütarde Viru ringkonna ringkonnavanemaks.

Aasta naiskodukaitsja 2024

Aivi Murd-Murulaug.

Pilt: Kristlin Kõrgesaar

ANU MAASK

Võrumaa ringkond

Anu tegutseb ringkonna aseesinaine ning evakuatsioonirühma rühmaülema abina, olles aktiivselt kaasatud koolituste ja õppepäevade korraldamisse. Anu jagab oma teadmisi ja motiveerib teisi liikmeid, olles rahulik, tasakaalukas ja alati lahendustele orienteeritud. Tema elufilosoofia „Kui kuidagi ei saa, siis kuidagi ikka saab!” toetab keerulistes olukordades lahenduste leidmist. Ta innustab teisi Naiskodukaitsse tegevustesse panustama ja tõstab organisatsiooni nähtavust kogukonnas. Anu on Naiskodukaitsse eeskujulik liige, kelle rahu, kindlameelsus ja head juhtimisvõimed on olnud oluliselt toeks meie igapäevases tegevuses.

TUNNUSTAMISED 2023-2024

Liiliaristi III klass

Harju
Pille Veitmaa, 21.08.2023
Järva
Taive Saar, 21.08.2023

Liiliaristi IV klass

Harju
Maris Lilleväli, 12.11.2024
Jõgeva
Merit Viitman, 8.11.2023
Mariana Maasik, 16.09.2024
Lääne
Diana Saarniit, 16.09.2024
Põlva
Jaanika Mihelson, 4.11.2024
Pärnumaa
Jana Ots, 8.11.2023
Monika Leosk, 8.11.2023
Saaremaa
Piret Paomees, 7.02.2023
Sakala
Tairi Lappalainen, 12.11.2024
Tartu
Anna-Liisa Kerna (end. Viltrop), 7.02.2023
Tiina Jaksman, 21.08.2023
Jaanika Palm, 8.02.2024
Laura Loolaid, 13.08.2024
Viru
Kaja Alasoo, 4.11.2024

Liiliaristi V klass

Harju
Liina Riismaa, 8.11.2023
Gea Liblik, 4.11.2024
Eve-Merin Aas, 12.11.2024
Anu Tolsa, 12.11.2024
Evely Sagor, 12.11.2024
Jõgeva
Merlin Naudre, 8.11.2023
Angela Vahtra, 8.11.2023
Heili Miku-Kuusk, 8.11.2023
Marianne Kase, 16.09.2024
Ariana Rooba, 4.11.2024
Järva
Tiia Riis, 8.11.2023
Tene Metsma, 8.11.2023
Lääne
Maret Kollin, 7.02.2023
Kaja Lotman, 25.10.2023
Siret Russi, 25.10.2023
Julia Sirkel, 16.09.2024
Anne Rehkalt, 16.09.2024
Rita Lai, 16.09.2024
Põlva
Kersti Kõrge, 8.11.2023

Kairi Kirotsk, 4.11.2024
Pärnumaa
Kaire Nõmm, 8.11.2023
Liina Toome, 8.11.2023
Margit Nõmtak, 22.05.2024
Margit Veltson, 22.05.2024
Maret Kaljulaid, 22.05.2024
Saaremaa
Janne Mets, 7.02.2023
Kadri Paomees, 30.11.2023
Sakala
Kai Kannistu, 8.11.2023
Kairi Heinsoo, 8.11.2023
Marina Lääts, 12.11.2024
Ebe Örne, 12.11.2024
Tallinn
Karen Kanniste, 8.11.2023
Karin Kaup-Lapõnin, 4.11.2024
Tartu
Lagle Lõhmus, 7.02.2023
Merilin Saksing, 7.02.2023
Kadri Vider, 21.08.2023
Laura Bellen (end Jõgisoo), 8.02.2024
Elen Heidok, 8.02.2024
Merli Keerup, 13.08.2024
Raili Zuba, 13.08.2024
Viru
Kairi Laht, 22.11.2023
Mariella Liivak, 22.11.2023
Evely Press, 4.11.2024
Margit Randvee, 4.11.2024
Võrumaa
Reili Jäädmaa, 8.11.2023
Kaia Nõlvik, 4.11.2024

Hõberist

Karl Vähk, Alutaguse, 4.11.2024
Tõnis Mettjer, Jõgeva, 16.09.2024
Heiki Magnus, Lääne, 7.02.2023
Karel Kelder, Lääne, 16.09.2024
Olev Juursalu, Tartu, 21.08.2023
Indrek Etverk, Tartu, 13.08.2024
Kalle Mürel, Pärnumaa, 8.11.2023
Ahto Vikat, Saaremaa, 5.12.2023

NKK 97. aastapäev. Liiliaristi III klass. Pilt: Paul Poderat

VÕIDUTULE TOOJAD

2023

Alutaguse ringkond - Inga Kütt
 Harju ringkond - Jaanika Kutsar
 Jõgeva ringkond - Maris Allik
 Järva ringkond - Vivika Barnabas
 Lääne ringkond - Mare Laide
 Hiiumaa jaoskond - Helja Kaptein
 Põlva ringkond - Kristi Johanson
 Pärnumaa ringkond - Mari-Liis Kaljur
 Rapla ringkond - Evelyn Gold
 Saaremaa ringkond - Anneli Pitk
 Sakala ringkond - Mari Mesipuu
 Tallinna ringkond - Janika Praks
 Tartu ringkond - Inge Leitu
 Valga ringkond - Kristina Svirskaja
 Viru ringkond - Lea Matusorg
 Võrumaa ringkond - Eleri Dräbtsinski

2024 (parimad laskurid)

Alutaguse ringkond - Kristina Polunina
 Harju ringkond - Kaire Taar
 Jõgeva ringkond - Laura Paluoja
 Järva ringkond - Siret Niinepuu
 Lääne ringkond - Irina Fišina
 Põlva ringkond - Carmen Kägo
 Pärnumaa ringkond - Margit Kaur
 Rapla ringkond - Aivi Tarvis
 Saaremaa ringkond - Liselle Laurits
 Hiiumaa jaoskond - Anne Kaasik
 Sakala ringkond - Ele Lehes
 Tallinna ringkond - Anu Asu
 Tartu ringkond - Liis Kruuse
 Valga ringkond - Viia Kaldam
 Viru ringkond - Annely Kallas
 Võrumaa ringkond - Kaisa Sikk

STAAŽIMÄRGI SAAJAD

2023

Alutaguse: Linda Salmus, Karmen Randla,
Linda Kalle, Ülle Roots
Lääne: Svetlana Aug
Põlva: Reet Keerd
Saaremaa: Mare Kirr
Tallinn: Tiina Niilis, Kadi Kalbin
Tartu: Signe Viggor, Viivika Kook
Viru: Kristy Kalmus

2024

Alutaguse: Liivi Kingu, Inga Kütt, Katre
Eskor, Siiri Sepp
Harju: Järvi Kirs
Jõgeva: Marika Kallemaa, Ebe Kattel,
Marge Peets
Lääne: Aime Pukk, Marje Sinisaar
Põlva: Tuulike Mölder
Pärnumaa: Lea Pikker, Ülle Rattasep, Mai
Saar, Hinge Vaiksoo
Saaremaa: Ülle Sülle
Tallinn: Merike Jürjo
Tartu: Sirje Nüüd
Viru: Liaana Luhaste
Viru: Maire Laht, Piret Pihel, Piia
Saarepera, Marit Siren
Võrumaa: Riina Kirschenberg, Ludmilla
Kordemets

Staažimärgi saajad Naiskodukaitse aastapäeval 2024. aastal. Pilt: Paul Poderat

NAISKODUKAITSE VÕISTLUSTE TULEMUSED 2023-2024

2023

Koormusmatk, korraldaja Valga ringkond

I koht - Saaremaa (Brita Laht, Emilia Rozenkron, Marta-Miina Loel, Helina Eist-Tarekin)

II koht - Tartu I (Kerli Prants, Silja Möllits, Kadri Limberg, Kristi Loit)

III koht - Pärnumaa Ülejõe Vändra (Maret Kaljulaid, Pille Kullamä, Annika Möttus, Airin Laasma)

Laskevõistlus sportrelvadest, korraldaja Alutaguse ringkond

Võistkondlikus arvestuses:

I koht ja rändkarikas - Alutaguse ringkond (Anastassia Olewicz, Veera Rumjantseva, Kristina Polunina ja kodutütar Varvara Rogaten), 1173,6 punkti

II koht - Rapla ringkond (Triin Tähtla, Ragne Roosla, Susanna Sule ja kodutütar Katrin Mirtel Tutt), 1164,1 punkti

III koht - Tallinna ringkonna 1. võistkond (Küllil Davel, Katre Kröönström, Anne-Mai Nahk ja Sirle Baldesport-Märss), 1124,1 punkti

Laskevõistlus lahingrelvadest, korraldaja Jõgeva ringkond

Võistkondlikus arvestuses:

I koht ja rändkarikas - Tartu ringkond (Kerli Prants, Liis Kruuse, Helen Saal ja Silja Möllits), 1541 punkti

II koht - Tallinna ringkond (Anu Asu, Sirle Baldesport-Märss, Külli Davel ja Katre Kröönström), 1448 punkti

III koht - Alutaguse ringkond (Jekaterina Tihhomirova, Kristina Polunina, Natalja Skvortsova ja Jonne Rooma), 1412 punkti

Side ja staabi erialavõistlus

I koht - Võrumaa ringkond (Ruth Maadla, Reili Jäädmaa, Maie Vumba, Laura Järvpõld, Karme Hain)

III koht - Tallinna ringkond

Lõpujooks 2024. a. koormusmatkal. Pilt: Karin Kolk

Koormusmatk, korraldaja Harju ringkond

I koht - Tartu I (Kristi Loit, Kerli Prants, Silja Möllits, Maret Meriste)

II koht - Pärnumaa II (Maret Kaljulaid, Annika Möttus, Airi Talumets, Airin Laasma)

III koht - Lääne (Marge Kelder, Julia Sirkel, Henrieth Kampmann, Reelika Bulak)

Laskevõistlus lahingrelvadest, korraldaja Lääne ringkond

Võistkondlikus arvestuses:

I koht ja rändkarikas - Tartu ringkond 1202 silmaga (harjutus 1 ja 2) (Liis Kruuse, Silja Möllits, Miina Voltri, Linda Pärn)

II koht - Alutaguse võistkond 1183 silmaga (Jekaterina Tihomirova, Kristina Polunina, Natalja Skvortsova, Katrin Smirnova)

III koht - Tallinna ringkond 1086 silmaga (Anu Asu, Külli Davel, Sirle Baldesport-Märss, Berit Cavegn)

Harjutuses 1 ehk automaatrelvast AK4 laskmises oli parim Tartu võistkond (1054 silma), teine Alutaguse (1030 silma) ja kolmas Tallinn (951 silma).

Harjutuses 2 ehk püstoli Glock P80 laskmises oli parim Alutaguse (153 silma), teine Tartu (148 silma) ja kolmas Tallinn (135 silma).

Laskevõistlus sportrelvadest, korraldaja Põlva ringkond

Võistkondlikus arvestuses:

I koht ja rändkarikas - Alutaguse ringkond (Kristina Polunina, Veera Rumjantseva, Anastassia Olewicz ja Katrin Smirnova)

II koht - Tallinna I võistkond (Anžela Voronova, Kristiina Sammal, Anne-Mai Nahk ja Alina Kovaljova)

III koht - Rapla ringkond (Aivi Tarvis, Susanna Sule, Ragne Roosla ja Karis Sõonurm)

Esmaabi erialavõistlus, korraldaja Pärnumaa ringkond

I koht - Rapla ringkond (Liisi Juuse, Eneli Lõhmus, Maiu Kaasik-Pikk, Eha Kuusemets, esindaja Erik Kosenkranius)

II Viru ringkond (Piret Rehe, Anneli Mikiver, Pärja Õun ja Katri Laksberg, esindaja Silvi Kalamees)

III Lääne ringkond (Marge Kelder, Raili Küttmann, Inga-Garmen Küttmann ja Henrieth Kampmann, esindaja Karel Kelder)

Esmaabi erialavõistlus Pärnumaal. Pilt: Margit Kaur

RINGKONDADE JA JAOSKONDADE JUHATUSED JA REVISJONIKOMISJONID 2023-2024

ALUTAGUSE RINGKOND

Ringkonna esinaine: Kersti Altpere

Ringkonna aseesinaine: Leena Tammets

Ringkonna juhatus: Merje Mälton, Jekaterina Tihhomirova, Küllike Kullerkupp (2023), Anneli Lepp (2024), asendusliige Ruta Lobanova

Ringkonna revisjonikomisjon: Kristi Goldberg, Pille Pihelgas, Moonika Tarassova, asendusliige: Eve Müüdlä (2023), Silvi Sirelpuu (2024)

Avinurme jaoskond

Esinaime: Merje Mälton

Aseesinaine: Küllike Kullerkupp

Juhatus 2023: Janelle Veske, Silvi Sirelpuu, Veronika Kaldma, asendusliige: Elisaveta Päll

Juhatus 2024: Janelle Veske, Veronika Levina, Astrid Jõemägi, asendusliige: Mari-Liis Renser

Revisjonikomisjon 2023: Kairit Jaas, Kersti Podmošenski, Tiina Raudmäe

Revisjonikomisjon 2024: Jana Tiganik, Kersti Podmošenski, Tiina Raudmäe, asendusliige: Kairit Jaas

Lüganuse jaoskond

Esinaime: Inga Kütt

Aseesinaine: Anna-Liisa Roosild (2023), Eha Pau (2024)

Juhatus: Liivi Kingu, Ave Paavo, Eha Pau (2023), Tiina Pukk (2024), asendusliige: Laine Tops

Revisjonikomisjon: Ülle Roots, Merle Kodu, Katre Eskor (2023), Siiri Sepp (2024), asendusliige: Siiri Sepp (2023), Maili Liinev (2024)

Narva jaoskond

Esinaime: Jekaterina Tihhomirova

Aseesinaine: Pille Pihelgas

Juhatus: Larissa Peeters (2023), Olga Orlova (2024), Katrin Smirnova, Kristina Polunina, asendusliige: Inga Sillat (2023), Katrin Kolli (2024)

Revisjonikomisjon: Ene Lättemaa, Maria Šitova, Olga Baikova, asendusliige: Larissa Peeters (2024)

Jõhvi jaoskond

Esinaime: Katrin Hannov (2023),

Aseesinaine: Heli Kool (2023),

Juhatus 2023: Eve Müüdlä, Heli Lebedeva,

Anneli Lepp, asendusliige: Yulia Boykacheva

Juhatus 2024: Eve Müüdlä, Moonika Tarassova, Katrin Hannov, asendusliige: Kristi Goldberg

Revisjonikomisjon 2023: Anneli Bogens, Natalja Stepanov, Signe Asper, asendusliige: Kadriina Krüüts

Revisjonikomisjon 2024: Anneli Bogens, Mai Tapner, Heli Kool, asendusliige: Reet Peet

HARJU RINGKOND

Ringkonna esinaime: Elbe Lumiste

Ringkonna esinaime: Eili Erg

Ringkonna juhatus: Jaanika Nõgu, Eve Tobias, Gea Liblik (2023), Kristlin Kõrgesaar (2024)

Ringkonna revisjonikomisjon: Heili Tõnisson, Veronika Laakso (2023), Reelika Sommermann (2023), Eve-Merin Aas (2024), Liina Riismaa (2024)

Harku jaoskond

Esinaime: Liina Riismaa

Aseesinaine: Eve Tobias

Juhatus: Julija Laksberg, Pille Leidre, Kristi Mets (2023), Anneli Kivimägi (2024)

Revisjonikomisjon: Moonika Ots, Terje Talvi, Maria Laidoner

Jõelähtme jaoskond 2024

Esinaime: Evelyn Ivask

Aseesinaine: Triin Hinnosaar

Juhatus: Birgit Pajuste, Gerti-Vena Roost (2023), Liis Truubon (2023), Pille Kaasan (2024), Kersti Valdmann (2024)

Kehra jaoskond

Esinaime: Inga Koitla

Aseesinaine: Hele Margus

Juhatus: Kristina Sirkas, Pirje Päsuke, Piret Urmet (2023), Killu Reinjärv (2024)

Keila I jaoskond

Esinaime: Pille-Riin Moilanen

Aseesinaine: Karit Raidmets

Juhatus: Heidi Toomse, Jane Süld, Diana Sopova

Revisjonikomisjon: Ulvi Särak, Ingrid Seeman, Helje Eha

Keila II jaoskond

Esinaime: Aita Viigi

Aseesinaine: Merike Meier

Juhatus: Karet Siidirätsep, Aasa Süld, Jane Jakobson (2023), Anneli Pärilin (2024)

Revisjonikomisjon: Ingrid Siska-Mölder, Evelyn Rank

Kiili jaoskond

Esinaime: Eveli Kaunispaik

Aseesinaine: Natalia Pennert

Juhatus: Karmen Heinmaa, Ave Melsas, Urve Talvistu (2023), Murel Saluste (2024)
Revisjonikomisjon: Jutta Schnur, Triin Tallinn, Urve Talvistu

Kose jaoskond

Esinaine: Annely Tisler
Aseesinaine: Jaanika Kutsar (2023), Keidi Nael (2024)
Juhatus: Nadia Reimann, Diana Mihkelsoo, Mirey Rütman (2023), Liina Gatski (2024)
Revisjonikomisjon: Karolin Karu, Pille Tamm, Tähti Marjamäe

Kuusalu jaoskond

Esinaine: Jana Koot (2023), Jana Lumiste (2024)
Aseesinaine: Tiina Pau
Juhatus: Alice Lipp-Paju, Ivi Rool, Siiri Tamm
Revisjonikomisjon: Maris Lilleväli, Helle Söönurm (2023), Gerli-Sveta Pajupuu (2023), Merike Sepper (2024), Kristi Leedjärv (2024)

Männiku jaoskond

Esinaine: Raita Ustal
Aseesinaine: Tiit Liivamaa
Juhatus: Anneli Mere, Heli Rumm (2023), Solveig Varu (2023), Mari-Liis Vooremäe (2024), Kati Karussaar (2024)
Revisjonikomisjon: Jane Suu, Kai Räämet, Kristel Karussaar

Nissi jaoskond

Esinaine: Triin Verner
Aseesinaine: Pille Sassi
Juhatus: Nele Musten, Elina Kutti, Piret Reinmann (2023), Ave Okspuu (2024)

Padise-Kloostri jaoskond

Esinaine: Reelika Sommermann
Aseesinaine: Katrin Vender
Juhatus: Rita Tammik, Kelli Lilles, Kerli Kanniste (2023), Tiina Mets (2024)

Rae jaoskond

Esinaine: Katrin Luhaväli (2023), Kristlin Kõrgesaar (2024)
Aseesinaine: Kristlin Kõrgesaar (2023), Annika Mängli (2024)
Juhatus: Margen Õlijas, Biby Lilander (2023), Liisi Puhk (2024), Mari Randmäe (2024)
Revisjonikomisjon: Kadri Reinap, Laine Mokrik, Riina Laherand (2023), Liis Kimsto (2024)

Saku jaoskond

Esinaine: Eili Erg
Aseesinaine: Mailis Aas (end Petrovits)
Juhatus: Ruth Kuhi, Teele Raja (2023), Marju Uusküla (2023), Katre Kivaste (2024), Piret Reinmann (2024)
Revisjonikomisjon: Gerly Ruusmäe, Kädi

Avik, Katre Ulmas

Saue jaoskond

Esinaine: Gea Liblik (2023), Evelyn Sagor (2024)
Aseesinaine: Astrea Simulman (2023), Eveli Rea (2024)
Juhatus: Kaire Vahur, Ingrid Kuningas (2023), Liina Laanemäe (2023), Katrin Naber (2024), Annika Kaasik (2024)
Revisjonikomisjon: Ruth Pääsuke, Katre Alavee, Leena Pukk

Viimsi jaoskond

Esinaine: Ene Lill (2023), Eve Rebane (2024)
Aseesinaine: Külli Määr (2023), Ede Oks (2024)
Juhatus: Riina Orgla, Anne-Mai Murs, Jaanika Nõgu (2023), Lille Priks (2024)
Revisjonikomisjon: Kristel Ütsi, Piret Sternhof, Kai Yallop

JÕGEVA RINGKOND

Ringkonna esinaine: Piret Lääne (2023), Keiu Kirsimägi (2024)
Ringkonna aseesinaine: Kadri Järv (2023), Kärt Kirsimägi (2024)
Ringkonna juhatus 2023: Kätlin Ridal, Kati Mikk, Aive Kivioja. Asendusliige: Tiit Kallis.
Ringkonna juhatus 2024: Riina Kink, Marianne Kase, Külli Vikat. Asendusliige: Merit Viitman
Ringkonna revisjonikomisjon 2023: Keiu Kirsimägi, Merle Plovits, Riina Kink, asendusliige: Nele Tõnissoo
Ringkonna revisjonikomisjon 2024: Merle Plovits, Heili Saage, Nele Mällo, asendusliige: Tiit Kallis

Jõgeva jaoskond

Esinaine: Maris Allik
Aseesinaine: Tiina Arras
Juhatus 2023: Annela Kalmus, Õnnela Skobie, Heili Miku-Kuusk, asendusliige: Tiina Miško
Juhatus 2024: Rebecca Lazareva, Annela Kalmus, Aive Kivioja, asendusliige: Heili Saage
Revisjonikomisjon: Inge Kiisler, Urmi Lall (2023), Galina Lehtsalu (2024), Marika Kallemaa, asendusliige: Olga Jürma

Põltsamaa jaoskond

Esinaine: Hanali Kõörna
Aseesinaine: Kirly Sadam
Juhatus: Kati Mikk, Dea Laugmaa, Eveli Purre. Asendusliige: Kertu Arula (2023), Hanna-Liisa Mölder (2024)
Revisjonikomisjon 2023: Kaie Rohtla, Grete Tõnne, Ave-Ly Toomvap, asendusliige: Küllike Saar
Revisjonikomisjon 2024: Karine Siil, Ave-Ly Toomvap, asendusliige: Aino Alt

Torma jaoskond

Esinaine: Kadi Kask

Aseesinaine: Triin Pärsim

Juhatus: Kätlin Ridal, Jaana Sepper, Janika Laurikainen, asendusliige: Ilje Laurikainen

Maarja jaoskond

Esinaine: Marianne Kase (2023), Margit Orma (2024)

Aseesinaine: Ariana Rooba (2023), Marianne Kase (2024)

Juhatus 2023: Angela Vahtra, Margit Orma, Anu Raasik, asendusliige: Maris Kangur

Juhatus 2024: Ariana Rooba, Merike Olgo, Anu Raasik, asendusliige Angela Vahtra

Pedja jaoskond

Esinaine: Triinu Küünal

Aseesinaine: Kadri Järv

Juhatus: Laura Paluoja, Kerly Järv, Egle Väli (2023), Piret Laane (2024), asendusliige: Kristi Zelinski

Revisjonikomisjon: Keiu Kirsimägi, Kärt Kirsimägi, Astrid Lehtmet, asendusliige: Merit Viitman

Järvemäe jaoskond

Esinaine: Riina Kink

Aseesinaine: Ebe Kattel

Juhatus: Kristi Kreek, Kadri Kabral, Liisi Sock (2023), Marika Hütt (2024), asendusliige: Marge Peets (2023), Greteliis Mäemets (2024)

JÄRVA RINGKOND

Ringkonna juhatus

Ringkonna esinaine Kerlin Tealane

Ringkonna aseesinaine Piret Saul

Ringkonna juhatus: Kristi Aarelo, Eve Kivistik-Jakobson, Maarja Koivuoja (2023), Kristine Rosin (2024), asendusliige Elo Essi

Ringkonna revisjonikomisjon 2023: Anneli Kalle, Merike Sild Sirje Kips

Ringkonna revisjonikomisjon 2024: Anneli Kalle, Terje Kespre, Riina Turner

Paide jaoskond

Esinaine: Siiri Sitska

Aseesinaine Malle Hermanson

Juhatus: Annabell Anton, Kaidi Paulson, Kersti Okas (2023), Merike Sild (2024), asendusliige Tiina Silla (2023), Mailis Kutsar (2024)

Revisjonikomisjon 2023: Terje Peets, Margit Piibeleht, Angela Reivik, asendusliige Riina Turner

Revisjonikomisjon 2024: Riina Turner, Terje Peets, Gerli Mikk, asendusliige Merit Puna

Türi jaoskond

Esinaine: Sirje Kips

Aseesinaine: Malle Tuuleveski (2023), Reelika Lippur (2024)

Juhatus 2023: Reelika Lippur, Evelin Metsis, Janika Lieberg, asendusliige Maarja Brause

Juhatus 2024: Triinu Kopelmäe, Evelin Metsis, Angelika Vahter, asendusliige Carmen-Elina Vist

Revisjonikomisjon 2023: Mirell Reinson, Maie Bernhardt, Terje Kespre, asendusliige Hiie Marrandi

Revisjonikomisjon 2024: Malle Tuuleveski, Hiie Marrandi, Mirell Reinson, asendusliige Liis Kiiver

Koeru jaoskond

Esinaine: Helena Aare

Aseesinaine: Kirsika Ilmjärv

Juhatus 2023: Tiia Riis, Annika Mürk, Kadri Ilmjärv (2023), Sigrid Saar (2024), asendusliige Anita Sumina (2023), Kadri Ilmjärv (2024)

Revisjonikomisjon: Kerli Sirila, Kaili Kruustok, Maarja Koivuoja (2023), Ülle Jääger (2024), asendusliige Jaana Põlts

Roosna-Alliku jaoskond

Esinaine: Liis Koppelman

Aseesinaine: Triin Rannu

Juhatus: Kristlin Läänemägi, Eve Orlovski, Kerli Salmu (2023), Kadri Kuurmann (2024), asendusliige Maili Antons (2023), Siiri Paatsi (2024)

Revisjonikomisjon: Anneli Kalle, Merle Mänd, Eve Sissas, asendusliige Tuuli Seire (2023), Angela Kalle (2024)

Järva-Jaani jaoskond

Esinaine: Tene Metsma

Aseesinaine: Kristine Rosin

Juhatus: Kristel Jätsa, Janika Nukke, Kaja Vahesaar, asendusliige Liis Metsma

Revisjonikomisjon: Külliki Tamm, Ines Kurvits, Taisi Metsma, asendusliige Sille Sõmerma

LÄÄNE RINGKOND

Ringkonna esinaine: Diana Saarniit

Ringkonna aseesinaine: Maret Kollin

Ringkonna juhatus: Julia Sirkel, Lilia Urb, Heily Piip, asendusliikmed 2023: Tiia Kaus, Kerli Tael, 2024: Aet Tänav, Reeli Rae

Ringkonna revisjonikomisjon: Maire Kruus, Kaja Orul, Reelika Saard, asendusliige: Rita Lai

Haapsalu jaoskond

Esinaine: Maire Kruus

Aseesinaine: Siret Russi

Juhatus: Irina Fišina, Kristel Klis, Marge Laansalu (2023), Ege Vaga (2024), asendusliikmed 2023: Helen Pillai, Diana Saarniit, 2024: Mia Mai Muru, Edita Luik

Revisjonikomisjon: Urve Luidalepp, Mare

Laide, Kaja Mets, asendusliige Egne Lappmaa (2023), Virge Võsu (2024)

Lõuna-Läänemaa jaoskond

Esinaine: Marge Kelder

Aseesinaine: Ragne Kalmel

Juhatus: Lilia Urb, Alice Reisel, Aet Morševitski (2023), Kirsi Loide (2024), asendusliige: Karin Aruots, Kristiina Maas
Revisjonikomisjon 2023: Lii Urb (2023), Gertu Küttmann (2024), Raili Küttmann, Liis Rebane, asendusliige: Kersti Täht

Risti jaoskond

Esinaine: Aet Tänav (2023), Lea Lai (2024)

Aseesinaine: Kerli Tael (2023), Anne Rehkal (2024)

Juhatus 2023: Kaja Rüütel, Moonika Aru, Anne Rehkal, asendusliikmed: Eelika Liiv, Tiina Liiv

Juhatus 2024: Kaja Rüütel, Sandra Nurme, Külli Olenko, asendusliikmed: Anneli Otsus, Riin Ring

Revisjonikomisjon: Lea Lai, Rita Lai, Leana Kundla (2023), Moonika Aru (2024), asendusliige: Sandra Nurme (2023), Eha Mänd (2024)

Lääne-Nigula jaoskond

Esinaine: Julia Sirkel

Aseesinaine: Tiia Kaus

Juhatus: Ave Treimann (end Larionova), Kaja Puusepp, Kaire Palumäe, asendusliige: Reeli Rae (2024)

Vormsi jaoskond

Esinaine: Geidy Piip

Aseesinaine: Annika Adamas

Juhatus: Veronika Isberg, Ege Kanarbik, Heily Piip, asendusliige 2023: Sirje Veedler, 2024: Marge Tiik

Auliikmed: Aime Pukk, Marje Sinisaar, Elle Kaev, Maie Neštšadim

Põlva RINGKOND

Ringkonna esinaine: Kristel Pehk

Ringkonna aseesinaine: Kristi Johanson

Ringkonna juhatus 2023: Ave Arens, Marika Rehemets, Jaanika Mihelson

Ringkonna juhatus 2024: Kaisa Tammoja, Marika Rehemets, Aike Meekler

Ringkonna revisjonikomisjon 2023: Esti Taal, Tuulike Mölder, Katrin Sakson

Ringkonna revisjonikomisjon 2024: Esti Taal, Johanna Johanson, Liane Erik

Põlva jaoskond

Esinaine: Marika Rehemets

Aseesinaine: Kairi Kirotosk

Juhatus: Piret Kungus, Aile Vals, Pille Kaarsalu (2023), Liis Pariis (2024)

Revisjonikomisjon 2023: Juta Madli Laur, Kaie Kurg, Gerti Karilaid-Vidder
Revisjonikomisjon 2024: Pille Kaarsalu, Heli Lepiku, Mette-Marit Rehemets

Kanepi jaoskond

Esinaine: Elin Sild (2023), Aike Meekler (2024)

Aseesinaine: Kaili Mertsina (2023), Anu Klemmer (2024)

Juhatus 2023: Liane Erik, Maiu Piho, Kati Liibert

Juhatus 2024: Liane Erik, Elin Sild, Anu Kuldmägi

Revisjonikomisjon: Tuulike Mölder, Kersti Kõrge, Marika Lazareva (2023), Elen Kõrge (2024)

Räpina jaoskond

Esinaine: Elisbet Pihlap

Aseesinaine: Ave Arens (2023), Kadri Melts-Sau (2024)

Juhatus: Liisi Pikki, Karmen Kuk, Sille Rebane (2023), Eneken Raudsaar (2024)

Revisjonikomisjon: Sanna Saarestik, Karoline Solovjev, Maive Tõemäe (2023), Marge Trumsi

Orajõe jaoskond

Esinaine: Katrin Arulepp

Aseesinaine: Merilin Ilus

Juhatus: Kristi Kuldhaamer, Keidi Käis, Evelin Arulepp (2023), Tuuli Kotov (2024)

Revisjonikomisjon: Maarja Paekivi, Liisi Jakobson, Jaanika Mihelson (2023), Esti Taal (2024)

Auliige: Anne Vasarik aastast 2022

PÄRNUMAA RINGKOND

Ringkonna esinaine: Leiu Lepik

Ringkonna aseesinaine: Ivi Korju (2023), Kairi Tilsen (2024)

Ringkonna juhatus 2023: Kait Kosenkranius, Anneli Rabbi, asendusliige: Hele Nööri

Ringkonna juhatus 2024: Airin Laasma, Kait Kosenkranius, Ali Krahv, asendusliige: Ly Mäemurd

Ringkonna revisjonikomisjon: Margit Veltson, Marika Linkrus, Tea Sildoja (2023), Katri Lindau (2024), asendusliige: Terje Võsumets (2023), Pille Perner (2024)

Pärnu jaoskond

Esinaine: Kirsti Toodu

Aseesinaine: Ly Mäemurd

Juhatus: Maret Kommer, Aili Krahv, Egne Lääts (2023), Aili Krahv (2024), asendusliige: Kaidi Suviste (2023), Reilika

Kiviselg (2024)
Revisjonikomisjon: Elve Pulk, Trino Marii Slugen, Liina Patulina, asendusliige: Ilvi Timusk (2023), Diana Piile (2024)

Ülejõe jaoskond

Esinaine: Maret Kaljulaid
Aseesinaine: Kristel Lusik
Juhatus: Annika Möttus, Pille Kullamä, Kaja Lepp (2023), Kristina Kallaste (2024), asendusliige: Gloria Simona Bubnov
Revisjonikomisjon: Marika Linkrus, Geili Pais, Kaja Lepp (2024), asendusliige Jana Ots (2024)

Saarde jaoskond

Esinaine: Anneli Pesti
Aseesinaine: Kairi Tilsen (2023), Mari-Liis Kaljur (2024)
Juhatus 2023: Mari-Liis Kaljur, Andra Kramm, Margit Nõmtak, asendusliige: Janelle Kink
Juhatus 2024: Kairi Tilsen, Kristiina Vessik, Andra Kramm, asendusliige: Margit Saar
Revisjonikomisjon: Ivi Korju, L e a Estra, Eve Retpap, asendusliige: Maarja Jalasto (2023)

Vändra jaoskond

13.01.2023
Esinaine: Leiu Lepik
Aseesinaine: Aire Retsnik
Juhatus: Laura Haljaste, Airin Laasma, Karin Madisson, asendusliige: Önneli Umbsar
20.03.2023

Esinaine: Airin Laasma
Aseesinaine: Aire Retsnik
Juhatus: Laura Haljaste, Eelika Rand, Karin Madisson, asendusliige: Önneli Umbsar
Revisjonikomisjon: Kristel Tuisk, Paula Perner
2024

Esinaine: Airin Laasma
Aseesinaine: Aire Retsnik
Juhatus: Önneli Umbsar, Laura Haljaste, asendusliige: Karin Madisson
Revisjonikomisjon: Helvi-Heleena Jürgen (Viies), Kristel Tuisk, Paula Perner, asendusliige: Eelika Rand

Vana-Pärnu jaoskond

Esinaine: Maie Pitsal
Aseesinaine: Monika Leosk
Juhatus 2023: Annika Tuulik, Kaidi Lumera, Kaire Nõmm, asendusliige: Janika Johansson
Juhatus 2024: Jaanika Johansson, Annika Tuulik, Kaidi Lumera, asendusliige: Kaire Masso
Revisjonikomisjon: Aigi Veski, Ele Jaanimägi, Katre Lindau (2024), Tea Sildoja (liige 2023, asendusliige 2024)

Are jaoskond

Esinaine: Signe Rõngas
Aseesinaine: Pille Kuusik
Juhatus: Terje Võsumets, Karmen Hütt, Terje Tõlp, asendusliige: Tiina Männik

Tori jaoskond

Esinaine: Ave Aaslaid
Aseesinaine: Gerli Taul
Juhatus: Marge Ansi, L i i a - M a r i e Simmo, Pamela Soontalu (2023), asendusliige: Elela Heinam (2023), Veronika Soonmann (2024)
Auliikmed: Ingrid Sõber, Tiina Helju Soomägi

RAPLA RINGKOND

Ringkonna esinaine: Kersti Ojamets
Ringkonna aseesinaine: Triin Kukk (2023), Evelyn Gold (2024)
Ringkonna juhatus: Maire-Anu-Liis Oidsalu, Katrin Urgard (2023), Evelyn Gold (2023), Veronica Kosenkranius (2024), Gaida Kabral (2024)
Ringkonna revisjonikomisjon: Liivi Turk, Maie Käsper, Kersti Kristal (2023), Triin Kukk (2024)

Rapla jaoskond

Esinaine: Carola Väli (2023), Jelena Laidoner (2024)
Aseesinaine: Eli Sukles
Juhatus: Liis Tiigirand, Helmi Rebane, Helen Tammepuu (2023), Maile Välman (2024)
Revisjonikomisjon 2023: Anneli Esop, Veronika Evardson-Väljamäe, Maiu Tamme
Revisjonikomisjon 2024: Varola Väli, Hanna Siirmann, Kristiina Künnapas

Kaarepere jaoskond

Esinaine: Triin Tähtla (2023), Riina Kaukver (2024)
Aseesinaine: Gaida Kuuse
Juhatus: Gerda Käerner, Maie Käsper, Aivi Tarvis (2023), Triin Tähtla (2024)
Revisjonikomisjon: Taimi Ummalas, Monika Paulsen (2023), Veronika Ruut (2023), Piia Köverik (2024), Pirkko Peterson (2024)

Kaiu jaoskond

Esinaine: Kaja Heinsaar
Aseesinaine: Aime Tuhkanen
Juhatus: Anu Jaik, Ülle Joona, Epp Soolepp (2023), Kübe Rahkema (2024)
Revisjonikomisjon: Ivi Haas, Katri Saar, Kübe Rahkema (2023), Kitty Nõvandi (2024)

Hiie jaoskond

Esinaine: Kaie Kensap
Aseesinaine: Ragne Roosla
Juhatus: Annika Linnamägi, Kaidi Kauffeldt,

Lea Karjane (2023), Kai Hermann (2024)
Revisjonikomisjon: Maire-Anu-Liis Oidsalu,
Kaie Saagpakk, Merike Buht

Märjamaa jaoskond

Esinaine: Evelyn Gold
Aseesinaine: Liina Karotamm
Juhatus: Laura Reinsalu, Marika Viisimaa
(2023), Eve Reose (2023), Triin Kukk
(2024), Ruth Kaldma (2024)
Revisjonikomisjon: Kärt Kukk, Raili Ree,
Nele Roosi (2023), Liivi Kleberg (2024)

Kohila jaoskond

Esinaine: Veronica Kosenkranius
Aseesinaine: Liisi Juuse (2023), Ingrid
Pärtelpoeg (2024)
Juhatus: Maarja-Liis Daffe, Laura Vaan,
Katrin Urgard (2023), Lii Erm (2024)
Revisjonikomisjon: Meeli Jänes, Kai-Mai
Vei, Lea Ehtmaa

Taastulijate jaoskond

Juhatus puudub, sest ainult 3 tegevliiget

Alu jaoskond

Esinaine: Liis Kivisalu
Aseesinaine: Liina Põldra (2023), Liisi
Reimann (2024)
Juhatus: Heleri Toome, Karis Sõõnurm,
Aire Joonas (2023), Sirli Lotamõis (2024)
Revisjonikomisjon 2024: Marion Peever,
Virge Kuningas-Turu, Evelyn Tatrik

SAAREMAA RINGKOND

Ringkonna esinaine: Mare Kirr (2023), Piret
Pruul (2024)

Ringkonna aseesinaine: Piret Pruul (2023),
Jana Šukis (2024)

Ringkonna juhatus: Janne Mets (2023),
Elve Rozenkron (2024 I poolaasta), Jana
Šukis (2023), Ulje Kiil (2024), Reena Ley
(2024), Anne Kaasik (2024 II poolaasta)

Ringkonna revisjonikomisjon:
2023: Evelyn Aavik, Külli Mänd, Siivi Kaasik
2024: Jutta Levin, Taimi Kiissa, Mendi
Kallavus

Akadeemiline jaoskond

Esinaine: Janne Mets
Aseesinaine: Ellen Kask (2023), Mare Kirr
(2024)
Juhatus: Mare Kirr (2023), Pille Aavik
(2023), Siivi Kaasik, Ellen Kask (2024), Külli
Mänd (2024)

Hiiumaa jaoskond

Esinaine: Krista Metsand (2024), Anne
Kaasik (2023)
Aseesinaine: Heli Tuisk (2024), Küllike
Tammeveski (2023)
Juhatus: Marge Vähter, Natalia Käige, Inga
Sinimäe (2023), Lya Lepp (2024)

Kuressaare jaoskond

Esinaine: Piret Pruul
Aseesinaine: Merle Aulik
Juhatus: Iti Padar, Mendi Kallavus, Taimi
Kiissa

Kuressaare I jaoskond

Esinaine: Ulje Kiil
Aseesinaine: Tamara Müür
Juhatus: Piret Sepp, Anneli Juudas, Anneli
Õige (2023), Kirsik Kivi (2024)
Revisjonikomisjon: Liselle Laurits, Karoline
Malk (2023), Raili Tānav (2023), Annika
Vaher (2024), Kadi Antonov (2024)

Leisi jaoskond

Esinaine: Aire Kurs
Aseesinaine: Jana Šukis
Juhatus: Reena Ley, Kerli Leidas, Karmen
Nõmm
Revisjonikomisjon: Kaidi Kane, Kerli
Põlluäär, Kalli Kullamäe

Orissaare jaoskond

Esinaine: Anneli Pitk
Aseesinaine: Ülle Sülle
Juhatus: Maidi Tilk, Margot Riis, Kairi
Troska (2023), Kadri Forsström (2024)

Pihlta jaoskond

Esinaine: Kadri Paomees
Aseesinaine: Evelyn Aavik
Juhatus: Anni Murd, Marina Saukonen, Piia
Tamsalu
Revisjonikomisjon: Kaia Rahnik, Anu
Kaseorg, Hilje Lember (2023), Hela
Salumägi (2024)

SAKALA RINGKOND

Ringkonna esinaine: Jane Särj
Ringkonna aseesinaine: Tiit Sommer
Ringkonna juhatuse liikmed: Egle Reinup,
Elerin Öövel, Viivika Lepp (2023), Erle
Nõgene (2024), asendusliige: Mari Mesipuu
Ringkonna revisjonikomisjon: Evelin
Lappalainen, Anne Anton, Tea Raudsalu,
asendusliige: Liis Käsper (2023), Eve
Jaanus (2024)

Karksi jaoskond

Esinaine: Kai Kannistu
Aseesinaine: Elerin Öövel
Juhatus: Mari Mesipuu, Piret Leskova,
Ebe Örne (2023), Tea Raudsalu (2024),
asendusliige: Tea Raudsalu (2023), Ebe
Örne (2024)
Revisjonikomisjon: Siiri Merisaar, Grete
Vares (2023-21.05.2024), Riin Laeneste
(2023- 01.03.2024), Reelika Rull (2024),
asendusliige: Leana Lemming (2023, kuni
05.11.2024)

Lõuna-Viljandi jaoskond

Esinaine: Kersti Laos
Aseesinaine: Liis Käsper (2023) Esta

Kivisild (2024)
Juhatuseliikmed: Maiki Imala (2023),
Margit Kirss, Riina Viileberg, Rita Kipp
(2024), asendusliige: Mirjam Trallmann
(kuni 31.01.2023), Sigrit Murdla (2024)
Revisjonikomisjon: Ene Sügav, Gertu
Viask, Marika Korvu, asendusliige: Inga
Vutt

Suure-Jaani jaoskond

Esinaine: Viivika Lepp
Aseesinaine: Kaile Eiert
Juhatuseliikmed: Evelin Lappalainen,
Krista Lillemäe (2024), Egle Reinup, Aili
Mägi, asendusliige: Eve Jaanus (2023),
Kaia Malõh (2024)

Tarvastu jaoskond

Esinaine: Vika Zieds
Aseesinaine: Mirjam Trallmann (alates
31.01.2023)
Juhatuseliikmed: Merit Antonov, Age
Alas (2023), Kairi Kärner (2023), Karmen
Kanarbik-Kõva (2024), Liisi Kuusk (2024),
asendusliige: Liis Annus (2023) Liina
Pärtma (2024)
Revisjonikomisjon: Catherine Grünbaum
(2024), Gerli Tafenau (2024), Marika
Tafenau (2024), asendusliige: Kairi Kärner
(2024)

Viljandi jaoskond

Esinaine: Mariliis Tammeväli
Aseesinaine: Erle Nõgene (2023), Liina
Soovere (2024)
Juhatuseliikmed: Maiu Kivilaan, Sirle
Peterson, Anu Maidla (2023, astus tagasi
oktoobris), Mai-Ly Kurson (2023 oli
asendusliige, oktoobrist juhatuseliige),
Anne Anton (2024), asendusliige: Mai-Ly
Kurson (2023), Karina Annast (2024)
Revisjonikomisjon: Salli Järve (2023),
Rene Vridolin, Evelin Laanemäe, Ulvi Tatar
(2024), asendusliige: Anne Anton (2023),
Salli Järve (2024)

Auliige: Aili Ott

TALLINNA RINGKOND

Ringkonna esinaine: Janika Praks
Ringkonna aseesinaine: Aivi Murd-
Murulaud
Ringkonna juhatus: Reelika Möttus, Merike
Kasemets, Kirstin Raudsepp (2023),
Camilla Kastein (2024), asendusliige:
Janika Valliste (2023), Kärt Koolmann
(2024)

Põhja jaoskond

Esinaine: Piret Jürman (2023), Katrin
Väljataga (2024)
Aseesinaine: Katrin Väljataga (2023), Katre

Kröönström (2024)
Juhatus: Evelyn Lill, Katre Kröönström
(2023), Tuuli Rasso (2024), Signe Liloson,
asendusliige: Maris Soonsein
Revisjonikomisjon: Piret Oja (2023), Piret
Jürman (2024), Liise Marie Reinik, Helen
Heinmaa, asendusliige: Triin Mets (2023),
Karoli Gerly Sekk (2024)

Lääne jaoskond

Esinaine: Janely Bucht (2023), Marit Antik
(2024)
Aseesinaine: Marit Antik (2023), Ruta
Kallaspoolik (2024)
Juhatus 2023: Ruta Kallaspoolik, Katrin
Põllu, Merike Raudla
Juhatus 2024: Leelo Jõulu, Katrin Põllu, Pia
Vallik
Revisjonikomisjon 2023: Ly Vilo, Liisa Kähr,
Anne Ojala
Revisjonikomisjon 2024: Margot Mars, Riin
Lageda, Anne Ojala, asendusliige: Margit
Aadna

Akadeemiline jaoskond

Esinaine: Siiri Häidma (2023), Kristin Liiv
(2024)
Aseesinaine: Maia Kurim
Juhatus 2023: Annika Hunt, Mai-Liis
Palginõmm, Kristin Liiv, asendusliige: Kadri
Roos
Juhatus 2024: Annika Hunt, Kadi Kiho, Irina
Rozanova, asendusliige: Kadri Roos
Revisjonikomisjon: Inga Kuusik, Sirle Orav-
Hinno, Piret Bossack, asendusliige: Mai-
Liis Palginõmm

Kalevi jaoskond

Esinaine: Annely Koolmann
Aseesinaine: Katrin Rannaste (2023),
Kristiina Hõbemägi (2024)
Juhatus 2023: Merike Kasemets, Kätlin
Talu, Kristiina Hõbemägi, asendusliige:
Maarika Aun
Juhatus 2024: Agne Laht, Merle Toompark,
Kristel Rõõmusaar, asendusliige: Kersti
Telve
Revisjonikomisjon: Kersti Simon (2023),
Airi Põlten (2024), Katrin Tuuksam (Valkna),
Maarja Žugova, asendusliige: Anu Asu
(2023), Gerly Savi (2024)

Nõmme jaoskond

Esinaine: Signe Steinberg
Aseesinaine: Margit Lõiv
Juhatus: Eleri Kästik, Sirje Vainu (2023),
Maris Ristal (2024), Kadi Kalbin (2023),
Liisi Mezentsev (2024), asendusliige: Ingrid
Räak
Revisjonikomisjon: Kersti Palu, Kersti Palu,
Elina Tamm (Aslett), Tiina Niilis (2023), Liis
Nigul (2024), asendusliige: Kai Leheste

Sadama jaoskond

Esinaine: Reelika Möttus (2023), Kadri Lees-Leesmaa (2024)

Aseesinaine: Aivi Murd-Murulauk (2023), Margit Virkus (2024)

Juhatus: Kaisa Rosin, Kadri Lees-Leesmaa (2023), Liisi Lees-Leesmaa (2024), Margit Virkus (2023), Aivi Murd-Murulauk (2024), asendusliige: Ann Saks (2023), Reelika Möttus (2024)

Revisjonikomisjon: Kristi Hiob, Anne Pärigma, Gertrud Väravas (2023), Riina Solman (2024), asendusliige: Liivika Breivel-Taal (2023), Carmen Karu (2024)

Toompea jaoskond

Esinaine: Anu Sommer (2023), Tiiu Rikolas (2024)

Aseesinaine: Tiiu Rikolas (2023), Karin Kaup-Lapõnin (2024)

Juhatus: Mari-Leen Kiirend (2023), Marit Kasemets (2024), Kristina Märks, Karen Kanniste, asendusliige: Karin Kaup-Lapõnin (2023), Tiina Lesnikowicz (2024)

Revisjonikomisjon: Mare Mändveer, Evi Kirsimägi, Karin Meremaa (2023), Marju Leppik (2024), asendusliige: Marju Leppik (2023), Heili Heinasto (2024)

Brüsseli jaoskond

Esinaine: Mari Remmelgas

Aseesinaine: Liina Sumberg

Juhatus: Liina Soidla, Kirke Kink, Annika Talmar (2023), Kaja Keskpälu (2024)

Vägeva jaoskond

Esinaine: Berit Cavegn (2023), Mari Ääremets (Koks) (2024)

Aseesinaine: Mari Koks (2023), Mari-Ann Klandorf (2024)

Juhatus: Liis Lindmaa (2023), Merike Tamm (2024), Mari-Ann Klandorf (2023), Merle Roos (2024), Marii Prii, asendusliige: Merle Roos (2023), Mare-Mai Pulver (2024)

Revisjonikomisjon: Maike Heido, Heelika Pugast, Merike Turja, asendusliige: Madli Kalju

Lõuna jaoskond

Esinaine: Maret Valner

Aseesinaine: Sirje Vainu

Juhatus: Katrin Sepp, Riina Just, Berit Osula, asendusliige: Liisi Tapupere

Muusika jaoskond

Esinaine: Margit Hani

Aseesinaine: Maris Amon

Juhatus: Jutta Lepisto, Geniira Helde, Vive Pandis, asendusliige: Leida Käbi, Ebe Pille

TARTU RINGKOND

Ringkonna esinaine: Regina Kullamaa (2023), Leane Morits (2024)

Ringkonna aseesinaine: Merilin Saksing
Ringkonna juhatus: Piret Konsin, Eveli Kadarik, Helen Virro (2023), Ave Mägi (2024), asendusliige Merle Muruvee
Ringkonna revisjonikomisjon: Eva Nessler, Kristi Umalas, Katrin Kolk, asendusliige Marina Liinar

Akadeemiline jaoskond

Esinaine: Tiina Jaksman

Aseesinaine: Tiiu Pirsko (2023), Kersti Össo (2024)

Juhatus 2023: Ülle Säälik, Epp Paalberg, Silja Avastu, asendusliige Hele-Mai Viltrop

Juhatus 2024: Angelika Pärna, Kristiina Praakli, Epp Paalberg, asendusliige Kristiina Abel

Revisjonikomisjon: Mirjam Burget, Laura Loolaid, Anna-Liisa Kerna (2023), Eda Leola (2024), asendusliige Helen Kruise (2023), Veronica Pleksner (2024)

Alice Kuperjanovi jaoskond (loodud 2023)

Esinaine: Monika Ristisaar

Aseesinaine: Piia Kuslap

Juhatus 2023: Annely Tank, Kristiina Taaramäe, Lagle Lõhmus, asendusliige Raili Zuba

Juhatus 2024: Karin Vahtre, Kristi Paimla, Kristiina Taaramäe, asendusliige Lagle Lõhmus

Revisjonikomisjon 2024: Silja Mikli, Helen Virro, Merit Harju, asendusliige Maarja Kuuspu

Elva jaoskond

Esinaine: Maive Karu

Aseesinaine: Viktoria Lepp (2023), Kaili-Muru Mölder (2024)

Juhatus: Krista Soosaar (2023), Eva-Ingrid Rõõm (2024), Kerly Nahkur, Kristiina Hansen, asendusliige Kaili Muru-Mölder (2023), Ülle Närska (2024)

Lõuna-Tartumaa jaoskond

Esinaine: Viivika Kook

Aseesinaine: Marje Võõbus

Juhatus 2023: Jasmin Saar, Paula Tomson, Anu-Hannele Puskar, asendusliige Kertu Rünkorg

Juhatus 2024: Maiki Suvi, Tiiu Kupper, Paula Tomson

Revisjonikomisjon 2024: Kersti Rüütli, Mari-Liisa Parder, Jasmin Saar, asendusliige: Karmen Kalind

Nõo jaoskond

Esinaine: Marina Liinar

Aseesinaine: Kadi Pruks

Juhatus: Margit Laanpere, Annabel Talts, Marit Saviir (2023), Hanna Kalajas-Tilga (2024)

asendusliige: Hanna Kalajas-Tilga (2023),
Marit Saviir (2024)

Põhja-Tartumaa jaoskond

Esinaise: Agnes Kivirand (2023), Liina Nisu
(2024)

Aseesinaise: Lily Hantson

Juhatus: Signe Teras, Mirje Pöld, Liina
Nisu (2023), Agnes Kivirand (2024),
asendusliige: Piret Kukk

Tamme jaoskond

Esinaise: Magda Theresa Klaos-
Kirschenberg (2023), Kristi Loit (2024)

Aseesinaise: Kadi Kuusmann

Juhatus 2023: Kristi Loit, Silja Möllits, Irma
Eerme, asendusliige: Anastassia Kolde
Juhatus 2024: Elo-Kai Kurel, Evelyn Vahi,
Silja Möllits, asendusliige: Mariliis Paal
Revisjonikomisjon: Tiina Voogla, Anna-Liisa
Mättas, Berit Kroon (2023), Liis Kruuse
(2024), asendusliige Triin Nooska (2023),
Kersti Ross (2024)

Tartu jaoskond

Esinaise: Merle Kallemaa (2023), Monica
Rand (2024)

Aseesinaise: Alla Ird

Juhatus 2023: Monica Rand, Kadri Kell,
Birgit Ristisaar, asendusliige: Taimi Ojasoo
Juhatus 2024: Ülle Võsu, Laura Paide,
Kadri Kell, asendusliige: Merit Mängli
Revisjonikomisjon: Maria Habicht, Sigrid
Nahk, Laura Paide (2023), Viktoria Kerge
(2024), asendusliige: Kadri Peterson (2023),
Ene Kokk (2024)

*Auliikmed: Dagmar Mattiisen, Malle
Roomet*

VALGA RINGKOND

Ringkonna esinaise: Olesja Kaart

Ringkonna aseesinaise: Merje Nielson

Ringkonna juhatus: Aet Arula-Piir, Marina
Rõõm, Ülle Säinas (2023), Maris Frosch
(2024)

Ringkonna revisjonikomisjon: Raili Põder,
Mari Möttus, Laura Sillamägi (2024)

Valga jaoskond

Esinaise: Janika Kurvits (kuni 17.06.2024),
Evelin Tamm (2024)

Aseesinaise: Jana Russak (2023), Annela
Telvik (kuni juuni 2024), Kai Linde (2024)

Juhatus: Marina Lall (2023), Annela Telvik
(2023), Evelin Tamm (kuni juuni 2024), Kai
Linde (2024 - kuni juuni 2024), Maire Brett
(2024 - kuni 17.06.2024), Annela Telvi
(2024), Epp Tambur (2024), Marina Lall
(2024)

Revisjonikomisjon: Siiri Raamets, Maire
Brett (2023), Kai Linde (2023), Jana Russak

(2024), Katrin Puidet 2024)

Otepää jaoskond

Esinaise: Helle Kuldmaa

Aseesinaise: Maris Frosch (kuni juuni 2024)
Juhatus: Mari Möttus, Katrin Karus (2023),
Ene Prants (2023), Maarika Külm (2024),
Tiiu Kannes (2024)

Revisjonikomisjon: Inga Kotkamäe, Rita
Pärnik, Tuuli Merimaa

Tõlliste jaoskond

Esinaise: Sigrit Säinas

Aseesinaise: Ülle Säinas

Juhatus: Jane Pang, Maigi Säinas, Margit
Fuchs

Laanemetsa jaoskond

Esinaise: Kaie Lomp (2023 - kuni
29.08.2023), Heili Mets (2023, 2024)

Aseesinaise: Mareli Nielson

Juhatus: Marian Svaigsne, Sirli Matvei,
(Heili Mets (2023 - kuni 29.08.2023), Heliisa
Mets (2023, 2024)

Tõrva jaoskond

Esinaise: Merikan Jaska

Aseesinaise: Marina Rõõm

Juhatus: Maarika Rõõm, Anneli Reinhold,
Laura Sillamägi

Noortejuhtide jaoskond

Esinaise: Dea Margus (2023), Elina Virnas
(2024)

Aseesinaise: Elina Virnas (2023), Maarja
Mägi (2024)

Juhatus: Kaisa Kerge, Riin Margus, Aet
Arula-Piir (2023), Dea Margus (2024)

VIRU RINGKOND

Ringkonna esinaise: Lea Matusorg (2023);
Mariella Liivak (2024)

Ringkonna aseesinaise: Mariella Liivak
(2023); Liivika Toming (2024)

Ringkonna juhatus: Liivika Toming
(2023), Getter Lindau (2022), Leie
Nõmmiste (2023), Margit Randveer (2024),
asendusliige: Liina Lepik (2023), Piret
Klaats (2024)

Ringkonna revisjonikomisjon: Kairi Moor
(2023), Merike Lepp (2021-2024), Leili
Paulus (2021-2024), Tiiu Rosenberg (2023),
Kaja Alasoo (2024), asendusliige: Ene
Ehrenpreis (2022), Aili Vakker (2024)

Rakvere jaoskond

Esinaise: Kaja Tammeoks (2023), Kairi
Moor (2024)

Aseesinaise: Kairi Laht (2023), Laila Talunik
(2024)

Juhatus 2023: Anu Grünberg, Kairi Moor,
Laila Talunik, asendusliige: Sirje Eirand
Juhatus 2024: Sirje Eirand, Ave Vilimäe,
Raina Vangonen, asendusliige: Kairi Laht

Revisjonikomisjon: Greete Toming, Kairit Pihlak, Piret Klaats, asendusliige: Marika Kink

Tapa jaoskond

Esinaine: Kati Antipova (2023), Atse Pääro (2024)

Aseesinaine: Mare Ploompuu (2023), Marianne Kangur (2024)

Juhatus 2023: Reeli Hakman, Atse Pääro, Marianne Kangur, asendusliige: Heli Kikerpill

Juhatus 2024: Reeli Hakman, Kati Antipova, Tiiu Rosenberg, asendusliige: Ingrid Plutus

Revisjonikomisjon: Silvi Kalamees, Katri Evardi (2023), Liina Lehemets (2023), Mare Ploompuu (2024), asendusliige: Piret Pihel (2024)

Kadrina jaoskond

Esinaine: Meeri Visnapuu

Aseesinaine: Ehte Mumm (2023), Katrin Roots (2024)

Juhatus: Ülle Visnapuu, Vaike Porval, Anu Lillipuu-Blank, asendusliige: Anet Sirvel (2023), Anna-Liisa Mets (2024)

Revisjonikomisjon: Getter Lindau, Marge Schwindt, Ene Lehtla, asendusliige: Ehte Mumm

Viru-Nigula jaoskond

Esinaine: Evely Press

Aseesinaine: Kairi Laubholts

Liikmed: Anneli Uueni, Airika Reigo, Karmen Kraut, Kaja Sander (2024), asendusliige: Kaari Sillart (2023), Kristel-Karin Kirsipuu (2024)

Revisjonikomisjon: Marit Laast, Pille Kajar, Maire Kivimaa, Urve Salmistu (2024), asendusliige: Erika Klein

Väike-Maarja jaoskond

Esinaine: Anneli Mikiver

Aseesinaine: Terje Kümnik

Juhatus 2023: Diana Seepter, Eha Valdna, Jana Kroll, asendusliige: Kristel Kitsing

Juhatus 2024: Kristel Kitsing, Kaja Alasoo, Annely Kallas, asendusliige: Taisi Sink

Revisjonikomisjon: Kaja Alasoo (2023), Riina Vissak (2024), Ellen Sepp (2023), Leie Nõmmiste (2024), asendusliige: Riina Vissak (2023), Anet Aasumets (2024)

VÕRUMAA RINGKOND

Ringkonna esinaine: Eleri Dräbtsinski

Ringkonna aseesinaine: Anu Maask

Ringkonna juhatus: Sirli Hanni (2023), Kristiina Tamm (2024), Marje Nõmmik (Kangro) 2024, Elina Antsi, asendusliige: Reili Jäädmaa 2023, Meelike Nagel 2024

Ringkonna revisjonikomisjon: Anneli Kivimäe, Reet Ladva, Laura Valner,

asendusliige: Kaisa Niilo 2023, Anna Möttus 2024

Võru jaoskond

Esinaine: Kaia Nõlvik

Aseesinaine: Silja Oss

Juhatus: Katrin Martinfeld, Maie Vumba (2023), Kaisa Niilo (2024), Birgit Masing, asendusliige: Reili Jäädmaa (2023), Anu Ruuder (2024)

Revisjonikomisjon: Kaisa Sikk, Helena Puusalu, Merle Pedras, asendusliige: Ede Zeno (Pähn)

Antsla jaoskond

Esinaine: Elina Antsi

Aseesinaine: Inga Niit (2023), Enely Jaani (2024)

Juhatus: Emma Emilie Saavel (2023), Rutti Jaani (2024), Age Kala, Heret Siidra, asendusliige: Kati Harak

Revisjonikomisjon: Laura Valner, Inga Niit, Evelyn Tõniste, asendusliige: Emma Emilie Saavel

Vastseliina jaoskond

Esinaine: Egel Alla

Aseesinaine: Tiiu Silm

Juhatus: Helena Suve, Marina Kõva, Virge Reinsaar (2023), Kristiina Tamm (2024), asendusliige: Annika Sing (2023), Virge Reinsaar (2024)

Revisjonikomisjon: Karin Kraft, Anneli Lõhmus, Helina Vassiljev (2023), Tiiu Kunnus (2024), asendusliige: Annika Sing (2024)

Urvaste jaoskond

Esinaine: Virve Üprus

Aseesinaine: Liisi Kangro

Juhatus: Aive Kaasik, Marje Nõmmik (Kangro), Viivi Suija (2023), Katrin Soon (2024), asendusliige: Katrin Soon (2023), Reet Männiste (2024)

Lõuna-Võru jaoskond

Esinaine: Egle Davõdov

Aseesinaine: Kristi Aav (Randla)

Juhatus: Karme Hain, Kaire Saad, Anne Tammiste, asendusliige: Kristiina Traks (2024)

Revisjonikomisjon: Kaisa Kallas, Maie Maask, Kaire Kanna, asendusliige: Ave Kikkas (2023), Merlit Aldošin (2024)

NAISKODUKAITSE KESK- JUHATUSE LIIKMED

2023

Leena Tammets, Alutaguse ringkond
Liisa Pedoksaar, Tartu ringkond
Taive Saar, Järva ringkond
Teele Raja, Harju ringkond
Triin Seppet, Tartu ringkond
Sirje Sarapu, Tallinna ringkond

2024

Tene Metsma, Järva ringkond
Triin Tõnsing, Tallinna ringkond
Triin Seppet, Tartu ringkond
Sirje Sarapu, Tallinna ringkond
Leena Tammets, Alutaguse ringkond
Liisa Pedoksaar, Tartu ringkond
Asendusliige: Regina Kullamaa, Tartu ringkond

NAISKODUKAITSE KESK- REVISJONIKOMISJONI LIIKMED

2023

Kaie Kensap, Rapla ringkond
Piia Kuslap, Tartu ringkond
Esti Taal, Põlva ringkond

2024

Ave Paavo, Alutaguse ringkond
Kaie Kensap, Rapla ringkond
Esti Taal, Põlva ringkond

NAISKODUKAITSE AJALOOKOMISJONI LIIKMED

2023

Ajalookomisjon 2023: Anu Nuut (Tallinna ringkond), Eili Erg (Harju ringkond), Liisi Kangro (Võru ringkond), Kaja Lotman (Lääne ringkond), Leane Morits (Tartu ringkond), Sirje Lehtmaa (Harju ringkond).

2024

Ajalookomisjon 2024: Anu Nuut (Tallinna ringkond), Eili Erg (Harju ringkond), Liisi Kangro (Võru ringkond), Kaja Lotman (Lääne ringkond), Leane Morits (Tartu ringkond), Mirey Rütman (Harju ringkond).

NAISKODUKAITSE SÜMBOOLIKAKOMISJONI LIIKMED

2023

Sümboolikakomisjoni valiti tagasi Kristiina Taaramäe Tartu ringkonnast. Sümboolikakomisjonis jätkavad tööd Aike Meekler (Põlva rk), Esti Meier-Ahli (Tallinna rk), Monika Ristisaar (Tartu rk), Kairi Kirotsk (Põlva rk) ja Lana Toomvap (Harju rk).

2024

Sümboolikakomisjoni valiti Arma Koidu Pärnumaa ringkonnast. Sümboolikakomisjonis jätkavad tööd Esti Meier (Tallinna rk), Monika Ristisaar (Tartu rk), Kairi Kirotsk (Põlva rk), Lana Toomvap (Harju rk) ja Kristiina Taaramäe (Tartu rk). Arma Koidu oli kuni märtsi keskepaigani ja aprillis liitus Piret Hallik-Sass.

Keskjuhatus NKK 97. aastapäeval.
Pilt: Paul Poderat